

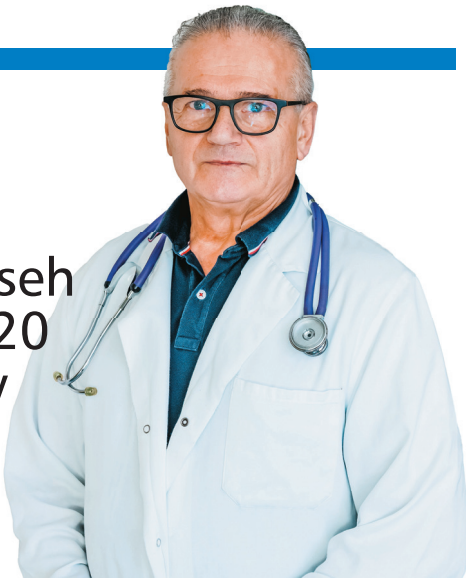
9 770353 734051

3
vrednost v
MEDIA BAR

INTERVJU

Marjan Berginc:
Pozna
zgodbe vseh
svojih 1720
pacientov

Str. 22-23

CELJE

V Celju smo plesali swing

Str. 26-27

CELJE

Celjska koč ima novega
skrbnika Str. 11

novi tednik 79 let

Tednik za Savinjsko regijo / št. 47 / Leto 79 / 21. november 2024 / Cena 3,50 EUR / www.novitednik.si

»Zaslužimo si dostojno življenje!«

Življenje v Spodnji Rečici je postalo nevzdržno, opozarjajo krajani. Grenijo jim ga proizvodnja peletov v podjetju Magles oziroma hrup in prah, ki nastajata pri tem. Krajani, povezani v Civilno iniciativo (CI) za okoljsko sanacijo Spodnje Rečice, so v zadnjem letu in pol dali že kar nekaj prijav na pristojne inšpekcijske službe in na policijo, po pomoč pri iskanju rešitev za omenjeno problematiko so se obrnili na Občino Laško in tamkajšnji občinski svet, dogovor so skušali najti z lastnikom podjetja Magles, a izboljšanja stanja kljub obljubam do danes ni bilo, kvečjemu je vse le še slabše, pravijo. »Zavedamo se, da živimo ob industrijski coni. A vseeno si zaslužimo dostojno življenje,« poudarjajo. **Str. 9**

Foto: Nik Jarh

NAŠA TEMA

Pomislite, preden odvržete!

Str. 12-13

AKTUALNO

Kupujte premišljeno, da
vam ne bo kasneje žal

Str. 3

PRILOGA

TV SPORED

(Foto: Kaboompics)

Pomen doslednega družbenega vključevanja oseb z okvaro sluha

»Enaki smo kot ti, le poslušamo z očmi in govorimo z rokami«

Pretekli teden smo obeležili dan slovenskega znakovnega jezika, saj je bil 14. novembra 2002 v Uradnem listu Republike Slovenije objavljen zakon o njegovi uporabi. Slovenski znakovni jezik je bil poleg jezika gluhoslepih leta 2021 vpisan tudi v Ustavo Republike Slovenije. Ob tej priložnosti smo govorili s predsednikom Društva oseb z okvaro sluha celjske regije Alešem Peperkom in s tolmačko Gabrielo Jurkošek, ki sta nam ponudila vpogled v svet, ki marsikateri osebi, ki nima težav s sluhom, ni dobro znan. V ospredju so predvsem prizadevanja za boljše vključevanje gluhih in naglušnih v družbo, ki so pogosto krivično nerazumljeni, kar številnim povzroča stisko.

LARISA JEKNIČ

»Socialno-družbeni položaj oseb z okvaro sluha je boljši, kot je bil 30, 40 ali 50 let nazaj. A menim, da bo treba na tem področju storiti še veliko,« je dejal predsednik Društva oseb z okvaro sluha celjske regije Aleš Peperko. V praksi je še vedno tako, da je treba nekatere pravice izbojevati in širšo javnost opozarjati na to, kaj vse je še treba, da se bodo lahko osebe z okvaro sluha enakopravno vključevale v širše družbeno okolje,« je dodal.

Osebe z okvaro sluha velikokrat v stiski

Krovna organizacija Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije si na državni ravni zelo prizadeva, da bi bili programi in oddaje, ki jih predvaja javna televizija, tolmačeni v slovenskem znakovnem jeziku, je ocenil Peperko. »Na tem mestu ne smemo pozabiti na naglušne osebe. Teh je v Sloveniji med 60 in 70 tisoč,« je opozoril. Tudi te osebe potrebujejo prilagoditve, da bi lažje spremljale televizijske programe, in sicer tako, da bi bil govor opremljen s podnapisi. Kako je z družbenimi dogodki? »Žal je tako, da je oseba z okvaro sluha brez tolmača nekoliko

Predsednik Društva oseb z okvaro sluha celjske regije Aleš Peperko poudarja, da si osebe z okvaro sluha prizadevajo za lastno vključevanje v družbo, vendar jim mora tudi slednja priti naproti. (Foto: osebni arhiv)

izgubljena, saj ji veliko informacij, podanih z govorom, uide. Veliko stvari, sporočenih z govorom, gluhi ne razumejo, če nam niso sporočene v slovenskem znakovnem jeziku,« je poudaril. Ob tem je dodal, da se tudi naglušne osebe pogosto izogibajo družabnim dogodkom, na katerih je veliko ljudi, saj zaradi okvare sluha in hrupa v okolici ne razumejo govora. »Osebe z okvaro sluha tako preprosto ne vedo, kaj se okrog njih dogaja. Ne vem, ali si lahko ljudje, ki ne slišijo,

predstavljajo, kaj pomeni živeti v popolni tišini. Kaj pomeni, da nikoli ne slišiš materinega glasu, joka svojega otroka, reševalca, ki prihaja izza hrbta. Pogosto nam je težko. Zaradi tega se veliko gluhih in naglušnih zapira v svoj svet tišine, med nami je veliko osamljenosti in duševnih stisk. Pogosto imamo občutek, da nas okolica, v kateri živimo, ne razume,« je dejal Aleš Peperko.

Napačne domneve o gluhih in naglušnih

»Tisti, ki ne poznajo gluhih in naglušnih, se jih pogosto bojijo, saj jih je strah, ker ne vedo, kako se bodo pogovarjali s takšno osebo,« je povedal Peperko. Mnogi ljudje domnevajo, da se osebe z okvaro sluha ne morejo sporazumevati na običajen način, kar ni res, je ob tem poudaril. Ti ljudje namreč uporabljajo različne sporazumevalne pristope, med drugim so to znakovni jezik, branje z ustnic in pisanje. »Družba včasih napačno misli, da osebe z okvaro sluha ne želijo sodelovati v pogovorih, vendar to pogosto ni res. Te osebe si prizadevajo za vključevanje v družbo, vendar potrebujejo prilagoditve, kot sta jasnejša komunikacija in znakovni jezik. Vsakemu posamezniku, ki sliši, Aleš Peperko zato sporoča naslednje: »Enaki smo kot ti, le poslušamo z očmi in govorimo z rokami.«

Poslanstvo Društva oseb z okvaro sluha celjske regije

Društvo oseb z okvaro sluha celjske regije skoraj vsako leto organizira tečaj slovenskega znakovnega jezika, vendar se širša javnost zanj slabo zanima. »Za tečaj se najpogosteje odločijo osebe, ki izjemno sla-

Društvo oseb z okvaro sluha celjske regije vabi vse, ki jih zanima učenje slovenskega znakovnega jezika, naj društvu pišejo na elektronski naslov dgn.celje@guest.arnes.si ali pokličejo na telefonsko številko 031 567 241. V primeru zadostnega števila prijav bodo tečaj slovenskega znakovnega jezika organizirali v začetku prihodnjega leta.

Celje – Center. Ob tej priložnosti je Aleš Peperko opisal še, kaj vse v društvu počnejo. Med drugim osveščajo osebe z okvaro sluha o njihovih pravicah ter jim pomagajo pri reševanju težav, povezanih z njihovimi okoliščinami. Sve-tujejo tudi pri izbiri tehničnih pripomočkov, ki lahko osebam z okvaro sluha olajšajo težave, s katerimi se soočajo, ker slabo slišijo. Prav tako omogočajo preizkušanje pripomočkov za premagovanje komunikacijskih ovir. Gluhim in naglušnim nudijo tudi pomoč pri iskanju zaposlitve, predvsem pri navezovanju stikov z delodajalci, pri pisanju vlog, izpolnjevanju obrazcev, tolmačenju odločb ali drugih dokumentov. Kot zagovorniki in spremljevalci delujejo tudi pri stikih gluhih in naglušnih oseb z različnimi ustanovami in pri uveljavljanju pravic. Ne manjka jim niti zabavni program, saj organizirajo različne izlete, družabna srečanja, rekreacijo, pogovorne urice, ustvarjalne delavnice, športne in kulturne dejavnosti. Prav tako izdajajo lastno brezplačno glasilo Svet brez zvoka in drugo informativno gradivo.

Tolmačev še vedno premalo

Tolmačev slovenskega znakovnega jezika je premalo, ocenjuje Aleš Peperko. Ljubljana z okolico je sicer na boljšem kot druge regije v Sloveniji, je ob tem poudaril. Ob tem je še spomnil, da je lahko tolmač slovenskega znakovnega jezika tudi poklic. »Tolmači so za gluhe osebe izjemno pomembni. Zato želim spodbuditi mla-

de, a tudi vse druge, ki imajo veselje do učenja jezikov, da bi se odločili za učenje slovenskega znakovnega jezika, vztrajali pri tem in postali tudi poklicni tolmači. »Tolmača si oseba sicer lažje zagotovi, če ga rezervira mesec ali dva vnaprej, v vsakdanjem življenju pa se pogosto zgodi, da potrebuje tolmača pojutrišnjem,« je povedal Peperko. V takšnih primerih je tolmače težje dobiti, saj jih ni dovolj, prav tako so velikokrat zasedeni, saj so to večinoma osebe, ki so ob tem redno zaposlene. Na to težavo je opozorila tudi tolmačka Gabriela Jurkošek. »Tolmači osebam z okvaro sluha pomagamo pri številnih opravkih, med drugim tudi, če morajo na primer v upravno enoto ali k zdravniku. Ker nas ima večina v dopoldanskem času službo, to predstavlja težavo, saj je večina uradnih ustanov odprta zgolj v dopoldanskih in zgodnjih popoldanskih urah, zato se naši urniki pokrivajo,« je pojasnila. Jurkoškova je tolmačka že 20 let, gluha je njena mati, a tudi nekaj drugih sorodnikov. »Z gluhih sem praktično odraščala, slovenski znakovni jezik dojemam kot svoj materni jezik,« je dejala. Ob tem nam je več povedala tudi o jeziku. »Vsaka beseda ima svojo krenitvo, te se sicer še razvijajo. Pri tolmačenju je zelo pomembno, da gluha oseba razume vse in da ji v nasprotnem primeru nerazumljive stvari tolmači ustrezno razložimo,« je poudarila. »Ker sem otrok gluhih staršev, dobro vem, kaj gluhi razumejo, in jim zato besede tudi lažje razlagam,« je dodala.

V Sloveniji imamo premalo tolmačev slovenskega znakovnega jezika, ki so za osebe z okvaro sluha izjemno pomembni. Na fotografiji je krenitja, ki pomeni »Rad te imam« (Foto: Andraž Purg)

Kupujte premišljeno, da vam ne bo kasneje žal

Naj bo črni petek pošten in ne »nateg« kupcev

Prihaja tako imenovani črni petek, ki je tradicionalni dan velikih popustov in nakupovalne vzhičenosti. Trgovine že vabijo z mamljivimi ponudbami in visokimi znižanji, ki obljublajo prihranek pri različnih izdelkih – od elektronike in gospodinjskih aparatov do oblačil in pohištva. »A potrebna je previdnost,« pravijo pri Tržnem inšpektoratu RS. »Velika znižanja so pogosto le vaba za nepremišljene nakupe, za promocijo povprečnih izdelkov in tudi za lažno znižanje cen,« navajajo pri Zvezi potrošnikov Slovenije.

SIMONA ŠOLINIČ

»Za znižanja v okviru črne petke veljajo iste zakonske določbe kot ob siceršnjih uvedbah akcij in popustov. Izdelek, za katerega je trgovec predvidel znižanje, mora biti označen z dvema cenama, to je z znižano in s prejšnjo ceno, pri čemer je prejšnja cena tista, ki jo je imel izdelek v zadnjih 30 dneh pred znižano ceno. Če je naveden tudi odstotek popusta, mora biti prikazan

Tržni inšpektorat RS bo v času popustov črnega petka izvajal poostrene nadzore označevanja cen in cenovnih prednosti ter nepošteno poslovne prakse.

izključno popust, ki se nanaša na prejšnjo ceno in ne od druge, na primer redne cene,« pravijo tržni inšpektorji.

Si po nakupu lahko premislite?

Potrošnikom, ki kupujejo v okviru akcij oziroma popustov, svetujejo, naj kupujejo premišljeno. Če bi si kasneje potrošnik premislil in z izdelkom ni nič narobe, prodajalec takšnega izdelka ni dolžan zamenjati oziroma vrniti kupnine. »Drugače velja, če se potrošnik odloči za nakup v spletni trgovini. V tem primeru si lahko premisli ter o tem obvesti prodajalca najkasneje v 14 dneh od dneva prejema izdelka. Enako velja, če je izdelek, ki je bil kupljen v okviru črnega petka, neskladen oziroma ima napako. V tem primeru ima potrošnik enake pravice, kot če bi bil izdelek kupljen v okviru redne prodaje,« dodajajo inšpektorji.

Pri nakupih v spletnih trgovinah je potrebna še posebna previdnost, saj v družbi raste število primerov spletnih prevar, za katerimi stojijo prodajalci iz tretjih držav. »Varnejše je nakupovanje pri preverjenih trgovcih oziroma pri trgovcih, ki imajo vse podatke o podjetju in druge informacije, pomembne za potrošnike, dosegljive na vidnem mestu in na jasn način. Kadar spletna trgovina vse izdelke ponuja z visokimi popusti in hkrati ni mogoče dobiti informacije o podjetju, je velika verjetnost, da gre za spletno prevaro. Pri težavah ob nakupu v spletnih trgovinah, ki jih upravljajo podjetja, ki nimajo sedeža v Sloveniji, Tržni inšpektorat RS potrošnikom ne more pomagati,« še pojasnjujejo na inšpektoratu.

ZADETKI

»Z leti sem spoznal, da ne bom odrešil ne sveta in ne slovenskega zdravstva, zato je najpametneje, da se osredotočim na to, na kar imam vpliv: na zdravje ljudi, ki prihajajo v mojo ambulanto.«
Marjan Berginc, zdravnik

»Veliko je idej, ampak zelo malo se jih uresniči. Tukaj se ločijo odlični podjetniki od povprečnih.«
Rok Cajzek, direktor v podjetju Gic Gradnje

»Franjo Malgaj je bil domoljub in izredno narodnozaveden. V današnjem času si težko predstavljamo, da bi se mladina odločila za tak korak, kot ga je storil ta borec za severno mejo.«
Darja Jan, predsednica Domoljubnega društva Franja Malgaja Šentjur

»Upokojenec največkrat nima časa, toda tja, kjer mu je zanimivo in kjer je povezan z ljudmi in spoznava nove stvari, vedno rad pride.«
Irena Potočnik, socialna delavka

»Mislimo, da je izvirna dela treba ohraniti, zato starejši to delamo z dušo.«
Margareta Atelšek, organizatorica Festivala ustvarjalnosti

Kaj svetuje zveza potrošnikov?

Zveza potrošnikov Slovenije navaja ugotovitev britanskih strokovnjakov, da je kar 99,5 odstotka cen izdelkov iz »neverjetnih ponudb« enakih ali celo ugodnejših v drugih obdobjih leta. V raziskavi so preverili več tisoč cen in ugotovili, da z nakupom na črni petek skoraj zagotovo ljudje ne dosežejo najnižje cene izdelka v zadnjem letu. Zveza je tako za potrošnike navedla 11 uporabnih nasvetov pri nakupih ob privlačnih popustih.

Seznam želja: trgovine oglašujejo izdelke, ki mnogih sploh ne zanimajo. A če opazijo popust, se morda odločijo za nakup. Ravno zato je toliko pomemben seznam samo tistega, kar oseba potrebuje.

Naročanje e-novic: trgovine vabijo k nakupu tudi z e-novicami. Zveza svetuje, naj ljudje ob popustih preverijo, ali nek izdelek s popustom sploh potrebujejo.

Glejte ceno, ne popusta: ljudi naj sloganijo, kot so »70-odstotna mega razprodaja«, ne zavedejo. Vedno naj preverijo, kakšna je bila prvotna cena in kako se je gibal v zadnjih mesecih. Cene istega izdelka naj ljudje preverijo pri različnih trgovcih.

Ne bodite obsedeni z znamko: pri zvezi pravijo, da ne glede na to, da ljudje nakupujejo na črni petek, nikoli ni dobro izbrati izdelka samo zaradi zvonečega imena blagovne znamke. Te včasih na testih zveze prav razočarajo.

Spletne ocene izdelkov – kaj je res in kaj ni: spletne ocene so mnogokrat lažne. Pretirano pozitivni komentarji, ocene, ki so bolj podobne oglašom, ali veliko mnenj, objavljenih na isti datum, so lahko znak, da se za mnenji skrivajo kupljene ocene.

Preberite splošne pogoje: ljudje naj pri spletnih nakupih preverijo, ali sta v končni ceni zajeta davek

in strošek dostave, preberejo naj tudi splošne pogoje prodajalca.

Pozorno pri spletnih nakupih zunaj EU: spletne nakupe je bolje omejiti na prodajalce, ki imajo sedež v Sloveniji ali EU. To je varnejše v smislu garancije in storitev za stranke.

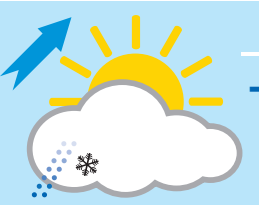
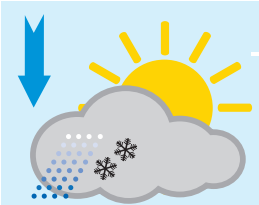
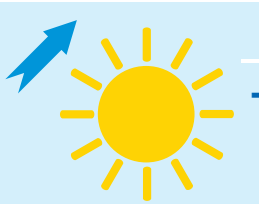
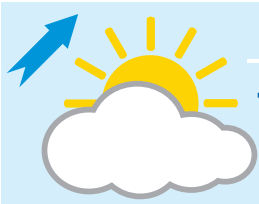
Ne nasedajte lažnim promocijam: se je cena pred nekaj dnevi zvišala in nenadoma padla na prejšnjo raven? Umetno zvišanje cene tik pred popusti je nepoštena in zavajajoča poslovna praksa. Vendar Zakon o varstvu potrošnikov pozna varovalko: trgovec mora pri znižanju izdelkov poleg nove cene navesti tudi ceno, ki je bila najnižja v zadnjih 30 dneh pred znižanjem. Pocenitev mora torej biti realna.

Spletne prevare: povezava v oglasu ali e-pošti za črni petek lahko vodi do lažne spletne strani, ki so jo ustvarili kibernetični kriminalci. Če vnesete svoje osebne podatke ali informacije o plačilu, jih lahko zlorabijo in ukradejo vašo identiteto ali izpraznijo vaš bančni račun.

Ste res prejeli, kar ste naročili: prodajalec mora zagotoviti, da vam je dostavljen izdelek, ki ste ga naročili. Če ne ustreza naročenemu oziroma je poškodovan, odgovarja prodajalec. Vedno hranite vse možne dokaze, kot so fotografije odstopanj v primerjavi z naročenim, s katerimi lahko po potrebi dokažete težavo.

Spremljajte rezultate ZPS-testov: Zveza potrošnikov Slovenije izvaja teste izdelkov, s katerimi preverja, ali so res tako kakovostni, kot prodajalci oglašujejo.

ČETRTEK	PETEK
 6 -3	 3 1
SOBOTA	NEDELJA
 3 -6	 7 -5

Vir: ARSO

»Za uspešno delo Tecosa in za njegov ugled so zaslužni predvsem zaposleni, ki že vsa leta razmišljajo zunaj okvirjev,« je predstavnikom ustanoviteljev zavoda ter številnim poslovnim partnerjem na proslavi povedal direktor dr. Aleš Hančič. (Foto: Andraž Purg)

Celjski Tecos proslavlja uspešno dosedanje delo

Trideset let razmišljanja zunaj okvirjev

»Naša vizija je postati dolgoročen strateški razvojni partner proizvodnim podjetjem kovinskopredelovalne in druge industrije v Sloveniji in širši regiji ter evropsko prepoznaven tehnološki center na področju razvoja novih izdelkov, orodij in tehnologij,« ima v svojem programu zapisano Tecos, ki je pred dnevi proslavil 30 let delovanja. Vendar je vse to, kar želi postati, Tecos pravzaprav že danes. Je srce razvoja slovenske industrije, ki ji nudi tehnološko podporo ter ji pomaga pri razvoju izdelkov. Ker je kot svojo strateško usmeritev opredelil zeleni prehod in uvajanje zelenih tehnologij, zadnja leta vedno več storitev opravi tudi na področjih digitalizacije proizvodnje ter razvoja novih izdelkov in trajnostnih materialov. Pri tem sodeluje v številnih domačih in mednarodnih raziskavah ter projektih.

JANJA INTIHAR

Tecos je bil prvi tehnološki center v Sloveniji, danes je eden največjih v državi. Na pobudo že pokojnega profesorja dr. Karla Kuzmana je bil kot zavod zasebnega prava ustanovljen leta 1994. Njegovi ustanovitelji so bili Vlada Republike Slovenije, Mestna občina Celje in Gospodarska zbornica Slovenije. Čeprav je eden od njegovih ustanoviteljev država, Tecos ni deležen neposrednega proračunskega financiranja. Deluje kot podjetje in je v celoti odvisen od trga. Približno 60 odstotkov prihodkov pridobi s storitvami za industrijo, predvsem z razvojem različnih izdelkov in meritvami, nekaj zasluži tudi z lastno proizvodnjo. Preostali denar mu prinesejo prijave na razvojno-raziskovalne razpise države ali Evropske unije. »Za raziskovalno ustanovo, kot je Tecos, je zagotavljanje tolikšnega deleža prihodkov na trgu prava redkost,« je na proslavi, ki je privabila več kot sto udeležencev, med drugim poudaril direktor dr. Aleš Hančič.

Od enega do 22 zaposlenih

Začetki Tecosa so bili skromni, saj je imel le enega zaposlenega in manjšo pisarno v središču Celja, ki mu jo je zagotovila občina. Leta 1997 je zaposlil prvega inženirja, kupil prve simulacijske programe in začel ponujati storitve na trgu. Sčasoma je začel kupovati tudi opremo. Napravo za 3D-skeniranje je imel prvi v Sloveniji. Pred dvajsetimi leti se je preselil v večje prostore v zgradbi Ritsa v Kidričevi ulici ter leto kasneje kupil tudi prvi stroj za brizganje plastike. Leta 2019 je ob pomoči občine v isti zgradbi pridobil nove prostore, v katerih je uredil predavalnice in laboratorij za meritve. Vključevati se je začel v mednarodne raziskave ter nekajkrat prevzel vlogo vodilnega partnerja v največjih evropskih projektih. Pomemben mejnik v delovanju Tecosa je bilo leto 2017, ko je število zaposlenih prvič preseglo številko dvajset. Trenu-

tno zaposluje 22 visoko izobraženih strokovnjakov, med katerimi so štirje doktorji in magister znanosti.

Tecos je v zadnjih letih naredil največji preboj na področju Industrije 4.0, kjer povezuje robotiko, avtomatizacijo in umetno inteligenco, ter pri razvoju novih materialov, kjer je na področju biorazgradljivih materialov med vodilnimi v Evropi. Iz hmelja, lesa, starega papirja, ostankov agrumov, bananovcev, semen, skratka vsega, kar je možno uporabiti, z dodajanjem plastičnih polime-

rov izdeluje nove materiale, ki so uporabni v industriji.

Domači in evropski projekti

Ker je v Sloveniji zelo malo razpisov, namenjenih raziskavam, se Tecos osredotoča predvsem na evropske razpise. Kljub veliki konkurenci se mu je uspelo uveljaviti v mednarodnem prostoru. Največji evropski projekt, v katerem trenutno sodeluje, je Incircular. Cilj projekta so inovativne rešitve za proizvodnjo novih vrst polimernih materialov, ki bodo okolju prijazni in

cenovno dostopni, hkrati bodo imeli enakovredne tehnične lastnosti, kot jih imajo polimeri na osnovi fosilnih goriv. V Sloveniji sta v projekt vključena še Gorenje in Omplast iz Grosupljega, ki je pri nas vodilno podjetje na področju reciklaže odpadne plastike. Drugi partnerji so iz vse Evrope.

Podoben je bil evropski projekt iz programa Life Ceplafib, kjer je Tecos z družbo Adria Mobil ter s še nekaj evropskimi partnerji iz odpadne plastične embalaže in odpadnega časopisnega papirja izdelal nov material, ki ga novomeška družba zdaj uporablja pri izdelovanju nekaterih sestavnih delov za avtodome. Dr. Vesna Žepič Bogataj, vodja Tecoso-

vega laboratorija za aplikativne materiale, upa, da bodo ta material, ki je primeren tudi za izolacijo v gradbeništvu, za proizvodnjo embalaže, na primer lončkov za jogurte, ter celo za žlice za obuvanje čevljev, kmalu začela uporabljati tudi druga podjetja doma in v tujini.

Tecos ima tudi manjšo lastno proizvodnjo. Proizvaja predvsem izdelke, ki jih kdo drug na trgu ne bi mogel. To je tudi njegovo poslanstvo, pravijo v Tecosu. Njegova proizvodnja je prototipna, lahko naredijo serije z od 100 do 10 tisoč izdelkov.

Med projekti, pri katerih Tecos sodeluje z domačimi podjetji, dr. Bogataj omenja še razvoj okolju prijaznih igrac za hišne ljubljence, ki bodo zasnovane na varnih in povsem naravnih materialih. Prototip igrac, kakršnih še ni na domačem trgu in tudi ne v tujini, bo narejen konec leta 2025.

Razvojni dobavitelj Gorenja

Tecos kot eden od vodilnih partnerjev sodeluje tudi v trenutno največjem projektu v Evropi na področju 3D-tiskanih tehnologij, razvija tudi več projektov na področju prenosa tehnologij in recikliranja elektronskih komponent.

»Znanje, ki ga pridobivamo v evropskih projektih, poskušamo čim prej prenesti v domačo industrijo,« je poudaril dr. Aleš Hančič. Pri tem je Tecos zelo uspešen in med podjetji velja za dobrega in zanesljivega partnerja. Seznam podjetij, s katerimi sodeluje že dlje časa, je zelo dolg. Na vrhu je Gorenje, za katerega je še vedno razvojni dobavitelj. Zanj razvija plastične dele za pralne in pomivalne stroje, za štedilnike in druge aparate. Pri razvoju posameznih delov za male gospodinske aparate pomaga tudi nazarski družbi BSH Hišni aparati, sodeluje tudi s Kolektorjem, Hidrio, Plastiko Skaza ... Vseh podjetij, s katerimi je doslej sodeloval ali še vedno sodeluje, je osemsto, projektov, v katere se je v tridesetih letih vključil ali jih vodil doma in v tujini, pa je že več kot 7.500.

Tecos ni pomemben ali vodilni partner samo v domačih projektih, ampak tudi v zelo velikih evropskih.

Tecos je trideset let svojega uspešnega delovanja obeležil tudi z zagonom popolnoma avtomatizirane pilotne linije za proizvodnjo plastičnih izdelkov. Zaradi uporabe 3D-tiskanih elementov je linija prva te vrste v Sloveniji. (Foto: Peter Fajs, Tecos)

Odstiranje zanimivosti s poslovnih poti uspešnih podjetnikov

Savinjski podjetniki govorili o svojih zgodbah

V Klubu slovenskih podjetnikov (SBC) novembra v okviru 3. Festivala podjetništva po vsej državi pripravljajo brezplačne Podjetniške kavarne, katerih namen je promocija odgovornega podjetništva. V začetku tedna so dogodek pripravili tudi v Celju, kjer so o svojih poslovnih poteh, uspehih, izzivih, lekcijah in napakah spregovorili podjetniki iz savinjske regije. Pred mikrofon so sedli Aleksander Simon Bastl iz celjskega podjetja Bass, Rok Cajzek iz slatinskega podjetja Gic gradnje in Damjan Kočever iz podjetja Kamini Kočever, ki ima sedež v Šempetru v Savinjski dolini.

SINTIJA JURIČ

Dogodek je bil namenjen vsem, ki jih zanima svet podjetništva. (Foto: Andraž Purg)

Vztrajnost in prilagajanje

Kot je poudaril Rok Cajzek, ki je vodenje družinskega gradbenega podjetja Gic gradnje prevzel lani decembra, so v novodobnem podjetništvu spremembe edina stalnica, zato v podjetju nenehno prilagajajo stvari. »Vedno iščemo nove dobavne poti in partnerje. Veliko pozornosti namenjamo trajnostni gradnji in novim materialom, s katerimi lahko prodiramo na trg in tako najdemo svoj prostor pod soncem,« je poudaril Cajzek. Da je izzivov, a

Da podjetniška pot ni preprosta in pogosto terja veliko odločnosti ter poguma, so dokazale tudi zgodbe savinjskih podjetnikov, ki so v sproščenem pogovoru svoje poslovne in osebne poti odprto delili s polno dvorano Cankarjeve kavarne. Čeprav se njihove poti in dejavnosti razlikujejo, imajo vsi za sabo izjemne zgodbe in isti cilj, da skušajo delovanje podjetja dvigniti na višjo raven.

tudi možnosti v podjetništvu veliko, je poudaril tudi Damjan Kočever, ki prihaja iz družinskega podjetja Kamini Kočever. »Čeprav je bilo v našem podjetju že vse utečeno, je bil moj največji izziv narediti podjetje bolj mladostno. To me je najbolj motiviralo,« je poudaril.

S posodabljanjem poslovnih procesov se že dlje časa ukvarjajo tudi v podjetju Ema, znanem po industrijskim označevanju in sledenju blaga na področju pomorstva. »Ob tem smo naleteli na veliko izzivov, ampak pomembno je, da se ne ustavimo,« je povedala Eva Mastnak, ki je pogovor vodila, in dodala, da so v podjetju v digitalnem svetu prisotni že od začetka, vendar so po epidemiji s svetovnimi distributerji postali še bolj povezani. Da je epidemija močno pripomogla k digitalizaciji in porastu brezpapirnega poslovanja, je poudaril tudi Aleksander Simon Bastl iz podjetja Bass, ki se ukvarja z naprednimi programskimi in informacijskimi rešitvami. Dodal je, da je v vsakem podjetju veliko izzivov, a čarobne

palice, ki bi pokazala ključ do uspeha, ni. »Dejstvo je, da dokler delaš več stvari prav kot narobe, pridejo uspehi sami od sebe in to je ključno. Treba je vztrajati in imeti cilj ter se truditi, da ga dosežeš,« je med drugim poudaril.

Večji poudarek regijam

V Klubu slovenskih podjetnikov, ki združuje 450 lastnikov najuspešnejših slovenskih podjetij, Podjetniške kavarne letos prvič organizirajo v vseh regijah. Z njimi namreč napovedujejo tudi svoje regijsko delovanje. »V vsaki regiji bomo odprli svojo pisarno in organizirali številne dogodke, saj menimo, da moramo biti bolj regijsko prisotni. To je naš doprinos k decentralizaciji države, ki je po našem mnenju nujna,« je poudarila izvršna direktorica kluba Katarina Karlovšek in dodala, da bodo začeli pisarne odpirati januarja prihodnje leto.

Regijske pisarne bodo vodili regijski predsedniki, ki so že bili izbrani. Savinjski regiji bo predsedoval Iztok Podkrižnik iz podjetja Podkrižnik.

Toper zapušča Celje

Čeprav je še pred mesecem zatrjevala, da bo Toper ostal v Celju, lastnica podjetja Sara Stepanjan zapira prodajalno na Glavnem trgu. Prostore, ki so v lasti Mestne občine Celje, je imela v najemu od leta 2018. Poleg prodajalne je v teh prostorih, ki imajo v pritličju in nadstropju 350 kvadratnih metrov površin, uredila še večjo šivalnico, ki je obratovala le krajši čas. Od 1. januarja prihodnje leto tudi ne bo več trgovine, podjetje Toper se bo dokončno poslovilo od Celja nekaj tednov kasneje.

Na naše vprašanje, zakaj se je odločila za ukinitve svoje celjske trgovine, ki jo je pred šestimi leti odprla z velikim »pompom« in s še večjimi pričakovanji ter napovedala, da bo Toper v Celju imel tudi

šivalnico športnih oblačil, Sara Stepanjan odgovarja zelo skopo. Pravi, da ji je žal, a druge poti trenutno nima. Ponovno pojasnjuje, da je šivalnico pred skoraj štirimi leti ukinila, ker ni mogla dobiti primernega kadra, zdaj je prevelik tudi prostor, v katerem je prodajalna. Pravi še, da primeren prostor išče še naprej, ne le v središču mesta, vendar po naših neuradnih informacijah trgovine v Celju ne namerava več imeti. Da to najbrž drži, pritrjuje tudi njena navedba, da Toper svoja oblačila uspešno prodaja na spletu in da je med kupci veliko Celjanov. Napoveduje tudi, da bo sedež podjetja preselila v Kranj, kjer prebiva. V Kranju je pred kratkim temeljito obnovila Toprovo prodajalno, zaprla je prodajalno v Ljubljani, ki jo je odprla decembra lani.

Kot smo v Novem tedniku pisali že pred mesecem, se je Sara Stepanjan zaradi visokih stroškov, ki jih je morala plačevati tudi za prazno šivalnico, odločila, da bo imela le še prodajalno, a je zanj želela poiskati manjši prostor, prav tako v središču Celja in v občinski lasti. Vendar so, kot so povedali tudi v Mestni občini Celje, vsi manjši poslovni prostori, ki so v občinski lasti in so v mestnem jedru, trenutno zasedeni. Zato se je s predstavniki občine začela dogovarjati, da bi Toper ostal najemnik le v pritličju stavbe. Dogovora niso sklenili.

V celjski občini so povedali, da so želji Topra o zmanjšanju obsega najetih površin bili pripravljeni ugoditi, a so jih potem iz podjetja obvestili, da razvijajo novo vizijo svojega poslovanja, zato iščejo drugačen poslovni prostor in na drugem mestu. »Z najemnikom smo korektno poslovali in

bi si želeli, da bi mu skladno z njegovimi pričakovanji lahko ponudili drug poslovni prostor, a takšnega, kot bi si ga želel on glede oblike, kvadrature in lokacije, trenutno nimamo prostega,« so še navedli v občini ter optimistično dodali, kako si vsekakor želijo, da bi Toper našel primeren poslovni prostor za nadaljnje poslovanje v starem mestnem jedru.

In kakšne načrte ima zdaj občina s prostori v stavbi na Glavnem trgu, ki jih je sredi leta 2016 na javni dražbi odpropadle družbe Borovo kupila za 112 tisoč evrov? Bo zanje ponovno iskala najemnika ali jih bo morda poskušala prodati? »Gre za ulični poslovni prostor na mestnem križu. Ohranjamo ga v svoji lasti. Iskali bomo novega najemnika, ki bo popestril ponudbo in povečal privlačnost mestnega središča,« odgovarjajo v občini.

Jl

Toprova prodajalna na Glavnem trgu v Celju bo odprta le še do konca leta. (Foto: Jl)

Znan nov lastnik prostorov nekdanje celjske gostilne

Zadnje od štirih nepremičnin, ki so bile v lasti propadle družbe Domine oziroma nekdanjega celjskega poslovnega centra, je kupilo podjetje Sem invest iz Ločice ob Savinji. Gre za prostore v stavbi v Ulici XIV. divizije v središču Celja, v katerih je bila nekoč znana gostilna Pri mostu.

Sem Invest, ki je v lasti Emilijana Kapusa, se po javno dostopnih podatkih ukvarja s trgovanjem z lastnimi nepremičninami. Podjetje, ki

nima nič zaposlenih, je lani ustvarilo 1,4 milijona evrov prihodkov od prodaje in 840 tisoč evrov čistega dobička, njegov bilančni dobiček je konec leta znašal 4,1 milijona evrov. Ime Emilijana Kapusa se pojavlja še v nekaterih drugih podjetjih, ki imajo sedež v Spodnji Savinjski dolini, Sem invest je širši javnosti postal znan pred tremi leti, ko je na dražbi kupil tovarniški kompleks podjetja Polzela. Za nepremičnine nekdanje tovarne nogavic je plačal

malo manj kot dva milijona evrov. Po podatkih, objavljenih na spletnem portalu ebonitete.si, ima Kapusovo podjetje v celjski regiji in tudi drugod po Sloveniji še več drugih nepremičnin. Prostore nekdanje celjske gostilne, ki merijo 615 kvadratnih metrov, je kupilo za 215 tisoč evrov, kolikor je na dražbi znašala tudi izklicna cena. Nov lastnik gostilne je bil namreč edini, ki se je dražbe udeležil. Stečajni upravitelj družbe Domine Benjamin Pačnik je z njim že sklenil kupoprodajno pogodbo, soglasje k prodaji je pred nekaj dnevi dalo tudi celjsko okrožno sodišče.

Stečajni upravitelj je že napovedal, da bo stečajni postopek podjetja Domine,

ki se je začel leta 2017, lahko končal v prvih mesecih prihodnjega leta. Spomnimo, da je to podjetje imelo v lasti še hotel Turška mačka, slaščičarno Zvezda in kavarno Vrtnica. Pačniku je vse tri nepremičnine uspelo prodati v treh letih po začetku stečaja, pri prodaji gostilne Pri mostu pa se je zataknilo. Podjetje Bass, ki ima prostore v isti stavbi kot gostilna, je na del premoženja prijavilo izločitveno pravico. Sodna poravnava je bila sklenjena šele konec lanskega leta. Stečajnemu upravitelju je prostore v Ulici XIV. divizije uspelo prodati šele na tretji dražbi. Na prvi je cena nepremičnine znašala 300 tisoč evrov.

Jl

Mercator ne bo kupil Tuša

Mercator in njegova hrvaška lastnica Skupina Fortenova sta odstopila od pogodbe, s katero sta pred letom napovedala nakup celjske družbe Engrotuš. Kot razlog za odstop sta navedla, da ključni pogoji, ki jih predvideva pogodba, ne bodo izpolnjeni.

Za prevzem Engrotuša bi moral Mercator pridobiti tudi soglasje agencije za varstvo konkurence, ki pa o združitvi dveh največjih trgovskih družb v Sloveniji še ni presodila. Ob podpisu pogodbe je Mercator prodajalcema, to je družbi Tuš Holding in finančnemu skladu AH Invest 1, moral pustiti pet

milijonov evrov varščine. Če bi po enem letu postopek nakupa nadaljeval, bi moral za podaljšanje pogodbe vplačati še tri milijone varščine.

Iz družbe Tuš Holding so sporočili, da ostajajo zavezani dolgoročnemu razvoju Engrotuša in da bo ena od njihovih dejavnosti tudi iskanje resnejših kupcev. Ob tem jih skrbi, ker je Mercator ob skrbnem pregledu poslovanja Engrotuša in še kasneje pridobil pomembne podatke o celjski družbi, ki bi jih morda lahko uporabil kot njen tekmeč. Zato bodo spremljali njegove dejavnosti in če bo treba, sprožili ustrezne postopke, s katerimi bodo zaščitili podjetje Engrotuš. Jl

CELJE – Leto 2025 bo prineslo nov vrtec, »skate park«, obnove cest in dva nova mostova

Devetdesetmilijonski proračun predvideva številne naložbe

Celjski svetniki so na zadnji seji v prvem branju potrdili občinski proračun za leto 2025, ki ga bodo dokončno potrdili decembra. »Težak« je približno 90 milijonov evrov, kar je približno pet milijonov evrov več od prvotnih načrtov. Približno 33 milijonov bo občina namenila naložbam in naložbenim transferjem.

SIMONA ŠOLINIČ

Med naložbami občina optimistično poudarja predvsem gradnjo novega Vrtca Čira Čara v Škapinovi ulici ter začetek izvedbe evropsko financiranih projektov, kot je Center urbane dogajanja, ki se nanaša na Kajuhov dom. Med drugimi izpostavlja tudi projekt Zelena cona, kjer gre za drevesni park Medlog in igrišče v Škapinovi ulici. Kmalu se bosta začeli tudi celovita obnova Ceste na grad in gradnja pločnika na Skalni kleti.

Prvi pravi »skate park«

»Nadaljevali bomo tudi dela v Stari grofiji, na stadionu Z' dežele, v Toplarni Celje in Vili Sonja pri Zdravstvenem domu Celje. Na področju urejanja igrišč, kjer smo letos močno okrepili naše dejavnosti, velja izpostaviti predvsem obnovo igrišča v Škapinovi ulici, ki bo

največji tovrsten projekt v prihodnjem letu. Nove naložbe se bodo prihodnje leto razveselili tudi ljubitelji vedno bolj priljubljenih urbanih športov, saj bo Celje dobilo tudi prvi pravi »skate park«,« navajajo v občini.

Občina poudarja tudi projekta Bregova Savinje in Prešernova ulica, v katerih bodo uredili ta dva prostora, s projektoma pa se bo občina za sredstva prijavila v evropski mehanizem Celostne teritorialne naložbe. Proračun za naslednje leto zajema tudi projektiranje in gradnjo kolesarskih povezav, načrtovan je tudi zaključek projektov Razlagova ulica, Cesta v Lokrovec in pločnik Prekorje. Prihodnje leto bodo v Celju zamenjali tudi most pri Topru in most na Polulah.

Občina začenja tudi projekte iz tako imenovanega Dogovora za razvoj regij, kjer gre za vodooskrbo, gradnjo manjka-

Tako naj bi bil videti nov Vrtec Čira Čara ...

joče kanalizacije v aglomeraciji Celje ter za zeleni Golovec ter ureditev mestnega parka. Drugo leto naj bi občina uredila tudi krožišča pri Topru in na Polulah, cesto Ljubečna-Zadobrova, čaka pa jo še sanacija po poplavih in neurjih leta 2023. »Prav tako je predviden začetek izvedbe projektov solarizacije javnih objektov in energetskih prenov, nakupa e-avtobusov in e-kombija za širitev mreže javnega potniškega prometa Celebus.

Več denarja za kulturo

Proračun za naslednje leto predvideva malo več denarja tudi za prometno varnost. Hkrati je v njem predviden denar za nadaljevanje projekta Knežji dvor, za arhitekturni natečaj za Potniški center Celje, za zaključek projekta ekonomske poslovne cone Trnovlje – jug ter za izvajanje protipoplavnih ukrepov na vodotokih v občini. »Povečujemo tudi sredstva, ki so namenjena za kulturo, šport, turizem, so-

cialno varstvo, predšolsko in osnovnošolsko izobraževanje ter znanost. Za prihodnje leto načrtujemo sredstva za nakup novega gasilskega vozila za gašenje in reševanje pri požarih, ki ga bo uporabljala Poklicna gasilska enota Celje, načrtujemo še več dejavnosti s področja digitalizacije, med katerimi je ključna prenova spletnega mesta Mestne občine Celje,« so dejali v občini.

Prihodki za prihodnje proračunsko leto so sicer predvideni v višini 87 milijonov evrov, pri čemer največji delež pripada davčnim prihodkom. Na strani prihodkov se povečuje tudi delež sredstev, ki so vezana na razpise države in Evropske unije. Končni primanjkljaj se glede na oceno uresničitve proračuna za letos znižuje in bo znašal približno 2,2 milijona evrov. V proračunu je predvideno zadolževanje v višini do 6 milijonov evrov, Mestna občina Celje bo ob tem odplačala 4,1 milijonov evrov dolga, ki bo zapadel v prihodnjem letu.

Foto: MOC

Celjski svetniki so tudi ...

... sprejeli sklep, ki občini omogoča, da zagotovi zemljišča za gradnjo naknadnih usedalnikov Čistilne naprave Škofja vas. Za to je projektna dokumentacija že izdelana. Gradnja usedalnikov je nujna zaradi širitve kanalizacijskega omrežja in povečane poselitve na tem območju. Z izvedbo se bo povečala tudi zmogljivost biološke stopnje in naknadnega usedalnika čistilne naprave s trenutnih 4 tisoč populacijskih enot na 10 tisoč.

... sprejeli soglasje, s katerim je izpolnjen ključni pogoj, da lahko Mestna občina Celje kandidira za razpisna sredstva s projektoma obnove Celjskega doma in Stare grofije Celje. Gre za prijavo na razpis ministrstva za kulturo za izbor operacij trajnostne obnove in oživljanja kulturnih spomenikov v lasti občin. V okviru prijave je treba predložiti program dela in program upravljanja za oba spomenika.

... sprejeli še nekaj dokumentov, ki so vezani na delovanje mestnega sveta. Župan bo lahko občinskemu svetu s predlogom proračuna za naslednje proračunsko leto zdaj predložil tudi predlog proračuna za leto, ki temu sledi, tudi zunaj mandatnega obdobja, za katero je bil občinski svet izvoljen. Potrdili so tudi okvirni časovni načrt rednih sej mestnega sveta v letu 2025. Predvidenih je sedem sej, prva februarja, zadnja decembra.

... obravnavali imenovanja v delovne skupine mestnega sveta in v Svet Javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda I. gimnazija v Celju.

Milijonar je bil vendarle Celjan

Pred dnevi je milijonski dobitnik Loterije Slovenije šel v žep Celjana ali Celjanke. Mestna občina Celje je namreč že prejela malo več kot 223 tisoč evrov. Gre za davek od loterijskega dobitka. Občina je sredstva prejela, ker ima dobitnik ali dobitnica stalno prebivališče v Celju. Ker se proračunsko leto zaključuje in je mestni svet pred kratkim sprejel rebalans proračuna, je predlog občine, da ta sredstva namenijo šolam in vrtcem za njihove potrebe na področju naložb in vzdrževanja ter za sofinanciranje programov javnih del.

Na konferenci je bilo prikazano tudi sodelovanje terapevtskih psov v učnem procesu. V društvu za terapijo s pomočjo živali Ambasadorji nasmeha si namreč prizadevajo, da bi se terapija in dejavnosti s pomočjo živali ustalile in izvajale kot priznana oblika pomoči v zdravstvu, šolstvu in na drugih področjih. (Foto: Magični spomini)

Konferenca prinesla preobrat

LAŠKO – Dvodnevna 5. konferenca Kreativna učna okolja, ki jo je minuli teden v Rimskih termah organiziral Šolski center Celje, je postregla z zanimivim preobratom. Po nekaj letih izjemnega vzpona praktične uporabe tehnologije v učilnicah je letos več kot 60 sodelujočih vzgojiteljev, učiteljev in predavateljev iz vse Slovenije v prispevkih izpostavilo pomen dobrega počutja na delovnem mestu, krepitev socialnih veščin med vrstniki in ustvarjalnosti v razredih.

Tudi vloga učitelja se spreminja. Kot je dejal direktor Šolskega centra Celje **Mojmir Klovár**, nove tehnologije, umetna inteligenca, robotika in povezave med tehnologijami učitelje postavljajo pred nove izzive. »Sveto ni več tisto, kar piše v knjigah ali kar povemo

pred tablo, ampak to, kar mladi najdejo na spletu, v umetni inteligenci. Mi jih moramo naučiti, da znajo razbrati, kaj je prav in kaj lahko uporabijo,« je opozoril. Nalogi učiteljev sta po njegovem prepričanju tudi motiviranje in navdihovanje učencev. »Postajamo mentorji, vodje in predvsem motivatorji, ki znamo zavrteti motivacijsko kolo učečih se,« je še dejal Mojmir Klovár.

Nepravilna uporaba tehnologije lahko ubije strast

»Digitalna orodja omogočajo prilagoditev učnih izkušenj na podlagi specifičnih potreb in zanimanj učencev, kar poveča njihovo motivacijo in zavzetost. Pri nekaterih učencih možnost prilagoditev pristopa pomeni razliko med uspehom in neuspehom, a ne samo v

šoli. Poosebljen pristop omogoča učiteljem, da bolje razumejo in podpirajo učence ter omogočijo razbremenitev administrativnega dela,« je povedala ena od osrednjih gostij konference dr. **Aida Kamišalić Latifić**, državna sekretarka na ministrstvu za digitalno preobrazbo.

Vodja centra za zdravljenje odvisnosti **Miha Kramli** je dejal, da delo s pomočjo tehnologij možgane organizira tako, da začutimo utrujenost in potrebo po odmiku. Kot je dodal, nepravilna uporaba tehnologije lahko ubija ambicioznost, strast, da iz sebe kaj narediš. Pravilna uporaba lahko to pospeši. Pozorni moramo biti tudi na pasti pretirane uporabe digitalne tehnologije, je opozoril Mojmir Klovár. Prekomerna uporaba lahko vodi do zmanjšane zbrano-

sti, pomanjkanja socialnih veščin in celo do zasvojenosti, je dejal. »Posebej ranljivi so mladostniki, ki se soočajo z nevarnostmi, kot so spletno nasilje, neprimerne vsebine in izguba zasebnosti. Naša odgovornost je, da jih opremimo z znanjem in veščinami za varno in odgovorno uporabo digitalnih orodij.« Mojmir Klovár je opozoril tudi na pomen odklopa. »Tehnologija nam ponuja številna orodja, vendar je ključnega pomena, da znamo prepoznati tudi trenutke, ko je čas za odklop. Pomembno je, da znamo uravnotežiti uporabo tehnologije ter skrb za psihično in fizično počutje vseh vpletenih v vzgojno-izobraževalnem procesu.«

Med temami, ki so jih na konferenci izpostavili posamezni vzgojitelji in učitelji, so bili še joga za najstnike, aeroponika, medvrstniški odnosi in sodelovanje terapevtskih psov v učnem procesu. BA

ŠENTJUR – S slavnostno akademijo počastili spomin na Franja Malgaja in Rudolfa Maistra

Življenje daroval za boljši in svoboden svet

Letos mineva 150 let od rojstva in 90 let od smrti Rudolfa Maistra ter 130 let od rojstva Franja Malgaja. Domoljubno društvo Franja Malgaja Šentjur in tamkajšnja knjižnica sta ob teh obletnicah ter v sklopu obeleževanja dneva in leta Rudolfa Maistra minulo soboto v Ipavčevem kulturnem centru pripravila slavnostno akademijo v spomin na moža, ki sta v zgodovini slovenskega naroda odigrala pomembno vlogo.

TINA STRMČNIK

Franjo Malgaj se je rodil v številni družini v Hruševcu, v naselju, ki je danes del občine Šentjur. Najprej se je šolal v Šentjurju, nato v Celju, svoje srednješolsko izobraževanje je zaključil v Pazinu. Takrat se je začela

prva svetovna vojna. »Že ko je Malgaj obiskoval srednjo šolo, se je srečal z Maistrom, ki je takrat služboval v omejenem mestu. Malgaj je bil zelo narodnozaveden Slovenec, že kot mlad fant se je pridružil vojski. Sodeloval je

ŠE ZADNJI ZVON

Rudolf Maister

2024
LETO
GENERALA
RUDOLFA
MAISTRA

Malgaj je svoja občutenja med boji beležil v dnevniških zapisih. Njihovim odlomkom so lahko prisluhnili udeleženci sobotne akademije.

SPOMINJAMO SE

Svečana akademija v počastitev
150. letnice rojstva
in 90. letnice smrti
Rudolfa Maistra
ter 130. letnice rojstva
Franja Malgaja.

Nastopila sta Ženski pevski zbor skladateljev Ipavcev Šentjur in Literarno društvo Šentjur. V programu so se zborovske pesmi prepletale z recitacijami pesmi Franja Malgaja in interpretacijami dnevniških zapisov Franja Malgaja.

Predsednica Domoljubnega društva Franja Malgaja Šentjur Darja Jan

Darja Jan:
»Franjo Malgaj je bil domoljub, bil je izredno narodnozaveden. V današnjem času si težko predstavljamo, da bi se mladina odločila za tak korak, kot ga je storil ta borec za severno mejo.«

Spomin je treba ohranjati

V Šentjurju še vedno stoji Malgajeva rojstna hiša, ki je v zasebni lasti. Na to vojaško osebnost v občini spominjajo različna obeležja. Na Mestnem trgu je med drugim postavljen kip Franja Malgaja, ki ga je izdelal kipar Kiar Meško. Ob kipu je razstavni pano o življenju tega borca. Po njem sta poimenovani ulica in osnovna šola. Predsednica omenjenega domoljubnega društva pravi, da je spomin na tega moža treba ohranjati, saj prihajajo mlajše generacije, ki se morda danes ne zavedajo pomena teh zgodovinskih dogodkov. »V šolah včasih morda zmanjka časa predvsem za novejšo zgodovino. Mislim, da bi morali v učnem sistemu več poudarka namenjati prav novejši zgodovini, da bi otroci bolj razumeli preteklost naše države. Tovrstno znanje je vsekakor treba ohranjati. Še zdaleč se ne bo dotaknilo vseh otrok, gotovo pa se bo v vsaki generaciji dotaknilo vsaj nekatereh.«

Foto: Nik Jarh

Nova podoba postaje

ŠENTJUR – Direkcija Republike Slovenije za infrastrukturo je marca letos začela obnovo Železniške postaje Ponikva. Tam so zdaj že prenovljene tirne naprave in vozna mreža. Zgrajena je tudi prva polovica dveh novih bočnih peronov.

Iz direkcije so sporočili, da je na postaji na Ponikvi že zgrajena tudi nosilna armiranobetonska konstrukcija podhoda ter stopnišča. Večina signalnovarnostnih in telekomunikacijskih naprav je prestavljenih in ustrezno zaščitenih.

Na postaji izvajalci trenutno skrbijo za elektro- in strojne napeljave ter razsvetlavo, na nadstrešnici nameščajo aluminijasto oblogo. V podhodu trenutno skrbijo za kamnito oblogo ter montažo dvigal. Do zaključka projekta bodo izvedli še drugo polovico bočnih peronov z namestitvijo telekomunikacijske opreme in informacijskih oznak, asfaltirali parkirišče, namestili ograje in uredili dostopne poti. Zaključek vseh del je predviden v začetku prihodnjega leta. Naložba je ocenjena na 3,9 milijona evrov. Direkcija je za izvedbo projekta pridobila 1,82 milijona evrov evropskega sofinanciranja iz Instrumenta za povezovanje Evrope.

TS

Unovčili bodo sončne žarke

ROGAŠKA SLATINA – Občina bo na šest javnih stavb namestila sončne elektrarne, saj želi pridobivati električno energijo brez emisij in dolgoročno zmanjšati stroške za elektriko. Postavitev elektrarn, ki so po prepričanju vodstva občine zaradi izkoriščanja obnovljivih virov energije korak v smeri trajnostnega razvoja ter energetske neodvisnosti, je predvidena še v tem letu.

Občina si za čim hitrejšo ureditev sončnih elektrarn na strehah javnih stavb prizadeva zaradi unovčenja tako imenovanega net meteringa, ki omogoča ugodnejši obračun elektrike ter prihranke stroškov pri dobavi električne energije. Elektrarne bodo nameščene na strehi telovadnice Janina, telovadnice II. OŠ Rogaska Slatina, kulturnega centra, na strehi POŠ Kostivnica in tamkajšnje telovadnice ter na strehi Vrtca Potoček. Skupna instalirana nazivna električna moč fotovoltaičnih panelov bo 197,04 kWp. Župan Občine Rogaska Slatina mag. Branko Kidrič je za namestitev sončnih elektrarn podpisal pogodbo v vrednosti malo manj kot 215 tisoč evrov. Občina predvideva, da bo od ministrstva za okolje, podnebje in energijo za nakup sončnih elektrarn pridobila približno 144 tisoč evrov sofinanciranja.

TS

Satelitski urgentni center do leta 2026?

OBSOTELJE IN KOZJANSKO – Ministrstvo za zdravje je občini pojasnilo podrobnosti o tem, kako naj bi bil zasnovan satelitski urgentni center (SUC) v Mestinju. Občina je prejela tudi listino, s katero se država zavezuje, da bo po letih obljub res zgradila omenjeni center, ki bo zagotavljal nujno oskrbo bolnikov v Obsotelju in na Kozjanskem.

Ministrstvo za zdravstvo je po besedah šmarskega župana Matije Čakša določilo pogoje za ureditev satelitskih urgentnih centrov po vsej državi. Določilo je velikost prostorov, opremo in način financiranja naložbe. Center v Mestinju bo imel predvidoma 500 kvadratnih metrov površin. Šest občin Obsotelja in Kozjanskega se mora uskladiti, ali bodo na območju centra uredile tudi nadstandardne vsebine, na primer lekarno, rentgen in podobno. Čakš je povedal, da je to, kdaj bo satelitski urgentni center zgrajen, odvisno od tega, kako hitro bo sprejet občinski podrobni prostorski načrt (OPPN) za predvideno območje gradnje v Mestinju. »Predvidevam, da bo OPPN letos javno razgrnjen in da bo vsa dokumentacija, tudi gradbeno dovoljenje, pripravljena do konca prihodnjega leta.« Črpanje denarja in gradnja SUC sta predvidena leta 2026.

TS

Podpisa listine so se v Laškem poleg župana udeležili še predstavniki obeh občin ter gasilskih in kulturnih društev. (Foto: BA)

Listina o prijateljstvu med občinama Laško in Novigrad je potrđitev dobrega dela in sodelovanja na področjih kulture, turizma, gospodarstva in gasilstva. Listino sta podpisala župana Laškega Marko Šantej (desno) in Novigrada Anteo Milos. (Foto: BA)

LAŠKO – Desetletnico prijateljstva okronali z listino

Mnogo več kot le uokvirjen list papirja

Laško od leta 2014 sodeluje in prijateljuje s hrvaškim mestom Novigrad. Zdaj je to prijateljstvo tudi uradno potrjeno. Župana obeh občin Marko Šantej in Anteo Milos sta namreč podpisala listino o prijateljstvu, s čimer sta soglašala, da bosta spodbujala in razvijala sodelovanje na področju kulture, turizma in gospodarstva ter tako prispevala k boljšemu poznavanju in promociji prijateljskih občin.

BOJANA AVGUŠTINČIČ

»Verjamem, da ta listina ne ampak da bo predvsem potrebo le uokvirjen list papirja, ditev dolgoletnega sodelovanja

in prijateljstva. Zavežujem se, da bom tudi osebno skrbel, da bomo to naše sodelovanje in prijateljstvo še poglobili in dvignili na še višjo raven,« je ob podpisu listine dejal župan Občine Laško Marko Šantej.

Mesti povezala Slovenska noč

Mesti oziroma občini letos obeležujeta desetletnico povezovanja. Njuno sodelovanje je najbolj dejavno na področjih

kulture in turizma. Večinoma gre za izmenjave kulturnih skupin, obiske delegacij in tudi za sodelovanje na različnih turističnih in kulturnih dogodkih. Povezava med mestoma prispeva k obogatitvi lokalnih skupnosti, promociji turističnih destinacij ter krepitvi sodelovanja na regionalni ravni.

Prijateljski občini sta v preteklih letih organizirali številne dogodke, med katerimi je najpomembnejša tradicionalna Slovenska noč, kjer se Občina Laško že od leta 2014 vsako leto predstavlja hrvaškemu občinstvu s kulturnim programom, z glasbo in s kulinariko. Namen Slovenske noči je predvsem promocija slovenskega turizma, kulture in prijateljstva med prebivalci obeh mest ter širše med Slovenijo in Hrvaško. Dogodek je vedno dobro obiskan, saj se ga udeležijo tako domačini kot slovenski turisti. Laško na tej prireditvi

pogosto sodeluje s predstavitvijo lokalnih izdelkov, kot so pivo, kulinarčne dobrrote, in s promocijo turističnih znamenitosti Laškega, predstavljajo se tudi društva.

Pravega prijatelja spoznaš v nesreči

Dokaz pristnih in iskrenih prijateljskih odnosov in tega, da pravega prijatelja spoznaš v nesreči, sta bila po besedah laškega župana Marka Šanteja tudi dogodka ob naravnih nesrečah, ki sta lani prizadeli tako Laško kot Novigrad.

»Lansko poletje je delegacija iz Laškega ravno prispela v Novigrad, ko je mesto doživelo hudo neurje. Kljub izrednim razmeram smo se predstavniki Laškega v Novigradu počutili dobrodošlo in zaželeno. Župan Anteo, ki je bil ves dan na terenu na prizadetih območjih in je imel ogromno skrbi, si je vseeno vzel čas in nas je z veseljem sprejel. Ko smo se s podobno situacijo lani avgusta srečali v Laškem, je bil ravno Anteo med prvimi župani, ki me je poklical in Laškemu ponudil pomoč. V takšnih težkih trenutkih je klic iz prijateljske občine v izjemno oporo. In takšne vrednote želimo ohranjati,« je poudaril Marko Šantej.

Župan Občine Novigrad Anteo Milos je dejal, da ljudje v Novigradu čutijo dobre in srčne odnose z Laščani in da verjame, da to velja tudi obra-

tno. »Slovenija in Hrvaška si ne delita samo meje, ampak tudi skupno zgodovino, tradicijo, kulturo in prepričan sem, da tudi skupno prihodnost v Evropi. Zato je pomembno, da se naši ljudje povezujejo in da se poznajo, da bi se tako lažje razumeli in gradili Evropo na temeljih solidarnosti, miru in skupne prihodnosti,« je poudaril. Vesel je, da so Slovenci v Novigradu najštevilnejši gostje, saj ustvarijo več kot tretjino vseh nočitev.

Sodelovanje želijo še okrepiti

S partnerstvom si Laško in Novigrad prizadevata sodelovanje še okrepiti in spodbuditi tudi izmenjavo dobrih praks na področjih razvoja lokalne skupnosti. Kot je dejal laški župan, listina o prijateljstvu omogoča tudi boljše sodelovanje pri evropskih projektih in prijavah na mednarodne razpise, s čimer lahko občini pridobita sredstva za razvoj trajnostnih projektov in izboljšanje kakovosti življenja svojih občanov. »Prepričan sem, da bomo v prihodnjih letih tudi na tem področju našli marsikatero skupno točko in tako še okrepili partnerstvo in sodelovanje.« Tudi župan Novigrada Anteo Milos je poudaril, da mora biti sodelovanje široko na različnih področjih in da mora pri tem sodelovati čim več ljudi.

Sodeluj v veliki nagradni igri

Kupi komplet unikatnih znamk in razglednic.

Z nakupom kompletu pomagaj mladim smučarskim upom.

SLOSKI Alpsko smučanje

VOJ

Skeniraj QR kodo in sodeluj v nagradni igri!
www.posta.si/mladi-smucarski-upi

Za učinkovitejše posredovanje gasilcev

CELJE – Prostovoljno gasilsko društvo Ljubečna je pred kratkim prevzelo novo gasilsko vozilo s cisterno. Vozilo je vredno malo manj kot 300 tisoč evrov, celjska občina je k temu primaknila 66 tisočakov, preostalo je zagotovila Gasilska zveza Celje.

Za gasilce je to pomembna naložba, saj ima vozilo vgrajen rezervoar za kar pet tisoč litrov vode in je zato učinkovitejše pri gašenju večjih požarov. Vozilo, ki ima sodobno tehnično opremo, bodo gasilci uporabljali tudi za prevoze pitne vode.

Novi vozili so letos prejeli tudi člani PGD Trnovlje in PGD Lopata. Trnoveljski gasilci so vozilo prevzeli na junjski slovesnosti ob 100-letnici delovanja društva, prostovoljni gasilci na Lopati so ga začeli uporabljati jeseni. Celjska občina je za nakup obeh vozil prispevala 38 tisoč evrov. V občini pravijo, da so letos

Novo vozilo bo gasilec PGD Ljubečna zagotovilo učinkovitejše posredovanje v primeru nesreč. (Foto: PGD Ljubečna)

financirali tudi več naložb za Poklicno gasilsko enoto Celje, med drugim nakup plinskega in baterijskih viličarjev, nove prenosne satelitske antene z intervencijskim omrežjem WI-FI, večnamenskega gasil-

skega vozila z možnostjo nadgradenj, dopolnitev osebne zaščitne opreme in podobno. Za to financiranje je občina iz proračuna zagotovila približno 200 tisoč evrov.

SŠol

Najbližje hiše so le nekaj metrov od obrata. Vmes je le potok Rečica. »Zavedamo se, da živimo ob industrijski coni. A vseeno si zaslužimo dostojno življenje,« poudarjajo krajani.

LAŠKO – Krajani Spodnje Rečice obupujejo zaradi nenehnega hrupa in prahu, ki ju povzroča bližnja tovarna

»Zaslužimo si dostojno življenje!«

Življenje v Spodnji Rečici je postalo nevzdržno, opozarjajo krajani. Grenijo jim ga proizvodnja peletov v podjetju Magles oziroma hrup in prah, ki nastajata pri tem. Krajani, povezani v Civilno iniciativo (CI) za okoljsko sanacijo Spodnje Rečice, so v zadnjem letu in pol dali že kar nekaj prijav na pristojne inšpekcijske službe in na policijo, po pomoč pri iskanju rešitev za omenjeno problematiko so se obrnili na Občino Laško in tamkajšnji občinski svet, dogovor so skušali najti z lastnikom podjetja Magles, a izboljšanja stanja kljub obljubam do danes ni bilo, kvečjemu je vse le še slabše, pravijo. »Zavedamo se, da živimo ob industrijski coni. A vseeno si zaslužimo dostojno življenje,« poudarjajo.

BOJANA AVGUŠTINČIČ

Težave so se začele prid približno tremi leti, bolj dejavno je civilna iniciativa na problematiko začela opozarjati maja lani, ko je podjetje Magles, ki se ukvarja z izdelovanjem pohištva, začelo proizvodnjo peletov. Slednja obratuje noč in dan vse dni v letu. Krajani pravijo, da so prašni delci in neznošen hrup že načeli njihovo zdravje. »Prizadetih je približno 50 ljudi oziroma cela dolina. Stanje je nevzdržno. Spimo s čepi v ušesih, vsak dan brišemo prah, ki ga tudi vdihavamo. Težki tovornjaki dnevno vozijo sem žagovino, ki jo na dvorišču podjetja stresejo na tla in nato z bagri nasipajo v obrat. Če bi izračunali ogljični odtis, koliko se pri tem porabi nafte, elektrike, bi bil slednji zagotovo negativen. Tako pa država očitno tiho podpira vse to, saj gre za industrijo, kapital,« poudarjajo v CI.

Prijave inšpekcijskim službam

Zadevo tako civilna iniciativa kot posamezniki krajani od maja lani vztrajno prijavljajo inšpekcijskim službam. Prvo prijavo so dali 16. maja lani, in sicer zaradi neznosnega hrupa ter zaradi postavitev nove ute oziroma odprtega lesenega skladišča za žagovino, v katerem je Magles maja 2023 zaglal mlin za mletje lesa. »Hrup je ta dan na noge spravil ljudi in prestrašil domače živali. Od takrat pišemo prijave, prošnje, obvestila na vse mogoče naslove,« navajajo v CI.

V začetku letošnjega januarja so se v CI na pristojno inšpekcijo obrnili zaradi Maglesove gradnje kovinskega silosa, in sicer glede njegove višine oziroma pravil za tovrstne zgradbe. Marca so dobili odgovor, da je bil v podjetju uveden inšpekcijski nadzor, pri čemer so bile ugotovljene kršitve gradbenega zakona, izrečen je bil ukrep neskladne uporabe objekta. V CI pri

tem dodajajo, da ima podjetje za zgradbe, kjer poteka proizvodnja peletov, pridobljena gradbena dovoljenja za manj zahtevne objekte, kot so skladišča oziroma silosi (za katere ni potrebno obratovalno dovoljenje), zato so inšpekciji prijavili tudi neskladno rabo teh. V začetku julija je sledila prijava zaradi proizvodnje peletov v še eni stavbi ter zaradi postavitev še enega dimnika in zunanega zaboynika ...

Pogovori z občino

Predstavniki CI so s problematiko seznanili tudi Občino Laško in jo prosili za pomoč pri reševanju težav. Od lanskega septembra do danes so se že nekajkrat sestali z županom, ki ga CI o vsem dogajanju sproti tudi pisno obvešča. »Župan je izrazil željo, da bi sodeloval in pomagal, vendar bolj na načelni ravni oziroma kot mediator. Občina podpira podjetje, ki je po propadu Parona obudilo lesno proizvodnjo in prineslo 150 delovnih mest. To podpiramo tudi krajani. Pri čemer proizvodnja peletov za upravljanje zahteva le do štiri ljudi in tu argument o zaposlovanju oziroma ustvarjanju novih delovnih mest ne vzdrži,« poudarjajo v CI.

Da želi Občina Laško strokovno pomagati pri reševanju omenjene problematike in da se pogovarja tako s civilno iniciativo kot s podjetjem, je zatrdil župan Marko Šantej, ko je občinski svet na oktobrski seji na kratko seznanil z dogajanjem. Povedal je, da je občina na lastne stroške naročila meritve obremenitve okolja s hrupom in prašnimi delci, ki jih je opravila pristojna ustanova. »Meritve prašnih delcev so pokazale, da rezultati ne presegajo zakonsko dovoljenih vrednosti, medtem ko je obremenitev s hrupom presegla zakonsko dovoljene vrednosti v nočnem času. Občina je o rezultatih obvestila pristojne inšpekcijske službe, vendar

Krajani Spodnje Rečice opozarjajo na nenehen hrup in prah, ki ju povzroča bližnja tovarna. »Tovornjaki dnevno vozijo sem žagovino, ki jo na dvorišču podjetja stresejo na tla in nato z bagri nasipajo v obrat,« pravijo.

Pohištveno podjetje Magles iz Arclina, ki je v lasti družine Brance, je proizvodnjo v Spodnji Rečici začelo v letu 2018, ko je v najem vzelo tovarniški kompleks propadlega podjetja Paron. Dva hektarja in pol velik kompleks, ki ga sestavlja več proizvodnih hal in skladišč, je Magles leto zatem tudi kupil, zanj je odštél malo več kot 2,5 milijona evrov. Podjetje s 60-letno tradicijo izdeluje visokokakovostno pohištvo za dom, poslovne prostore in laboratorije po naročilu. Letno izdela opremo za 3.500 avtomobov in 1.500 mobilnih hiš. Od maja lani se podjetje ukvarja tudi s proizvodnjo peletov. »Zakaj bi uvažali lepljence iz Avstrije, če jih lahko sami izdelamo in prispevamo k povečanju zaposlenosti v lokalnem okolju?« pravi Lucijan Brance. »Strateško delamo na diverzifikaciji, da bi ohranili delovna mesta in tovarno pri življenju. To je naš edini cilj,« dodaja.

inšpekcija še ni ukrepala oziroma še nismo prejeli povratne informacije,« je pojasnil.

Predstavniki CI so za pomoč pri reševanju težav z Maglesom zaprosili tudi laški občinski svet. Odgovora ni bilo, pravijo, edina, ki je pokazala zanimanje, je svetnica Janja Sluga. Slednji je civilna iniciativa nato posredovala informacijo glede prekoračitve hrupa, ki jo je kot informacijo

javnega značaja pridobila od pristojne inšpekcije oziroma Agencije RS za okolje (Arso). Janja Sluga je na inšpektorat za okolje in energijo v Celju v začetku oktobra naslovila dopis glede tega, ali inšpekcija v zvezi z omenjeno problematiko vodi kakšne postopke. Dobila je odgovor, da je bil zoper zavezanca uveden nov inšpekcijski postopek in da bo inšpekcija ukrepala v okviru

svojih pristojnosti, če bo ugotovila kršitve.

Predstavniki CI so se za pomoč obračali tudi na druge ustanove oziroma organizacije. Za nasvet glede reševanja težav so prosili Eko Anhovo, a odgovora ni bilo. Iz Eko kroga so pripravljeni pomagati, potrebujejo le uradne meritve hrupa. Iz Policijske postaje Laško so po prijavi zaradi kršenja javnega reda in miru konec letošnjega aprila dobili odgovor pomočnika načelnika, da bo policija z Maglesom poiskala ustrezno rešitev, ki pa je še ni.

Zahteve

»Problem je, da je vsaka inšpekcija svoj prihod v podjetju napovedala. Lastnik podjetja je takrat proizvodnjo zmanjšal na najnižjo raven ali jo celo povsem ustavil. Zato kršitev ni bilo zaznanih,« so prepričani v CI, kjer imajo tri oziroma štiri osnovne zahteve. Zahtevajo postavitev protihrupne ograje. Dokler ta zahteva ne bo uresničena, zahtevajo zmanjšanje hrupa z zaustavitvijo proizvodnje peletov ponoči, ob koncih tedna in za praznike ter takojšnje namestitve ustreznih filtrov za čiščenje dimnih plinov iz obeh peči, ob tem pa tudi ureditev dovoza v industrijski obrat za tovornjake na drugi strani območja, kjer ni stanovanjskih hiš. Zahtevajo tudi, da lastnik zapre prostor za žagovino in izolira uto, v kateri je peč ...

V CI pravijo, da jim je lastnik podjetja Lucijan Brance že marsikaj obljubil, a da teh obljub do danes ni uresničil. »Prepričan sem, da so nekatere ukrepi lahko organizacijske narave, medtem ko so nekatere tehnične rešitve težje izvedljive, ker je v neposredni bližini potok Rečica. Za postavitev protihrupne ograje je treba pridobiti vsa soglasja oziroma mnenja. Občina je tu le ena od mnenjedajalk. Glede na to, da je podjetje umeščeno na območju vodotoka, je ključna soglasodajalka direkcija za vode in njeno mnenje je seveda treba upoštevati, pri čemer kakršnakoli gradnja ne sme poslabšati poplavne varnosti drugih stavb v bližini,« pravi župan Marko Šantej.

Odgovori lastnika podjetja

Direktor družinskega podjetja Magles Lucijan Brance pravi, da se v podjetju trudijo za izboljšanje razmer. Kot pojasnjuje, so pripravili program ukrepov za preprečevanje oziroma zmanjšanje onesnaževanja, hrupa, poskrbeli so za izolacijo, izvajajo neodvisne meritve ... »Stroj za mletje, ki je bil najprej na deponiji, smo prestavili 200 metrov vzhodnejše, da je bolj umaknjen od hiš. Z 20-centimetrskimi protihrupnimi paneli smo izolirali celoten obod tovarne na zahodnem delu, prav tako smo izolirali cevi, po katerih potuje material. Postavili smo protihrupno sobo, v kateri je mlin. Ponoči smo dežurnim delavcem prepovedali stresanje odpadkov in drugega materiala ter uporabo motorne žage. Prav tako smo s treh strani protihrupno izolirali sušilnico in proizvodnjo lepljencev na severni strani, ob cesti ...« našteva Brance in dodaja, da od krajanov ni zaznal kančka hvaležnosti, ampak le dodaten pritisk nanj.

Ob tem napoveduje, da namerava v tem mesecu postaviti še dve steni na deponiji, kjer odlagajo žagovino, da veter prahu ne bi raznašal okoli. Brance vidi možnosti za izboljšanje razmer tudi v dodatnih protihrupnih izolacijah in rednem izvajanju meritev hrupa. Da bi ponoči ter ob praznikih in koncih tedna povsem ustavil proizvodnjo, ni možno, pravi, saj se proces sušenja lesa izvaja neprekinjeno.

Dodaja, da je podjetje pripravljeno plačati postavitev protihrupne ograje, če bodo z njeno namestitvijo soglašali Direkcija RS za vode in drugi mnenjedajalci. Kot pravi, je še v tem mesecu predviden sestanek v Občini Laško, ki naj bi se ga udeležil tudi predstavnik krajanov. Brance omenja še, da je nekaterim sosedom v Spodnji Rečici ponudil odkup njihovih nepremičnin. Predlog naj bi jim bil všeč, a kot pravi, še čaka na njihove odgovore. V odkupljenih nepremičninah bi svojim zaposlenim ponudil namestitvev za ugoden najem.

»Trudim se za izboljšanje razmer, a ne bom se pustil izsiljevati,« poudarja Lucijan Brance. »Vlagam v podjetje, sodelujem z lokalno skupnostjo, skrbim za 145 delovnih mest. Občini na leto plačam 40 tisoč evrov nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča, 12 tisoč evrov mesečno stane omrežnica za elektriko ...« našteva. Na očitke, da je ob obisku inšpekcije proizvodnjo ustavil oziroma jo zmanjšal na minimum, odgovarja, da stroški porabe elektrike v času obiska inšpekcije dokazujejo, da to ne drži, saj so imeli na dan opravljanja meritev višjo porabo elektrike od povprečne ...

Foto: Nik Jarh

Predsednik civilne iniciative Karel Krašek med zahtevami iniciative izpostavlja čimprejšnjo postavitev protihrupne ograje, namestitve ustreznih filtrov in izolacije ter zaustavitev proizvodnje peletov ponoči, ob koncih tedna in za praznike.

Predstavnica civilne iniciative za okoljsko sanacijo Spodnje Rečice Marija Lesjak ima zbrano obsežno dokumentacijo inšpekcijskih prijav, rezultatov meritev in drugih dopisov glede problematike s podjetjem Magles.

OD POHORJA DO BOHORJA – Povezali lokalne skupnosti in spodbujali medgeneracijsko sodelovanje

Tam, kjer so doma »fajn« ljudje!

»Pri nas se dobro jé, imamo lepo naravo in tu smo doma »fajn« ljudje,« poudarjajo predstavniki Lokalne akcijske skupine (LAS) Od Pohorja do Bohorja, ki so v Gorenju nad Zrečami predstavili dosežke raznovrstnih dejavnosti, s katerimi so povezovali sedem občin – Dobje, Dobrna, Oplotnico, Slovenske Konjice, Šentjur, Vitanje in Zreče. Kot pravijo, so še posebej ponosni na projekt POBegnimo skupaj, s katerim so s pomočjo brošure in kratkih promocijskih filmov predstavili pestro kulturno in naravno dediščino v omenjenih lokalnih skupnostih. Občinstvo je premierno predstavitev kratkih filmov pospremlilo z bučnim aplavzom in ustvarjalcem izreklo obilo pohval.

BARBARA FURMAN

Predstavitve so se med drugim udeležili župana Dobrne in Oplotnice **Martin Brecl** in **Matjaž Orter** ter podžupan Občine Zreče **Drago Šešerko**, ki je v uvodu pohvalil sodelovanje Lokalne turistične organizacije (LTO) Rogla-Zreče in lokalne akcijske skupine. Kot je poudaril, je tovrstno

Leta 2008 je ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano območje sedmih občin Od Pohorja do Bohorja potrdilo kot območje Leader, ki se imenuje Lokalna akcijska skupina Od Pohorja do Bohorja. Razprostira se na območju občin Dobje, Dobrna, Oplotnica, Slovenske Konjice, Šentjur, Vitanje in Zreče.

sodelovanje obrodilo številne uspešno izvedene projekte. Predsednica Lokalne akcijske skupine Od Pohorja do Bohorja **Natalija Brečko** je izpostavila pomen povezovanja po-deželja s pomočjo evropskega financiranja, s čimer omogoča razvoj in izboljšuje kakovost življenja v krajih na območju od Pohorja in Bohorja,

POBegnimo skupaj

Vodilni partner LAS Od Pohorja do Bohorja je Razvojna agencija Kozjansko. Njen direktor **Jure Raztočnik** je med drugim povedal, da so z uspešnim vodenjem projektov omogočili številne razvojne priložnosti za omenjene lokalne skupnosti, in dodal, da so medtem že začeli uresničeva-

Ustvarjali projekta POBegnimo skupaj (Foto: Jure Godler)

ti načrte za novo programsko obdobje, ki se bo končalo leta 2027. »A prav je, da danes postavimo tiste projekte, ki so v občinah pustili pomemben pečat. To so Kulturno srce Dobja – v občini Dobje, Druženje za vse – v občini Dobrna, Užij okuse Rogle – v občini Oplotnica, Mesto povezovanja – v občini Slovenske Konjice, Dom na Resevni – v občini Šentjur, Igrivo Stičišče – v občini Vitanje in Park prostega časa – v občini Zreče,« je nanizal direktor Raztočnik.

Brušura

Katja Videc, koordinatorica projekta POBegnimo skupaj,

je podrobneje povedala, kako je nastajala brošura. »Njena vsebina je razdeljena na 15 tematskih sklopov, v katerih je predstavljena raznovrstna ponudba sodelujočih sedmih občin in njihovih lokalnih ponudnikov skozi tradicijo, kulturo, naravne lepote in kulinariko. Pot od idejne zasnove do končnega produkta je bila pestra, sodelovali so tako koordinatorke LAS iz vseh sodelujočih občin ter zaposleni v turistično-informacijskih centrih kot tudi številni domačini. Tako smo izpostavili turistične bisere in jih približali širši javnosti.« Delo pri nastajanju brošure sta koordinirali **Katja**

Videc in **Kvirina Martina Zupanc**, grafično jo je oblikoval **Marko Samec**.

Njihovi »aduti«

Te dni so na spletu že objavljeni kratki, nekajminutni promocijski filmi oziroma videi, ki na zanimiv in privlačen način osvetljujejo naravne lepote, raznovrstno etnološko oziroma kulturno dediščino in lokalne kulinarne dobrote, a tudi najnoveše pridobitve v turistični ponudbi občin. In teh ni malo. V filmih so svoje igralske talente pokazali domačini različnih generacij, ki so sledili scenaristki **Kvirini Martini Zupanc** ter snemal-

cem **Maticu Javorniku**, **Blažu Lahu** in **Tihomirju Pere-tiju**. »Vsak video nosi svoje sporočilo, ki ga predstavijo upokojenke, družina, zaljubljen par, prijateljici. Cilj je bil ustvariti videe, ki so resnični, iskreni in pristni, vse, kar vidite v njih, lahko v teh krajih tudi doživite,« je poudarila scenaristka **Kvirina Martina Zupanc**. Scenarij za zaključni promocijski film, v katerem so predstavniki posameznih občin sedli za skupno mizo in ob igri pokra nizali »adute« oziroma znamenitosti, na katere so najbolj ponosni in svojem domačem okolju, je napisal **Luka Žerjav**.

Novi IO in NO MO SDS Velenje

Mestni odbor SDS Velenje in svetniška skupina SDS Velenje opozarjata

Svetniki SDS v MO Velenje 2022 – 2026

Ocena razmer v mestni občini Velenje skozi naše oči

V Velenju bomo v naslednjih letih pred velikimi izzivi. Prestrukturiranje šaleške premogovne regije je zahtevna naloga, ki mora upoštevati ekonomske, socialne in okoljske vidike. Šaleška dolina je bila dolgo odvisna od premogovništva, kar bo prineslo številne izzive, zlasti v luči prehoda na trajnostne vire energije in zmanjšanja izpustov ogljikovega dioksida. Energetika v Sloveniji proizvede tretjino izpustov ogljikovega dioksida oziroma 0,132 odstotka na svetovni ravni.

Ključni vidiki prestrukturiranja, na katere moramo biti zelo pozorni:

1. EKONOMSKI PREHOD

- Diverzifikacija gospodarstva: razvoj novih industrij in gospodarskih subjektov ter storitev, ki lahko nadomestijo delovna mesta v premogovništvu, torej privabljanje ključnih vlagateljev.

- Podpora podjetjem: spodbujanje podjetniške dejavnosti in inovacij v regiji.

2. SOCIALNI VIDIKI

- Usposabljanje in izobraževanje: prilagoditev znanj delavcev za nove priložnosti na trgu dela in ustrezna opredelitev upokojevanja z Zakonom o postopnem zapiranju premogovnika.

- Podpora skupnostim: ustvarjanje programov za pomoč tistim, ki se bodo morali preizposliti.

3. OKOLJSKI VIDIK

Sanacija degradiranega območja z načrtom pogozdovanja, pomoč lokalnim kmetijam.

Trajnostni razvoj: spodbujanje obnovljivih virov energije, kot sta sončna in vetrna energija, izraba energije s pomočjo toplotnih črpalk (Topolšica, Hrastovec – jama) ter vodik.

Nevarnosti prestrukturiranja

Če bo premalo nadzora in zmanjka ter prehod ne bo pravičen, obstajajo naslednje nevarnosti prestrukturiranja:

1. EKONOMSKE IZGUBE: nevarnost rasti brezposelnosti, če prehod ne bo dobro načrtovan, izveden in pravičen in ne bomo z ukrepi spodbudili prihoda vlagateljev.

2. SOCIALNE NAPETOSTI: nezadovoljstvo prebivalstva zaradi izgube delovnih mest in zmanjšanja kakovosti življenja.

3. OKOLJSKI IZZIVI: med prestrukturiranjem lahko pride do dodatnega onesnaževanja in degradacije okolja, če ne bo ustreznih ukrepov.

4. ODOPORNOST REGIJE: glede na zgodovinsko odvisnost od premogovništva v dolini je potreben čas za prilagoditev in razvoj novih identitet ter priložnosti.

Uspešnost prestrukturiranja regije zahteva celovit pristop, sodelovanje vseh udeležencev in dolgoročno strategijo, ki upošteva specifične značilnosti regije (država, investitorji, občina ...).

Denar je treba nameniti projektom, s katerimi bomo zagotovili pravičen prehod, v dolino pripeljali nova podjetja, ki bodo zagotovila rast celotne doline.

Interventni zakon je škodljiv za dolino

Aktualna vlada žal nima posluha za Šaleško dolino in prestrukturiranje. Mestni svetniki SDS kot tudi mestni odbor smo se aktivno vključili in s številnimi dokazili podkrepili svoje argumente, da je interventni zakon o Teš škodljiv in uničujoč za dolino. Zato si bomo

prizadevali, da ne bo prišlo do sprejema tako slabega zakona.

Vlada želi preleviti Teš, ki predstavlja četrtino proizvodnje električne energije (nekoč pa je zagotavljala polovico potrebne električne energije za oskrbo Slovenije), v kurišče za ogrevanje Šaleške doline, ki za te potrebe porabi do pet odstotkov letne proizvodnje premoga. Slovenija potrebuje dobro in neodvisno samooskrbo z električno energijo, ki jo med drugimi energetske viri zagotavlja tudi Teš. Zato bi morala temu nameniti še posebno skrb. Iz zakona je razvidno, da je kot konec energetske dejavnosti v Šaleški dolini predvideno leto 2029. Do takrat so odprte tudi možnosti uvoza premoga. Skrb za zaposlene v tej dejavnosti iz predloga zakona ni razvidna, torej so zaposleni na zadnjem mestu.

Trenutna vlada žal uresničuje postavljen cilj uničenja šaleške energetike, kar posledično vodi v uničenje slovenske energetske samooskrbe. Verjetno jo pri tem vodijo lastni interesi. Kar nas še bolj boli, je, da vlada tako načrtno uničuje tudi šaleško gospodarstvo in dolino nasploh.

Šaleška dolina mora nastopiti enotna in jasno pokazati, da je proti takšnim neumnostim. V Mestnem odboru SDS Velenje in svetniški skupini SDS Velenje imamo sicer občutek, da je vse skupaj prepozno, ne glede na to, da smo podali predloge za popravilo osnutka interventnega zakona.

Zaspali na lovorikah

Aktivno odzivanje je nujno za razvoj Velenja in celotne Šaleške doline. Opažamo, da sta žal župan in občinska uprava izgubila občutek za mejo in razliko med pristojnostmi ter nalogami občine ter strankarskim udejstvovanjem. V Velenju moramo ustvariti ugodno okolje za gospodarstvo, s čimer bomo privabili odlične gospodarske družbe in s tem zadržali mlade v dolini. To bi tudi omogočilo zaposlovanje in razvoj Velenja in prihodnosti.

SD je v Velenju na oblasti od osamosvojitve. Omenjena stranka do zdaj ni bila sposobna urediti obvoznice mimo Velenja, kamioni na Koroško še vedno vozijo skozi Velenje – tretja razvojna os zelo počasi napreduje. Svetniki SD so zaspali na lovorikah šaleške ener-

getike, zdaj, tik pred zdajci, pa so se zbudili in se pretvarjajo, kot da je to zanje novo, čeprav se je župan v trenutni situaciji postavil za dolino.

Zato bi bilo treba posebno skrb nameniti tudi stanovanjski problematiki, ogrevanju in ureditvi prometne infrastrukture. Treba je ustvariti tudi pogoje za kakovostno zdravstveno oskrbo v MO Velenje, za kar sta nedvomno odgovorna župan in občinska uprava, ki mora za kakovost na sekundarni ravni narediti kar največ.

Zeleni prehod naj bo premišljen

Zavedamo se, da je prehod na zeleno potreben, vendar smo prepričani, da ne takoj (geopolitične spremembe so glede na trenutno »zeleno norost« že na vidiku; ZDA, stagnacija gospodarstva v Evropski uniji, še posebej v Nemčiji). Vsekakor ni treba, da zato trpimo vsi v Šaleški dolini. Če bo v veljavo stopil predlagani zakon, bo prinesel pogrom za dolino.

Pravični prehod za trenutno vlado pomeni prazne besede, ob tem nekateri v tej vladi vidijo le poslovno priložnost (sončne elektrarne, uvoz elektrike), ne vidijo pa skupnosti oz. ljudi, ki v dolini živijo. Za nas, prebivalce Šaleške doline, pravični prehod pomeni obstoj in razvoj doline za prihodnje rodove. Niso dovolj samo drage toplotne izolacije stavb, potreben je koncept za reševanje ogrevanja večstanovanjskih stavb.

Nesporno bo treba še veliko napora in sodelovanja vseh za spopadanje z omenjenimi izzivi. Mnenje svetnikov SDS je še kako pomembno v občinskem svetu Mestne občine Velenje in brez sodelovanja bodo izzivi vsekakor težje rešljivi.

SIMON DOBAJ,
mag. posl. ved,
predsednik MO SDS Velenje
in občinski svetnik

Osemdešet in več let stari Laščani so skupaj preživeli nekaj prijetnih ur. (Foto: Andraž Purg)

Za bolj odgovorno ravnanje z odpadki

Pomislimo, preden odvržemo

Bliža se konec evropskega tedna zmanjševanja odpadkov. Sicer je letošnja tema odpadna hrana, ki jo glede na raziskave zavržemo strašljivo veliko, vendar ob tej priložnosti ne smemo pozabiti tudi na druge odpadke, ki v knežjem mestu marsikoga spravljajo v slabo voljo. V celjskem podjetju Simbio so tako že pred tedni začeli izvajati nadzor nad nepravilnim odlaganjem odpadkov v Mestni občini Celje. Nadzor še ni končan in bo trajal, dokler ne bo zadostnega napredka, so odločni v podjetju. Težavni so predvsem nadzemni zabojniki, ob katere občani odlagajo reči, ki tja ne spadajo. Kaj so do zdaj ugotovili v podjetju?

LARISA JEKNIČ, SIMONA ŠOLINIČ

Pred časom se je na naše uredništvo obrnila Irena Bregar iz Celja, ki jo moti odnos nekaterih krajanov do okolja, v katerem živijo. Med drugim je zapisala: »Odrasli pogosto nimajo odnosa do čistega okolja. Soseba je zelo fina gospa, ampak če so zunaj pred vrati smeti, jih ne pobere. Tudi kartone nasloni kar ob smetnjak, namesto da bi jih vrgla vanj.« Gospa Irena je kritična tudi do pomanjkanja bontona pri nekaterih ljudeh. »Razpisati bi se morali tudi o pljuvanju po tleh, predvsem po pločnikih. Verjetno osebe, ki to počnejo, sploh ne vedo, da to ni sprejemljivo,« je še opozorila. »Če bi vsi pazili na čistočo v svojem okolju, bi bile stanovanjske soseske veliko prijetnejše. Tudi če bi kdaj pobrali kakšno plastenko in papir. Vzgoje ne rabijo samo mladi, ampak tudi odrasli,« je še poudarila.

Simbio: poostren nadzor bo končan, ko bo cilj dosežen

Delavec Simbia je v prvem tednu poostrenega nadzora vse, ki jih je opazil pri nepravilnem odlaganju odpadkov, najprej opozoril in poučil o pravilnem ločevanju. V naslednjih stopnjah nadzora se mu bodo pridružili tudi pristojni inšpektorji, ki lahko v primeru ponavljajočih se kršitev izdajo plačilne naloge – sto evrov za fizične osebe in 400 evrov za pravne. »Naši delavci na terenu spremljajo dogajanje in opozarjajo posameznike, ki nepravilno odlagajo odpadke, ter jim nudijo nasvete glede pravilnega ločevanja,« so pojasnili v podjetju Simbio. Gre za preventivni pristop, s katerim želijo ozavestiti in izobraziti prebivalce o pravilnem ravnanju z odpadki. »Naš delavec je zelo dosleden in po potrebi opravlja nadzor tudi ponoči, kar se je že izkazalo za učinkovito. Primer tega je Trubarjeva ulica, kjer je od četrte ure zjutraj nadziral nadzemnico,

Podjetje Simbio bo poostren nadzor izvajalo, dokler ne bo opaznega napredka. (Foto: arhiv NT/Sherpa)

da bi izsledil občana, ki je redno odlagal odpadke zraven zabojnikov pred odhodom v službo,« so povedali. »Nadzor je del stalnih prizadevanj za čisto in urejeno mesto. Poostren nadzor bo končan, ko bo cilj – čista in urejena oko-

lica zabojnikov – dosežen,« so poudarili.

Kako ravnati s kosovnimi odpadki?

Veliko prebivalcev ne ve, da lahko kosovne odpadke brez-

plačno pripeljejo v zbirne centre Simbia v Bukovlžak, Braslovče, na Polzelo, v Prebold, Vojnik, na Vransko ali v Žalec. A so tudi takšni, ki dobro poznajo te možnosti, a se jim ne ljubi zapeljati v bližnji zbirni center, saj jim

je odpadke najlažje odložiti kar ob bližnji zabojnik. To seveda ni primeren odnos do narave in lokalnega okolja, v katerem živimo kot skupnost. »Odemna mesta, kot so nadzemnice, so namenjena plašnični in kovinski embalaži,

biološkim odpadkom, mešanim komunalnim odpadkom, papirju in steklu,« so pojasnili v podjetju Simbio. Za kosovne odpadke, električno in elektronsko opremo, gume, velike veje in manjše količine gradbenih odpadkov so urejeni zbirni centri skladno s predpisano infrastrukturo za ravnanje z odpadki v Sloveniji. »Poleg tega imajo prebivalci možnost brezplačnega odvoza kosovnih odpadkov do enega kubičnega metra, kar lahko naročijo na spletni strani Simbia,« so povedali. »Odlaganje kosovnih odpadkov ob zabojnikih ni dovoljeno in predstavlja prekršek,« so ob tem še enkrat opozorili.

Najpogostejše napake pri odlaganju odpadkov

Pogoste napake vključujejo odlaganje nevarnih in gradbenih odpadkov med

Na količino odpadkov vplivale poplave

Lani se je v Sloveniji zmanjšala količina nastalih in obdelanih odpadkov, manj je bilo recikliranih, odloženih pa več. Med slednjimi je bilo največ komunalnih odpadkov. Ti so predstavljali desetino vseh odpadkov. Podatki Statističnega urada Slovenije kažejo, da je lani slovenski prebivalec povprečno ustvaril 518 kilogramov komunalnih odpadkov. Največ je bilo mešanih, sledili so odpadki iz papirja in kartona ter biorazgradljivi odpadki. Glede na statistiko je v gospodinjstvih lani nastalo 712 tisoč ton vseh komunalnih odpadkov, kar pomeni 336 kilogramov na prebivalca.

Najbolj so se povečale količine kosovnih odpadkov, za kar 65 odstotkov, sledili so kovinski in leseni. Večje količine kosovnih in lesenih odpadkov so predvsem posledica obsežnih poplav, kar

prebivalca. Statistični urad še navaja, da je bilo lani s končnimi postopki predelanih 10,7 milijona ton odpadkov, kar je nekoliko manj kot leto prej. Reciklirana je bila več kot četrtnina odpadkov, medtem ko je bilo v energetske namene sežganih skoraj dva odstotka predelanih odpadkov.

Uvoz odpadkov in več plastike

Slovenija odpadke tudi uvaža. Lani je šlo za milijon ton, kjer je bilo največ kovine, sledili so odpadki iz papirja in kartona ter plastika. Skoraj dve tretjini odpadkov je država uvozila iz sosesčine, največ iz Italije. Izvoženih je bilo malo manj kot 1,4 milijona

na ton odpadkov ali približno enako kot leto prej. Tudi med temi so prevladovali kovinski odpadki, več kot štiri petine jih je Slovenija izvozila v Italijo. Več kot podvojile so se količine odpadkov, ki so bile izvožene v države južne in jugovzhodne Azije.

Podatki za drugo četrtletje letošnjega leta kažejo, da je bilo v Sloveniji predelanih in odstranjenih manj odpadkov kot v istem obdobju lani. Upadla je količina gradbenih odpadkov, prav tako količina odpadkov v zdravstvu. Med aprilom in junijem letos je bilo v Sloveniji zbranih 275 tisoč ton komunalnih odpadkov ali za skoraj 6 odstotkov več kot v istem obdobju lani. Skoraj

četrtno vseh so predstavljali mešani komunalni odpadki, katerih količine so se povečale za 14 odstotkov. Še večja rast je bila na področju odpadkov iz plastike, in sicer za četrtno.

Pozitivno: zavržemo manj hrane

Druga zgodba je odpadna hrana. Samo za primerjavo: v državah članicah Evropske unije letno nastane približno 59 milijonov ton odpadne hrane, v Sloveniji smo državljanji lani zavrgli kar 165 tisoč ton hrane. Dobra novica je, da prebivalec Slovenije (ob upoštevanju povprečnega izračuna) zavrže najmanj hrane v primerjavi z drugimi evropskimi državami. Med-

tem ko Slovenec zavrže na leto približno 71 kilogramov hrane, jo na primer Portugalec kar 185 kilogramov ali prebivalec Cipra skoraj 300 kilogramov.

K odpadni hrani spadajo tudi olupki, kosti, koščice, jajčne lupine in podobne snovi, ki niso užitni, saj niso primerni za prehrano ljudi. V skupni količini odpadne hrane je po oceni statističnega urada neužitni del predstavljal 63 odstotkov. Z drugimi besedami to pomeni, da smo v Sloveniji lani zavrgli malo manj kot 61 tisoč ton še užitne hrane ali povprečno 29 kilogramov na prebivalca.

Opadna hrana nastaja v vseh členih prehranske ve-

mešane komunalne odpadke, odlaganje bioloških odpadkov v plastičnih vrečkah, nepravilno odlaganje plen in plastičnih izdelkov v zabojnik za embalažo, iztrebkov in kamnov v rjavi zabojnik, kartona v rumeni zabojnik, keramike v zabojnik za steklo ter nepravilno odlaganje baterij med mešane komunalne odpadke, kar povzroča nevarnost požarov, so pojasnili v Simbiu. Sicer pa v podjetju menijo, da je osveščenost o pravilnem ločevanju odpadkov precej visoka. »Težave povzroča manjši del prebivalstva, ki z nepravilnim odlaganjem in ločevanjem odpadkov kvari urejenost mesta in otežuje nadaljnjo obdelavo odpadkov,« so opozorili. »Če kdo na primer odloži vrečko poleg zabojnika, to spodbuja druge k enakemu ravnanju, saj se zdi, kot da je zabojnik poln. Rezultat so vrečke, ki jih raztrgajo živali in veter, ki odpadke raznaša naokoli, kar onesnažuje okolico,« so dodali. Ob tem so še poudarili, da lahko neustrezno razvrščeni odpadki onesnažijo celotno vsebino smetnjaka, kar otežuje reciklažo.

Prelaganje odgovornosti

»Po naših opažanjih neustrezno ravnanje z odpadki pogosto izhaja iz prelaganja odgovornosti,« so pojasnili v podjetju Simbio. Težava je bolj izrazita v večstanovanjskih objektih, kjer se odgovornost za pravilno ravnanje z odpadki porazdeli. Pri posameznih hišah je teh težav veliko manj, saj je odgovornost za odpadke v zabojnikih jasna, so pojasnili. Čeprav raziskave kažejo, da večina občanov prepozna pomen pravilnega ločevanja odpadkov in zna ločevati osnovne vrste odpadkov, je pri ravnanju pogosto drugačna slika. »Ločevanje zahteva spremembo navad, ki posamezniku ne prinašajo neposrednih koristi, zato so potrebni dolgoročni napori, da se vrednote in vedenje prebivalstva spremenijo v korist okolja,« so poudarili. »Dokaz, da za slabo ravnanje z odpadki ni kriva slaba obveščenost, so otroci v vrtcu, ki vedo, kam

»Težava je bolj izrazita v večstanovanjskih stavbah, kjer se odgovornost za pravilno ravnanje z odpadki porazdeli. Pri posameznih hišah je teh težav veliko manj, saj je odgovornost za odpadke v zabojnikih jasna.«

rige. V proizvodnji hrane, kamor poleg proizvodnje živil in pijač spada tudi primarna proizvodnja, so lani zavrgli približno 22 tisoč ton hrane, v distribuciji in trgovini z živili 15 tisoč ton, v gostinstvu in strežbi 56 tisoč ton. Največ odpadne hrane, kar 72 tisoč ton, je nastalo v gospodinjstvih. Skupno tri četrtine odpadne hrane so lani predelali v bioplinarnah in kompostarnah, približno petino pa so pred odlaganjem biološko stabilizirali v obratih za mehansko-biološko obdelavo mešanih komunalnih odpadkov. Preostala količina odpadne hrane je bila obdelana z drugimi postopki.

»Odlaganje kosovnih odpadkov ob zabojnikih ni dovoljeno in predstavlja prekršek.«

grede vsaj osnovne vrste odpadkov, kot so papir, steklo in biološki odpadki, in ki vedo, da naštetega ne odlagamo na tla ali ob zabojnikih,« so dodali.

Napredek že opazen

V podjetju Simbio so dejali, da z veseljem opažajo napre-

stu, kjer je dobro poskrbljeno za to, da se lahko prebivalci odpadkov pravilno rešijo. »Pomembno je poudariti, da imajo občani dostopne in preproste možnosti za pravilno ravnanje z vsemi vrstami odpadkov,« so opozorili. Vsako gospodinjstvo ima namreč pred svojim objektom odjemno mesto za odlaganje pla-

»Dokaz, da za slabo ravnanje z odpadki ni kriva slaba obveščenost, so otroci v vrtcu, ki vedo, kam grede vsaj osnovne vrste odpadkov, kot so papir, steklo in biološki odpadki, in ki vedo, da naštetega ne odlagamo na tla ali ob zabojnikih.«

dek na nekaterih kritičnih točkah, kot sta Opekarniška cesta in Podjavorškova ulica, kjer so zdaj odpadki pravilno odloženi v zabojnikih. »Do zdaj smo izdali več opozoril, ki so očitno zalegla, saj prijav inšpektoratu še nismo posredovali, ker se kršitelji odzovejo in odpadke začnejo odlagati, kot je treba,« so pojasnili. V podjetju so se sicer zelo dobro lotili izvedbe nadzora, saj ta ne temelji na kaznovanju, temveč na opozarjanju. Ukrepi sledijo šele, ko opozorila ne zaležejo, kar je pravilno, saj živimo v me-

stične in kovinske embalaže, mešanih komunalnih odpadkov in bioloških odpadkov. Na ekoloških otokih lahko odlagajo tudi steklo in papir. Vse druge odpadke, kot so kosovni in nevarni odpadki ter večje veje in gume, morajo pripeljati v zbirni center, kjer jih lahko brezplačno predajo. Enkrat letno lahko pri Simbiu naročijo tudi brezplačen odvoz odpadkov do prostornine enega kubičnega metra. »Če so stvari, ki jih občani ne potrebujejo več, še uporabne, jih lahko tudi podarijo ali prodajo. Nikakor pa niso od-

Nepravilno odlaganje odpadkov sosedov jezi marsikoga v večstanovanjskih objektih. (Foto: IT)

jemna mestna pri blokkih namenjena odlaganju kosovnih odpadkov. Pomembno je, da prebivalci dosledno upoštevajo navodila za ločevanje in tako prispevajo k čistejšemu okolju,« so zaključili v podjetju Simbio.

Osveščanje na več ravneh

Simbio izvaja več projektov, ki spodbujajo osveščenost o pravilnem ravnanju z odpadki. Med drugim uporabnike storitev redno obveščajo z letaki, dopisi in radijskimi nagradnimi igrami. Posneli so tudi videoposnetke z nasveti za pravilno ločevanje. Trenutno izvajajo projekt Od odpadkov do energije v vseh desetih osnovnih šolah v Celju. V okviru projekta učenci obiščejo RCERO Celje in toplarno, da spoznajo, kam grede njihovi odpadki in se poučijo o trajnostni obdelavi teh odpadkov. Poleg tega organizirajo tudi terenske akcije zbiranja nevarnih odpadkov iz gospodinjstev in nagradni natečaj Moj dan z manj odpadne hrane za manj zavržene hrane. »Naša ekipa delavcev tudi redno lepi letake na zabojnike, v katerih so odpadki nepravilno odloženi, uporabnikom tudi pošiljamo informativne brošure, kot so abecedniki odpadkov ali navodila za pravilno ločevanje odpadkov,« so pojasnili. »Sodelujemo tudi z upravniki stavb pri osveščanju stanovalcev,« so še povedali.

Odlaganje kosovnega odpada v enem od stano-
vanjskih naselij v Novi vasi v Celju. (Foto: LJ)

OB ROBU

Kaj pa komunalni delavci?

Nekega dne sem stala pred blokom svojih staršev v Celju, ko se je mimo pripeljala štiričlanska družina. Dva člana sta stopila iz avta in iz prtljavnika začela v okolico bližnjega ekološkega otoka metati smeti. Preden sem uspela karkoli reči, saj sem le šokirano opazovala, kaj počneta, sta smuknila nazaj v avto in družina je oddrvela naprej. Tudi jaz v tem primeru sprejemam del krivde, saj sem bila preveč pasivna in se nisem dovolj hitro odzvala na to, kar sem videla. Čeprav z vseh strani stalno poslušam, naj se navadim, da je svet pač takšen, me sebičnost ljudi vedno znova iztiri in preseneti in se z njo ne želim sprijazniti. Radi poudarjamo predvsem to, da je brezbrizno ravnanje z odpadki slabo za okolje in videz okolice, a velikokrat pozabimo na tiste, ki odpravljajo naše napake – na komunalne delavce. Marsikdo bi rekel, da so za to plačani, kar je do neke mere res, čeprav je ta plača v sorazmerju z delom, ki ga opravljajo, po mojem mnenju absolutno prenizka. Bistvo je, da si ne zaslužijo, da jim otežujemo že tako težko delo, za katero je potreben tudi dober želodec. Meni se na primer zvrta že, ko poleti samo odprem smetnjak za biološke odpadke. Če ne bi bilo komunalnih delavcev, bi živeli v lastni umazaniji, saj nam je že to, da bi pobrali kakšno plastenko s pločnika in jo odvrgli v koš, včasih izpod časti. Zato dobro premislimo. Predvsem pa spoštujmo tiste, ki v nezavidljivih pogojih skrbijo za to, da so naše ulice čiste.

LARISA JEKNIĆ

Zelo pomembno vlogo pri tem, da je naše okolje čisto, imajo komunalni delavci, zato je oteževanje njihovega dela nesprejemljivo. (Foto: arhiv NT/Sherpa)

Poseben dnevnik o odpadni hrani

Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo slovenskega gospodinjstva vabi, naj se pridružijo izpolnjevanju kuhinjskih dnevnikov odpadne hrane, ki se je začelo pretekli teden in bo trajalo do 15. decembra. Gre za poseben projekt, na podlagi njegovih rezultatov naj bi na ministrstvu oblikovali ukrepe za zmanjševanje količin odpadne hrane v gospodinjstvih. Kot so izpostavili na ministrstvu, gospodinjstva kuhinjske dnevničke lahko vodijo v spletni aplikaciji, ki omogoča preprosto beleženje odpadne hrane. Dnevnik izpolnjujejo sedem zaporednih dni in ob tem beležijo vrsto in količino odpadne hrane – od kruha do mlečnih izdelkov in zelenjave – pri čemer ločujejo užitni in neužitni del. Dnevnik vključuje tudi informacije o tem, kako hrana konča med odpadki, torej ali jo odvržejo med biološke odpadke ali v kompostnik.

Policisti so izvedli enajst hišnih preiskav

Pridobivali in širili posnetke spolnih zlorab otrok

V obsežni mednarodni kriminalistični preiskavi so kriminalisti ugotovili, da je več slovenskih državljanov s pomočjo različnih spletnih omrežij pridobivalo in širilo posnetke spolnih zlorab otrok. Policija je identificirala enajst polnoletnih osumljenec kaznivih dejanj in osem mladoletnih žrtev. Med njimi ni slovenskih otrok.

JANŽE FRIC, STA

»Ugotovili smo, da gre za več kaznivih dejanj prikazovanja, izdelave, posesti in posredovanja pornografskega gradiva. Gre za gradivo, ki prikazuje spolno zlorabljenе otroke in otroke, ki so na posnetkih goli,« je povedal vodja oddelka za mladoletniško kriminaliteto v upravi kriminalistične policije Generalne policijske uprave Robert Tekavec.

Pojasnil je, da so kriminalisti dobili dovolj dokazov in informacij, na podlagi katerih so identificirali enajst

osumljenec, od katerih jih je sedem delovalo v tako imenovanem omrežju »peer to peer«, s pomočjo katerega so si izmenjevali posnetke spolnih zlorab otrok. Med posnetki ni slovenskih otrok, policija do zdaj ni ugotovila, da bi osumljenci fizično spolno zlorabljali otroke.

Preiskovali tudi v Celju

Kriminalisti so 7. novembra na območju policijskih uprav Kranj, Ljubljana, Celje, Mur-

ska Sobota, Maribor in Koper izvedli enajst hišnih preiskav, v katerih so zasegli 132 elektronskih naprav in drugih nosilcev podatkov, večjo količino optičnih medijev in nekaj na-

tisnjenih fotografij, ki prikazujejo spolne zlorabe otrok. Pri preiskavi je sodelovalo 58 kriminalistov in policistov.

Kot je še povedal Tekavec, je za kaznivo dejanje prikazova-

nja, izdelave, posesti in posredovanja pornografskega gradiva zagrožena zaporna kazen od šestih mesecev do osmih let.

Policija je preiskavo izvedla v sodelovanju z Europolom,

Madžarsko, s Hrvaško in še z nekaterimi državami iz regije zahodnega Balkana v okviru Evropske platforme za boj proti mednarodnemu organiziranemu kriminalu.

Policisti so v mednarodni kriminalistični akciji identificirali enajst osumljenec, ki so razširjali in pridobivali posnetke spolnih zlorab otrok. (Foto: Pixabay)

Zaščitimo otroke

V ponedeljek smo zaznamovali evropski dan za zaščito otrok pred spolnim izkoriščanjem in spolno zlorabo, ki ga je Svet Evrope na pobudo Slovenije razglasil 18. novembra 2017. V okviru projekta je pravosodno ministrstvo s partnerji sodelovalo pri razvoju digitalnega orodja za usposabljanje.

Kot so sporočili z ministrstva za pravosodje in ministrstva za digitalno preobraz-

bo, bo orodje, ki je v pilotni fazi, najprej uporabljala Hiša za otroke, in sicer v okviru

svojega notranjega omrežja za usposabljanje izvajalcev forenzičnih intervjujev z otroki oziroma za splošno usposabljanje izvajalcev, ki izvajajo razgovore z otroki v stiski.

Orodje v obliki vmesnika med izvajalcem usposabljanja, ki prevzame vlogo otroka, in usposabljačim se izvajalcem razgovorov bo omogočalo najkakovostnej-

še tovrstno usposabljanje, saj gre za najboljši približek realni situaciji, navajajo na ministrstvu. Pilotna različica orodja bo tehnično omogočala izvedbo treh osnovnih vlog, in sicer trenerja, udeleženca in opazovalca.

Orodje bo na voljo tudi drugim

V okviru Ciljnega raziskovalnega programa 2024 bo ministrstvo za pravosodje še naprej podpiralo razvoj orodja v obliki skupnega raziskovalnega projekta v sodelovanju z ministrstvom za notranje zadeve, ministrstvom za vzgojo in izobraževanje, ministrstvom za zdravje in ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

»S tem bomo omogočili dodatne funkcionalnosti, dostop do usposabljanja širšemu krogu uporabnikov na daljavo s pomočjo spleta ter uporabo orodja za usposabljanje izvajalcev razgovorov z otroki tudi v drugih situacijah, kot so na primer šole, socialna služba, medicinske in terapevtske prakse ter policijski postopki. Projekt se bo predvidoma končal leta 2026,« so še

sporočili s pravosodnega ministrstva

Vsak otrok je lahko žrtev zlorabe

Policisti opozarjajo, da večino spolnih zlorab storijo osebe, ki so otrokom blizu in jih poznajo ter jim zaupajo. Otroci so pogosto od teh oseb materialno, čustveno, ekonomsko in razvojno odvisni, zato se o zlorabi bojijo spregovoriti ter poiskati pomoč.

Vsak otrok je lahko žrtev spolne zlorabe ne glede na starost, vero, barvo kože, nacionalnost. Po podatkih Sveta Evrope je v Evropi vsak peti otrok žrtev neke oblike spolnega nasilja.

Spolne zlorabe so lahko fizične ali spletne

Obstaja več vrst spolnih zlorab. Dogajajo se lahko fizično, v resničnem svetu, ali na spletu. Storilec spolne zlorabe, ki je lahko moškega ali ženskega spola, skrbno izbere svojo žrtev. Kot opozarjajo policisti, storilec najprej z otrokom zgradi zaupen odnos in želi to spolno izkoriščanje prikazati kot naraven del

njunega odnosa. Otroka naveže nase, ponuja se mu kot opora, rešitelj, zaupnik. Išče otroka, do katerega ima lahek dostop oziroma pri katerem ima možnost, da je z njim sam. Ko se spolna zloraba zgodi na spletu, je postopek spolne zlorabe podoben. Storilec spletne spolne zlorabe prav tako načrtno izbere otroka, ki na spletu išče pozornost, ljubezen, zaupanje, informacije. Predstavi se mu kot zaupna oseba, ki mu ponuja pomoč, s tem ga postopoma naveže nase, daje mu informacije o spolnosti in ljubezni. Ko z otrokom vzpostavi dovolj zaupen odnos in se prepriča, da otrok o spolni zlorabi ne bo nikomur povedal, je izmenjava datotek, ki prikazujejo spolno zlorabo otroka, le še nekaj klikov stran. V trenutku, ko otrok storilcu pošlje prvo intimno fotografijo, se ujame v krog spolnega izkoriščanja. Storilec z obljubo, da intimnih fotografij otroka ne bo posredoval naprej, če mu bo ta še naprej pošiljal tovrstno gradivo, otroka prisili, da še naprej pošilja svoje intimne fotografije.

JF, STA

Storilci spolnih zlorab izkoriščajo otroke, ki so navezani nanje. (Foto: Pixabay)

Vedno več drznih tatvin

Na območju Slovenskih Konjic so policisti v ponedeljek obravnavali drzno tatvino. Neznana storilca sta prišla do starejše občanke in jo pod pretvezo, da prihajata iz elektropodjetja, ki namerava v bližini hiše postaviti drog električne napeljave, zvabila iz hiše. Medtem ko jo je eden zamotil, je drugi preiskal hišo in ukradel gotovino.

Policisti opozarjajo, da so podobne drzne tatvine pogoste, zato občane ponovno opozarjajo, naj bodo previdni, če jih obiščejo neznanci in jih poskušajo pod pretvezami zvabiti iz hiš ali vstopiti vanje. Neznancev naj ne spuščajo v prostore, hiše naj skrbno zaklepajo, tudi če jih zapustijo za zelo kratek čas. Če v okolici opazijo sumljiva vozila oziroma sumljive osebe, naj si poskušajo zapomniti čim več podrobnosti vozil in oseb ter naj o tem obvestijo najbližjo policijsko postajo oziroma pokličejo telefonsko številko 113.

JF

Goljufi dejavni tudi pri vdorih v bančne račune

Konec prejšnjega tedna sta dva oškodovanca na Policijski postaji Šentjur prijavila vdor v njune spletne račune. Z zbiranjem obvestil so policisti ugotovili, da sta občana goljufom sama omogočila dostop do svojih računov, tako da sta jim posredovala bančne podatke in PIN-število. Policisti zbira obvestila in bodo na pristojno državno tožilstvo podali kazenski ovadbi.

Šentjurski policisti opozarjajo, da so v zadnjem času opazili občutno povečanje tovrstnih goljufij in vdorov v spletne račune. V večini primerov so goljufi občane preslepili z domnevnimi vložki v kriptovalute, kjer imajo zdaj velike donose. Občani so goljufom nasledili, čeprav niso prepričani, ali so v kriptovalute sploh vlagali. Goljufom žrtve same omogočijo dostop do podatkov, velikokrat s pomočjo aplikacij, ki si jih po nasvetu goljufa namestijo na računalnik ali pametni telefon.

JF

Zadnje letošnje državno prvenstvo zelo uspešno za mlade celjske atlete

Med najmlajšimi v znamenju Kladivarja

V Murski Soboti je bilo ob lepem Soboškem jezeru še zadnje državno atletsko prvenstvo v tem letu. V sončnem vremenu so naslove v članski kategoriji osvojili Jan Kokalj (Kladivar) in Lea Haler (Mass) v dolgem ter Matej Kralj (Kronos) v kratkem krosu.

DEAN ŠUSTER

Proga v dolgem krosu je bila dolga osem kilometrov.

Kokalj zadovoljen s sezono

»Vse je šlo po načrtih, prepričljivo sem zmagal z razliko 37 sekund pred drugouvrščenim tekmovalcem iz Francije, ki je popestril konkurenco in tekmoval zunaj konkurence. To je moj četrti naslov državnega prvaka letos, poleg tega sem izboljšal tudi svoja osebna rekorda na 5.000 in 10.000 metrov,« so bile misli **Jana Kokalja**, ki je tekel 26 minut

in 17 sekund. Člani so imeli na voljo tudi krajšo razdaljo. V teku na tri kilometre je bil drugi Jan Kramer (Velenje). Med mlajšimi mladinkami je ob odsotnosti Rajeve slavila Iva Pori (Zalec).

Odlični mladi Celjani

Med najmlajšimi deklavicami (pionirke, U12) sta bili najboljši zmagovalka Tjara Blažič in drugouvrščena Alenka Konec (obe Kladivar). V isti starostni kategoriji sta slavila atleta iz šentjurskega kluba

Jan Kokalj je letos osvojil štiri naslove državnega prvaka.

Brina Cingesar Vogrin, zmagovalka v kategoriji U16

Severin Čakš in za sekundo počasnejši Liam Čakš. Med pionirkami do 14 let je zmagala Julija Kotnik, tretja je bila Tinkara Gajšek (obe Kladivar). Med pionirji (U14) je bil najhitrejši Jaka Pajk, tretji je v cilj pritekel Jaša Pilihi (oba Kladivar). V starostni kategoriji do 16 let je bil celjski klub še uspešnejši. Zmagala sta Brina Cingesar Vogrin in Matic Krašovec, druga sta bila Maša Weber in Lovro Kralj, četrta pa Nela Rozman in Anže Škornik.

Foto: Peter Kastelic

Ljubenci okusili evropsko tekmovanje

Slovenski državni prvaki v namiznem tenisu, igralci Savinje z Ljubnega, so na turnirju prvega kroga pokala Evropa v nemškem Grünwettersbachu ostali brez zmage.

Najbližje so ji bili v zadnjem krogu, ko so proti španski ekipi Alzira izgubili s 3 : 2. V prvem krogu je bil s 3 : 0 boljši domači klub, z istim izidom je v drugem slavila slovaška ekipa Vydrany. Mladi

Savinjčani, ki so imeli v pokalu Evropa daleč najmlajšo ekipo, so na turnirju v Nemčiji, če nič drugega, pridobili veliko izkušenj, zelo blizu so bili tudi zmagi proti Špancem.

Te mine niso pričakovali

Rokometaši Celja Pivovarne Laško, vodilni na lestvici prve slovenske lige do 11. kroga, so v Krškem izgubili z 32 : 28. V Posavje so prišli kot veliki favoriti, na koncu so proti predzadnjim Krčanom doživeli prvi poraz v sezoni.

Ta je po našem mnenju prišel prepozno, že nekajkrat so namreč »pošteno viseli«, a so se znali rešiti, tudi s pomočjo športne sreče v zadnjih sekundah. Tokrat so naleteli na mino, ki je vsekakor niso pričakovali. Opozorilo je kljub vsemu pravočasno, sezona bo še zelo dolga. Celjsko moštvo je že včeraj gostovalo v Ormožu, kajti v nedeljo se bo v gosteh pomerilo z norveškim Runarjem.

Zavedali so se vseh pasti

Po polovici rednega dela sezone so celjski rokometarji na drugem mestu, za vodilnimi Ljubljancami zaostajajo za točko. V Krškem je bil najbolj učinkovit Luka Perić s šestimi zadetki, vratar Gal Gaberšek je zaustavil devet strellov. »Vedeli smo, da bo nekega dne prišel prvi poraz. A nismo pričakovali, da se nam lahko to zgodi že v Krškem. Gostitelji so pred kratkim zamenjali trenerja, ponavadi za igralce to pomeni nek nov začetek in dajo še več od sebe. O vseh teh stvareh smo govorili pred tekmo, se zavedali vseh pasti, vendar se jim nismo uspeli izogniti. V obrambi nismo delovali povezano. Tudi v napadu smo zgrešili veliko strellov, storili smo kar nekaj tehničnih napak. Ko vse to seštejemo, ugotovimo, da smo bili zreli za poraz in smo ga na koncu tudi doživeli. Ponosni smo, da se je naš prvi poraz v sezoni zgodil šele sredi novembra,« je dogajanje povzel trener Paulo Pereira.

DŠ

V uvodu sezone bi bili točke veseli

Hokejisti ekipe RST Pellet Celje so v tekmi Alpske lige v gosteh po dodatnih strelh izgubili proti Bregenzerwaldu s 6 : 5 in domov prinesli točko. V uvodu sezone bi bili morda z njo zadovoljni, zdaj pa vsekakor niso.

Bili so v nizu dveh zaporednih zmag, pred dvobojem proti Bregenzerwaldu so obenem dobili sedem od zadnjih devetih tekem. Nasmihala se jim je osma na desetih tekmah, a so zapravili vodstvo s 5 : 2 ob koncu druge tretjine.

Tarča je bil Panasenکو

Varovanci trenerja Gala Korena so dvoboj v Dornbirnu začeli odlično in po približno šestih minutah vodili z 2 : 0 po golih Nika Grahuta in Gregorja Žežlja. Domači so do konca tretjine izid izenačili, Celjani so nato v razmiku petih minut druge tretjine zabil tri gole. Po vrsti so zadeli Nik Sečen, Mikus Mintautiškis in Ahmet Jakupović v 37. minuti. Bregenzerwald je še do konca druge tretjine odgovoril z golom in v zadnji tretjini dosegel še dva ter izsilil podaljšek. V tem odločitve ni bilo, bolj natančni so bili Avstrijci pri izvajanju prostih strellov. Zadeli so dvakrat, Celjani enkrat. Na skrajnem zahodu Avstrije, v bližini švicarske meje, so bili brez poškodovanega kapetana Jureta Sotlarja. Gostitelji so izvajali pritisk na odličnega Bohdana Panasenka in ga tudi uspeli izzvati. Vodstvo lige ga je kaznovalo s prepovedjo igranja na eni tekmi. V celjskem taboru pravijo, da tako katastrofalnega sojenja še niso doživeli. Celje je z 20 točkami na osmem mestu, za vrhom zaostaja devet točk.

DŠ

V bazenu Golovec tradicionalni miting za Pokal Celja

Nekaj zelo dobrih dosežkov plavalcev obeh celjskih klubov

Zadnji konec tedna je bil v Celju že 38. mednarodni plavalni miting. Pokal Celja 2024 je bil za slovensko plavanje zelo pomemben. Mednarodna plavalna zveza (World Aquatics) ga je namreč določila kot kvalifikacijsko tekmo za svetovno prvenstvo v kratkih bazenih, ki bo sredi naslednjega meseca v Budimpešti.

DEAN ŠUSTER

Plavalci so zato lahko še zadnjič skušali izpolniti norme za nastop na SP v madžarski prestolnici.

Podržavnik izbral štiri

Med njimi ni bilo predstavnikov celjskih klubov, čeprav

so se iz njih predstavili številni mladi obetavni plavalci in plavalke. Selektor slovenske reprezentance Gorazd Podržavnik je na seznam za SP v 25-metrskih bazenih uvrstil le štiri potnike. To so Peter John Stevens (50 metrov prsno), Sašo Boškan (200, 400

in 800 prosto), Katja Fain (200 delfin, 400 mešano) in Janja Šegel (50, 100, 200 hrbtno, 100 in 200 prosto). Slednja je v Celju oba dneva plavala odlično. Zmagala je petkrat, na 100 hrbtno je dosegla tudi osebni rekord. Fainova je dvakrat popravila

osebni rekord na 50 delfin. Prvo ime v moški konkurenci je bil Anže Ferš Eržen, ki je osebne rekorde izboljšal na 200 in 400 mešano ter na 50 hrbtno. V reprezentanco ni bil povabljen. »Še vedno gre za čase, ki so preveč oddaljeni od naših norm,« je dejal Podržavnik, ki se bo po SP poslovil od selektorskega položaja. Po novem letu ga bo zamenjal Tomaž Torkar.

Dve zmagi Gašperja Pevca

Plavalni klub Neptun Celje je zastopalo 23 plavalk in plavalcev, ki so si v predtekmovanjih zagotovili 76

Mladi plavalke in plavalci ter trenerji celjskega Neptuna

Obetavno med najboljšimi mladinci

Celjski hitrostni drsalec na kratke proge Tibor Komerički, član Drsalnega kluba Celje, je dvakrat izboljšal državni rekord na 500 metrov.

Najprej mu je to uspelo v italijanskem Bormiu (42,16 sekunde). Teden kasneje je Komerički na istem prizorišču na tekmi mladinskega svetovnega pokala dosegel čas 41,292 sekunde. Zasedel je 16. mesto med 43 tekmovalci. Na 1.000 metrov je bil 25. Ta uspeh je pomemben za slovensko hitrostno drsanje na kratke proge in pomeni navdih za še mlajše športnike. Tibor se bo v januarju udeležil članskega evropskega prvenstva v nemškem Dresdnu.

DŠ

Karničnik spet v ospredju

Slovenska nogometna reprezentanca je četrto izvedbo lige narodov končala z neodločenim izidom na Dunaju (1 : 1). Po dve zmagi, poraza in remija so pomenili tretje mesto v skupini z Norveško, Avstrijo in s Kazahstanom.

Kljub nekaj večjim željam je to objektivna slika reprezentančnega nogometa. Nase je ponovno opozoril zdaj spet zdrav bočni branilec Celja Žan Karničnik, ki je prestregel podajo gostiteljev, stekel v kazenski prostor in odlično podal za izenačenje. »Sledil bo dolg reprezentančni premor. Prihaja tudi prestopni rok, nekateri bodo lahko zamenjali sredine in morda več igrali. Samo tako lahko Slovenija ostaja konkurenčna. Verjamem, da bomo spočiti, ko se bomo zbrali v marcu, in da bomo imeli zagon za obstanek v ligi B,« je razmišljal Karničnik. Na domači tekmi z Norveško (1 : 4) je prvič v članskem dresu zaigral Celjan Svit Sešlar. Tekmeci naših nogometašev bodo znani jutri.

Lešek in Šrot pred 60 leti

Olimpijski komite Slovenije je pripravil sprejem za olimpijce, ki so pred šestimi desetletji nastopili na olimpijskih igrah v Tokiu.

Tam jih je bilo 18, sedem je še živih, tudi Celjana, atlet Roman Lešek in telovadec Tine Šrot. V Tokiu so tekmovali še člani Klavarja Franc Červan, Simo Vazič in Draga Stamejčič, ki so nas že zapustili. Isto leto, toda v Innsbrucku, je bil olimpijec tudi celjski hokejist Ivo Ratej.

DŠ

Brunčević prvo ime na Ponikvi

Na Ponikvi je bila odigrana košarkarska tekma med Šentjurjem in Terme Olimia Podčetrkom.

V zadnji četrtini so domači košarkarji potrdili zmago z rezultatom 84 : 72. Najprej so v slovenskem pokalu izločili ekipo iz Podčetrka v seštevku dveh tekem, podobna pa je bila zgodba tudi v državnem prvenstvu. S peto zmago so domači napredovali na četrto mesto, medtem ko so gostje zamudili priložnost, da se Krki in Heliosu pridružijo na vrhu lestvice. Med varovanci trenerja Šentjurja Jana Šentjurca je izstopal Tarik Brunčević, ki je dosegel kar 34 točk. Po reprezentančnem premoru bodo košarkarji Šentjurja 30. novembra gostovali v Laškem pri Zlatorogu, Podčetrčani bodo 2. decembra pričakali ekipo Triglava.

DŠ

Košarkarji Šentjurja so odlično odigrali lokalni derbi proti ekipi iz Podčetrka. (Foto: Mitja Knez)

Start tekme na 100 mešano. Z modro-rumeno kapico je Martin Fošnarič.

finalnih nastopov in osvojili 31 odličij. V absolutni kategoriji je Gašper Pevec zmagal na 100 in 200 prsno. Bil je drugi na 400 mešano in tretji na 200 mešano. Julijan Pevec je v mladinski kategoriji zmagal na 200 prsno, drugi je bil na 200 mešano, 100 prsno in 400 mešano ter tretji na 100 mešano. V absolutni kategoriji se lahko pohvali z drugim mestom na 200 prsno in s tretjim na 100 prsno. Na stopničke so se v kadetski kategoriji povzpeli Nino Capello (2. na 50 prsno, 3. na 100 mešano in 100 prosto), Jon Kočvar (2. na 1500), Martin Fošnarič (1. na 50 prsno, 3. na 100 prsno), Miha Čujež (2. na 400 me-

šano) in Vid Završnik (3. na 50 prsno). Med dekleti je v absolutni kategoriji zmagala Izabela Pakiž Rumpf na 50 prsno in bila tretja na 100 mešano, 200 prsno in 100 prsno. Na stopničke so v mladinski kategoriji stopile še Nika Alagić (3. na 800 in 1.500), Gaja Ivanuša Plevnik (2. na 100 delfin in 3. na 50 delfin) in Zala Valek (3. na 400 prosto), med kadetinjami je Taya Čanžek osvojila tri medalje (1. na 200 mešano, 2. na 200 prsno, 3. na 100 prsno). V finalih so plavali še Aidan Ermenc, Filip Bratina, Vid Čujež, Nejc Šetina, Teo Jezovšek Špiljar, Juš Kikel, Tilen Krošelj, Laura Knez, Kaja Mužar in Elina Bratina.

Odlična kadetinja Ela Žagar

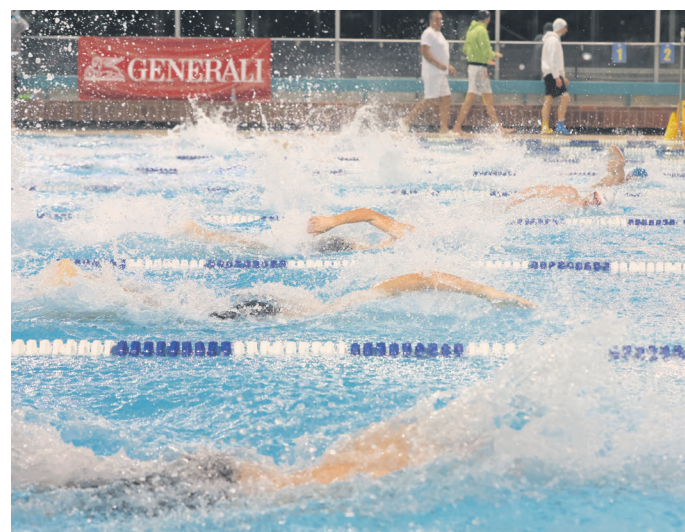
Ekipo Društva vodnih športov Posejdon Celje je zastopalo 17 plavalcev. Tokrat so se izkazala predvsem dekleta. Blestela je Ela Žagar z 12 kolajnami. Sedem zlatih je osvojila v kategoriji kadetinj za vseh svojih sedem nastopov, dodala je še dve srebrni in tri bronaste v absolutni kategoriji. Na točkovni lestvici je bil njen najboljši dosežek na 100 hrbtno (610). Neža Gabor, ki je bila prej članica kluba iz Murske Sobote, je z eno zmago in s štirimi drugimi mesti končala nastope v kadetski konkurenci. Osvojila je srebrno kolajno v absolutni konkurenci na 50

Na tribuni so bili oba dneva zasedeni tudi prehodi za gledalce.

prsno. Lui Uplaznik Sunarić je prijetno presenetila s prebojem v finale v absolutni konkurenci na 100 prsno. Med kadetinjami je bila najhitrejša, izpolnila je normo za absolutno državno prvenstvo. Metka Velikonja dve leti ni trenirala, kljub temu je bila tretja med mladinkami na 50 hrbtno. Med kadetinjami je bila Mia Štukelj druga na 200 delfin. Trenerka Vera Pandža je bila zelo zadovoljna tudi z napredkom drugih plavalcev svoje ekipe (Sara Tomšič, Teja Štrukelj, Leon Etien Matko Marcius, Jan Kiker, Tilen Grobelnik, Uroš Velisavljević, Matevž Mansutti, Jakša Ante Marić, Mark Kokol Svenšek, Jurij Pelengić).

Foto: Andraž Purg

Žuborenje vode v celjskem zimskem bazenu. Knežje mesto z dvema kluboma potrebuje pokrit 50-metrski bazen. Ta bi omogočil primerno vadbo, sadovi bi bili zelo kmalu vidni in Celje bi po dolgih letih lahko imelo spet tekmovalca na velikem tekmovanju za mlajše starostne kategorije.

Velika upa Neptuna in celjskega plavanja nasploh, brata Pevec – levo je Gašper, desno Julijan.

Plavalke in plavalci DVŠ Posejdon s trenerko Vero Pandžo (Foto: arhiv DVŠ Posejdon)

Sodnice in sodniki so morali skrbno nadzorovati pravilno izvedbo plavanja in obratov, obenem so s svojimi urami dodatno preverjali uradne časovne meritve. Na fotografiji je Anja Šuplika.

Nika Alagić je bila med mladinkami tretja na dveh najdaljših razdaljah.

Najboljše plavalke celjskega Posejdona (z leve), Lui Uplaznik Sunarić, Ela Žagar in Neža Gabor. (Foto: arhiv DVŠ Posejdon)

Kulturne prireditve
ČETRTEK, 21. 11.
11.00 Koncertna dvorana Glasbene šole Celje
Javni nastop dijakov srednje stopnje oddelkov klavirja in orgel, brenkal, harmonike ter komornih skupin
18.00 Medgen borza Rečica ob Savinji
Naslednji korak <i>Predstavitev knjige in pogovor z avtorjem Rokom Čožem</i>
18.00 Galerija Velenje
Rastlinsko/Plant – based <i>Vodstvo po razstavi z avtorico Tilyen Mucik</i>
19.00 Dom kulture Velenje
Alpski Ranko <i>Komedija Špas teatra</i>
19.19 Mestna knjižnica Velenje
Junak <i>Predstavitev zgodovinskega romana avtorja Andraža Babška, pogovor bo vodil profesor zgodovine Aleš Arih</i>
19.30 Ipavčev kulturni center Šentjur
Kako smo prišli do sem? <i>Avtorska predstava v izvedbi Mateja Recerja in Gregorja Zorca; vstop prost</i>
19.30 Kulturni center Laško
Ansambel Pogum <i>Koncert</i>
PETEK, 22. 11.
16.30 Koncertna dvorana Glasbene šole Celje
Javni nastop učencev dislociranega oddelka v občini Vojnik
18.00 Dvorec Strmol Rogatec
Elda – Notranji naboj <i>Predstavitev avtobiografije Elde Viler</i>
19.30 Dom kulture Slovenske Konjice
Visoka napetost II <i>Komedija v izvedbi Matjaža Javšnika, s soigralko Sandro Debelak</i>
20.00 Rdeča dvorana Velenje
Fehtarji - Turneja Zan'ga dej, Laškega! <i>Koncert</i>
SOBOTA, 23. 11.
10.00 Dom kulture Slovenske Konjice
Po Sloveniji s popotnikom Jakom <i>Gledališka predstava za otroke</i>
11.00 Pokrajinski muzej Celje, Knežji dvor
Grofje Celjski <i>Javno vodstvo po razstavi</i>
18.00 Dom kulture Velenje
Hajd u kolo <i>Regijsko srečanje folklornih, pevskih in inštrumentalnih skupin manjšinskih etničnih skupin in manjšin</i>
18.00 Kulturni center Rogaška Slatina
Slikar na vasi, <i>Premiera komedije v izvedbi KPD Kostrivnica</i>
Podatke za napovednik je zbrala Tea Podpečan.

19.00 Dom II. Slovenskega tabora Žalec
Ples do nebes <i>Koncert skupine Dominik ob 35. letnici delovanja</i>
19.00 Cmereška Gorca, Pristava pri Mestinju
Janez Dovč in Bojan Krmac <i>2. koncert Sofijinega koncertnega abonmaja</i>
19.00 Ipavčev kulturni center Šentjur
Gledališko-glasbeni abonma Gustav: Paradiž <i>Grenka komedija, Slovensko ljudsko gledališče Celje</i>
20.00 Celjski dom
Maraaya <i>Gala akustični koncert</i>
20.00 Gledališče Celje
Kelly Green/Jean John Trio <i>Koncert; izbirni dogodek za abonente in izven</i>
NEDELJA, 24. 11.
15.00 in 18.00 Dom II. Slovenskega tabora Žalec
Najlepše melodije Dalmacije, morja in sonca <i>Tradicionalni koncert TA Ojla</i>
15.00 Cerkev Sv. Križ Rogaška Slatina
Revija dekanijskih cerkvenih pevskih zborov <i>Vstop prost</i>
16.00 Dom krajanov KS Konovo
Klinčeci <i>Koncert tamburaške skupine ob 10. obletnici delovanja</i>
18.00 Dom Svobode Liboje
Godba Liboje in njenih 90 let <i>Predstavitev knjige</i>
19.00 Cerkev sv. Jožefa Celje
Dejan Kušer <i>Klasični koncert na kromatični harmoniki</i>
PONEDELJEK, 25. 11.
16.30 Koncertna dvorana Glasbene šole Celje
Javni nastop učencev osnovne stopnje <i>1. in 2. razred, sledita 3.in 4. razred</i>
17.30 Osrednja knjižnica Celje
Janez Puhar (1814 – 1864): Prvi slovenski fotograf in izumitelj fotografije na steklo <i>Odprtje gostujoče razstave</i>
TOREK, 26. 11.
18.00 Ipavčev kulturni center Šentjur
Slovenec sem! <i>Predstavitev nove knjige avtorja Ivana Sivca, gost večera ddr. Igor Grdina; pogovor bo vodila Polonca Jazbinšek</i>
19.30 Kulturni center Laško
Notranji pir <i>Monokomedija Mihe Šaleharja, SiTi Teater</i>
SREDA, 27. 11.
18.00 Muzej novejše zgodovine Celje
Barvamo človeka <i>Predstavitev devete rastoče knjige OŠ Lava</i>
18.00 Gledališče Celje
Vinko Möderndorfer: Druga preteklost <i>Izbirna predstava za abonente in izven</i>

18.00 Avla Doma II. Slovenskega tabora Žalec
Elda – Notranji naboj <i>Predstavitev knjige Elde Viler</i>
Druge prireditve
ČETRTEK, 21. 11.
10.00 Knjižnica Šentjur
Knjižna čajanka
16.30 Knjižnica Šmartno ob Paki
Pravljična joga za otroke
17.00 Knjižnica Šentjur
Ura pravljic
18.00 Pokrajinski muzej Celje
Na poti do iskanja izgubljenih podob gradov grofov Celjskih <i>Predavanje dr. Igorja Sapača</i>
18.00 Knjižnica Rogaška Slatina
Predstavitev literarnega opusa Branka Zupanca <i>Literarni večer Literarnega društva Sončnica</i>
18.00 Občinska knjižnica Prebold
Društvo za kakovostno starost Zimzelen se predstavi <i>Utrip domoznanstva</i>
18.00 do 22.00 Ribnik pri Lisjaku Tabor
Četrtkov glasbeni večer
19.00 Občinska knjižnica Polzela
Portugalski Camino iz Lizbone do Santiaga <i>Potopisno predavanje Zorana Furmana</i>
PETEK, 22. 11.
9.00 Muzej novejše zgodovine Celje
Moj dom <i>Hermanova otroška ustvarjalnica</i>
19.00 Ipavčev kulturni center Šentjur
Gladiator 2 <i>Akcijska drama</i>
SOBOTA, 23. 11.
7.00 Ploščad Centra Nova in Cankarjeva ulica Velenje
Mestna tržnica Velenje
8.00 do 12.00 Tržnica Laško
Tržnica Laško
9.00 Celjska kulturnica
Škratofest <i>Dvodnevna delavnica z Matejo Šušteršič in Matevžem Gregorčičem</i> <i>Ustvarjanje lutk in scenskih elementov</i>
9.00 in 12.00 Fotohiša Pelikan
Javno vodstvo po Fotohiši Pelikan
13.00 do 15.00 Muzej na prostem Rogatec
Pletenje predpražnika iz ličja <i>Delavnica in prikaz</i>
20.00 Mladinski center Žalec
Salsa večer
NEDELJA, 24. 11.
14.00 Celjski dom
Fenomen ozdravitve Bruno Gröning <i>Dokumentarni film v treh delih</i>
19.00 Ribnik Vrbje
Meditacija v naravi ob zvokih šamanskega bobna

20.00 Kulturni center Rogaška Slatina
Nikola Tesla, valovi prihodnosti <i>Celovečerni biografski dokumentarni film</i>
PONEDELJEK, 25. 11.
10.00 Knjižnica Rogaška Slatina
Z branjem do zvezd <i>Pogovorno dopoldne z avtorico in knjižničarko Sabino Fras Popovič</i>
10.00 in 12.00 Dvorana Centra Nova Velenje
Velenje pleše <i>Plesna delavnica</i>
13.00 d0 20.00 Mladinski center Velenje
Središče mladih in otrok <i>Vsak teden od ponedeljka do četrтка: pomoč pri učenju in domačih nalogah, igre, delavnice ...</i>
17.00 Knjižnica Velenje
Pajkovo drevo <i>Otroška ustvarjalna delavnica za otroke, starejše od treh let</i>
TOREK, 26. 11.
9.00 Muzej novejše zgodovine Celje
Družina je vrednota <i>Hermanova otroška ustvarjalnica</i>
9.00 Beethovnova dvorana Glasbene šole Celje
Celjski dan kitare <i>Predavatelj Mark Grgič</i>
9.00 Start izpred KZ Tabor
Pohod 50+ <i>Po obronkih Občine Tabor</i>
10.00, 12.00 in 16.00 Fotohiša Pelikan
Javno vodstvo po Fotohiši Pelikan
17.00 Mestna knjižnica Velenje
Hospickafe: Nisem te imel/a priložnosti spoznati <i>Gostja bo Marjetica Stojanović Verdinek</i>
17.00 Velenjski grad
Klepetski pod arkadami: Mirko Sajko <i>Pogovor bo vodil Damijan Kljajič</i>
17.00 Vila Rožle
Torkova peta: Posejemo praznično žito <i>Ustvarjalnica za otroke in starše</i>
18.00 Občinska knjižnica Žalec
Po pravljici diši <i>Pravljična ura</i>
SREDA, 27. 11.
7.00 Hiša generacij Laško
Kleklanje

9.00 do 11.00 TIC Laško
Domači kotichek
17.00 Osrednja knjižnica Celje
Pravljične dogodivščine s knjižničarko Katjo <i>Za otroke od 4. do 7. leta starosti</i>
17.00 Knjižnica Velenje
Ura pravljic
17.00 Galerija Velenje
Lovimo oblike narave <i>Grafična delavnica za odrasle</i>
19.00 Dom svetega Jožefa Celje
Mohorski večer: Park spomina Teharje <i>Gosta: dr. Edvard Kovač, akad. Marko Mušič</i>

Dobrodelne prireditve
SOBOTA, 23. 11.
15.00 Cerkev sv. Uršule Dramlje
Dobrodelni koncert <i>Sodelujejo Župnijski pevski zbor Dramlje, Mladinski pevski zbor Magdalena, Klapa Skala in Martin Golob; zbrana sredstva bodo namenjena za obnovo orgel v cerkvi sv. Uršule</i>

Razstave
Pokrajinski muzej Celje, Razstavišče Stara grofija: »Prevzeto v zaščito« Poskus rekonstrukcije provenience predmetov na primeru Zbirke vzhodnoazijskih predmetov Pokrajinskega muzeja Celje, Obtežilniki za papir, spregledana steklarska dediščina Slovenije; do konca leta 2024
Pokrajinski muzej Celje, Razstavišče Knežji dvorec: Jupiter – ljubimec; do konca leta 2024, Otroci ustvarjamo – kolišča in situle; do konca leta 2024
Muzej novejše zgodovine Celje: spletne razstave: Biti ženska v času korone, Njena zgodba o vojni; do nadaljnjega
Galerija sodobne umetnosti Celje: Prišla bo smrt in imela bo tvoje oči, razstava fotografa Gorana Bertoka; do 8. 12.
Galerija Zgornji trg Šentjur: Ipavčeva paleta VIII – Domov, razstava del likovno-kiparske kolonije; do 29. 11.
Dom kulture Velenje: Podobe Doma kulture Velenje, fotograf-ska razstava; do 30. 11.
Galerija Velenje: Rastlinsko/Plant – based, razstava botanične fotografije avtorice Tilyen Mucik; do 14. 12.
Muzej na Velenjskem gradu: Velenjski grad: Atrij: razstava ob 30. obletnici Saleškega muzej-skega in zgodovinskega društva; do 30. 11.; Rondela Velenjskega

gradu: Venček intimnosti, skrinja pravil in duhovi na pragu: Nevestina bala skozi čas; do 30. 11.
Podhod Pesje: razstava 65 stvari o Muzeju Velenje do 31. 12.
Razstavišče Standard Velenje: Z dobro energijo naprej!, razstava najpomembnejših projektov za lokalno skupnost MOV; do 30. 11.
Podhod pri Vili Bianci: Mesto se spominja, fotografska razstava; do 30. 11.
Knjižnica Velenje: Osrednje razstavišče: Ko iz knjig zadiši po kavi ..., razstava knjig; do 30. 11.; Promenada: razstava o življenju in delu Rudolfa Maistra, v sodelovanju z Zvezo društev generala Maistra in Saleškim društvom general Maister Velenje; do 30. 11.; Sončna stena: Svet filma in glasbe v risbah Lidije Zagoričnik; do 30. 11.; Mladinska soba: Barva, oblika, črta in pika, razstava likovnih del učencev OŠ Gustava Šiliha Velenje; do 30. 11.; Steklena dvojčka: Bralci meseca: Slovensko društvo Hospice, člani društva; do 30. 11.; Otroški oddelek: Jesensko listje, kam hitiš?, izbor aktualnega gradiva za otroke in mladino; do 30. 11.; Že berem in pišem, izbor gradiva iz sveta branja in pisanja; do 30. 11.; Barve otroških pravic in dolžnosti. Ustvarjamo za boljši jutri., razstava likovnih del otrok Vrtca Velenje; do 30. 11.; Predddverje: Knjiga je bila vseeno boljša!, izbor knjig s filmsko različico; do 30. 11.; Domoznansko razstavišče: Maribor na starih fotografijah v obdobju Maistrovega prevzema oblasti, razstava iz zbirke Janeza Osetiča; do 30. 11.
Muzej premogovništva Slovenije Velenje: Vezna soba: Velenjske glinene ploščice – Herbarij, brežčasni zapis narave avtorice Kate Laštro; do decembra; Črna garderoba: Slike, likovno združenje Čakovec; do decembra; Podzemni del muzeja 1: Podzemni Nezemljani – Stane Špegel, razstava skulptur; do decembra; Ligijev salon – jamski del salona: Poetična podzemna proga – poezija na predstavitvenih tablah avtorjev, ki so ustvarjali v podzemlju: Tatjana Pregl Kobe, Zlatko Kraljič, Božica Jelušić, Tomaž Letnar, Kristian Koželj, Vlado Poredoš in Stojan Špegel; do 31. 12.; Muzejski park: Rudarji, fotografska razstava Aleksandra Kavčnika; do 31. 12.
Razstavišče Vila Bianca Velenje: Kava ob petih, razstava likovnih del članov Društva šaleških likovnikov; do 10. 12.
Galerija F-bunker Velenje: Prisotnost, fotografska razstava Eliane Colzani; do 30. 11.
Galerija eMce plac Velenje: Žito vseh ritmov, razstava grafik Florijana Repenška, ljubiteljskega ustvarjalca; do 14. 12.
Pošta Velenje: Pikin festival in Pika v filateliji, filatelistična razstava Koroškega filatelističnega društva in Festivala Velenje; do 30. 11.

90,694,895,195,9

radio celje

Vedno z menoj!

Podjetje NT&RC, d. o. o.

opravlja časopisno-založniško, radijsko in agencijsko-tržno dejavnost

Naslov: Prešernova 19, 3000 Celje,

telefon (03) 42 25 100, fax: (03) 54 41 032.

Direktorica: Saša Pukl

Tisk: Salomon, d. o. o.

Novi tednik sodi med proizvode, za katere se plačuje 5-% davek na dodano vrednost.

NOVI TEDNIK

Odgovorna urednica: Manca Mirnik

E-mail uredništva: tednik@nt-rc.si

RADIO CELJE

Odgovorna urednica: Saša Pukl

E-mail: radio@nt-rc.si, v studiu: info@radiocelje.com

UREDNIŠTVO

Bojana Avguštinčič, Janže Fric, Barbara Furman, Janja Intihar, Sintija Jurič, Tina Strmčnik, Simona Šolinič, Dean Šuster

AGENCIJA

Opravlja trženje oglasnega prostora v Novem tedniku in Radiu Celje ter nudi ostale agencijske storitve.

Telefon: (03) 42 25 100

Fax: (03)54 41 032., (03)54 43 511

Sprejem oglasov po elekt. pošti: agencija@nt-rc.si

Vodja marketinga: Bojan Kunc

NAROČNINE

Telefon: (03) 4225 171

E-pošta: narocnine@nt-rc.si

Mesečna naročnina je 13,71 EUR (4 izvodi) oz. 17,16 EUR (5 izvodov). Za tujino je letna naročnina 363,96 EUR. Številka transakcijskega računa pri OTP banka d. d.: SI56 0400 1005 0141 617. Nenaročenih rokopi-sov in fotografij ne vračamo.

MALI OGLASI, OSMRTNICE IN ZAHVALE

Telefon: (03) 4225 144, e-pošta: oglasi@nt-rc.si

Vsak obiskovalec gostinske verige Mediabar z nakupom pijače, ne pa hrane in cigaret, prejme določeno število točk, za katere lahko dobi brezplačen izvod revije, časopisa ali knjižank. Vsak tiskan izvod ima na naslovnici označeno vrednost v točkah. Za vsak porabljen evro stranka pridobi eno točko. Več informacij o gostinski verigi Mediabar na www.mediabar.si.

LOVSKA DRUŽINA
PREBOLD

ODDA V NAJEM

LOVSKI DOM POD GOLAVO

PRIJAVA MORA VSEBOVATI:

- kratko predstavitev najemnika in vizijo delovanja doma,

- ponujeno mesečno najemnino,

- izjavo, da najemnik izpolnjuje pogoje za delovanje.

Prijave sprejemamo na naslov:

LD Prebold, Matke 37a, 3312 Prebold, **do 15. 12. 2024,**
s pripisom: Ne odpiraj, prijava na razpis.

MOTORNA
VOZILA

PRODAM

RENAULT scenic, letnik 2007, samo 121.000
prevoženih kilometrov, z vlečno kljuko,
odlično ohranjen, prvi lastnik, prodam za
3.000 EUR. Telefon 031 817-402. 625

POSEST

KUPIM

BIVALNI vikend ali hišo, do 60.000 EUR,
kupim. Telefon 041 846-570. 590

STANOVANJE

ODDAM

NOVO stanovanje na deželi oddam za daljši
čas eni do dvema osebama. Telefon 041
250-812. 621

ŽIVALI

PRODAM

DVE telici simentalci, teški 300 kg, prodam.
Telefon 041 945-422. 617

PRAŠICE, za zakol ali nadaljnjo rejo, težke od
100 do 150 kg, možna dostava, prodam.
Telefon 041 996-166. 622

Poroke

Žalec
Poročila sta se: Blerina
HOTI iz Kosova in Rilind
REXHAJ iz Kaplje vasi pri
Preboldu.

STROJI

PRODAM

TOMO Vinkovič 420, letnik 1987, prva lastni-
ca, odlično ohranjen, prodam. Telefon 070
589-124. 595

KMETIJSKI
PRIDELKI

PRODAM

JEČMEN po 0,30 EUR/kg in koruzo po 0,25
EUR/kg prodam. Telefon 041 763-078. 615

OSTALO

PRODAM

VEČJO količino suhih bukovih drv prodam.
Telefon 031 851-448. 614

KOKOŠI nesnice, za začetek nesnosti, rjave,
črne, grahaste, bele, prodajamo v no-
vembu. Za razpoložljivost nas pokličite.
Prodajamo kakovostno lastno krmo za pi-
ščance in kokoši. Vsak dan od 8. do 16., v
soboto do 12. ure. Telefon (03) 700-1446.
Farma Zgornje Roje, Reja perutnine Do-
bravc, Šempeter v Savinjski dolini. 616

SUHA bukova drva in kravo simentalke, brejo
osem mesecev, prodam. Telefon 070 667-
374. 616

PLUG, cisterno za kurilno olje, cisterno za
gnojnico in alfo za kuhanje prašičem
prodam. Telefon (03) 5778-332. 619

SUHA gabrova in mešana drva, možna razrez
in prevoz, prodam. Telefon 031 527-635. 620

BUKOVA drva prodam v okolici Laškega.
Telefon 041 604-503. 623

ZMENKI

STAREJŠI upokojenec iščem gospo starejših
let za skupno življenje, okolica Rimskih
Toplic. Imam lepo pokojnino. Telefon 051
670-273. 618

RAZNO

KOŠNJA zelenic, strmin, podiranje dreves,
prevozi lesa. Telefon 070 711-680; GG
KORO, d. o. o., Cesta Kozjanskega odreda
49, 3230 Šentjur. 618

Smrti

Celje
Umrli so: Helena ČUVAN iz
Celja, 66 let, Ana KOMES iz
Gorice pri Šmartnem, 77 let,
Silva VODUŠEK iz Tabora, 65
let, Edvard PILKO iz Celja,
92 let, Frida RIBIČ iz Sedra-
ža pri Laškem, 82 let, Ivana
Silva VERTAČNIK iz Šen-
tjurja, 87 let, Zofija GOBEC
iz Šentjurja, 89 let, Martin

Spomini so kot iskre,
ki pod pepelom tlijo,
a ko jih razgrneš,
vedno znova zažarijo.
(Goethe)

V SPOMIN

Minilo je žalostno leto,
kar nas je zapustil dragi

ALEKSANDER
BIZJAK

Hvala vsem, ki se ga spominjate.

Vsi njegovi

PODGORŠEK iz Šmartnega
v Rožni dolini, 66 let, Franc
GERZINA iz Dramelj, 74 let,
Ladislav ZIMŠEK iz Vojnika,
85 let, Karl HRIBERŠEK iz La-
škega, 81 let, Andrej KUNST
z Gomilkega, 87 let.
Laško
Umrli so: Mitjan BOLČINA
iz Zgornje Rečice, 50 let.

Žalec
Umrli so: Olga VEBER iz
Žalca, 88 let.
Velenje
Umrli so: Jože PIKL iz
Velenja, 54 let, Zvonimir
FRATNIK iz Velenja, 69 let,
Viljem PEROVEC iz Šoštanja,
81 let.

Vas in vaše prijatelje prijazno vabimo
na ogled nove avtorske razstave.

SVET HERMANOVH PRIJATELJEV

OTROŠKI MUZEJ
Hermanov brlog

muzej
mhzc
muzej novejši zgodovine celje

ZAKLJUČNA PRIREDITEV

13.

BRALNE ZNAČKE ZA ODRASLE
"Z BRANJEM DO ZVEZD"

Gost: pisatelj ALEŠ BERGER

3. DECEMBER | 18.00

LEVSTIKOVA DVORANA

"Branje je čudovito pspotovanje.
na katerem lahko dosežemo tudi zvezde."

OSREDNJA
Knjižnica Celje

Najviža
narodnozabavna TV oddaja

V četrtek, 21. 11., ob 20. uri
ans. Valovi

 VTV - Vaša televizija, Žarova c. 10, Velenje
t.: 03 898 60 00, vtv.studio@siol.net
www.vtvstudio.com, www.facebook.com/najviža

30 LET

tvc

Ponosni prejemnik
bronastega
celjskega grba 2024

SVET POSODE

Ipavčeva ulica 21, 3000 Celje
www.svetposode.si

SET TREH POSOD

ZA VSE NOVE NAROČNIKE NOVEGA TEDNIKA

Naročniška akcija bo trajala do razdelitve posod oz. do 31. 12. 2024.

NAROČILNICA ZA

novi tednik

NT & RC, d.o.o.
Prešernova 19, 3000 Celje

Ime in priimek:

Naslov:

Telefon:

E-naslov:

Datum naročila:

Podpis:

Naročnino bom plačeval:

☐ mesečno

☐ na 6 mesecev

☐ na 3 mesece

☐ letno

☐ Soglašam s prejemanjem računov na elektronski naslov (e-mail)

S podpisom potrjujem naročilo Novega tednika do pisnega preklica, vendar za najmanj 12 mesecev.

Pogoji in spletna prijava: www.novitednik.si/postanite-narocnik

SET 3 POSOD AMAZON

Nizka kozica 16 cm, 1,5 l, s stekleno pokrovko
Nizka kozica 20 cm, 2,75 l, s stekleno pokrovko
Visoka kozica 20 cm, 4 l, s stekleno pokrovko

To pa še ni vse!

Med vsemi obstoječimi naročniki bomo izžrebali **10 prejemnikov** setov posod.

Informacije in naročila:
narocnine@nt-rc.si, telefon: 03 422 51 71, www.novitednik.si.svet24.si/postanite-narocnik.

PAMETNA SAMOOSKRBA

Z naprednim upravljanjem baterije
do **60%** nižje položnice.

Kaj bo modno pozimi?

Celjski dom prevzeli Modni navdihi

Velika dvorana Celjskega doma je prejšnji četrtek gostila osrednjo predstavitev modnih smernic za obdobje jesen-zima, modno revijo Modni navdihi. Kot je povedala snovalka dogodka Vladimira Skale, je večer mode večer vizije modnih zgodb posameznih ustvarjalcev in je priložnost, da prikažejo, kaj je modno ter kaj so pripravile posamezne modne hiše in blagovne znamke.

JANŽE FRIC

Ustvarjalci revije pravijo, da Modne navdihe prirejajo zato, da povezujejo izjemne ustvarjalce v modno zgodbo mesta, regije in države. Obiskovalci revije so lahko

uživali v stvaritvah modnih ustvarjalcev, odlični kulinariki in vrhunskem avtomobilizmu. Na reviji so se modni ustvarjalci predstavili z izdelki za vsak dan, uspešno delo,

prosti čas, vrhunske športe, zimske igrivosti in popolno počutje.

Sodelovali so Sisley, Matjaž Teršek, mladi ustvarjalci programa ustvarjalec modnih

oblačil Šolskega centra Celje, Optika Salobir, Trgovina Emma, Triumph, Zlatarna Celje, Jolanda Thaler in Darija Žižek iz Hair centra Darija.

Foto: Andraž Purg

Frau Komes se je vrnila v Laško [Str. 24-25](#)

Celje v ritmih swinga [Str. 26-27](#)

Njeno poslanstvo je delo s starejšimi [Str. 30-31](#)

Zdravnik in pesnik Marjan Berginc

Poznam življenjske zgodbe vseh svojih 1720 pacientov

Medtem ko se marsikateri mladi medicinec zmrduje nad delom na periferiji, je sam že 37 let srečen v Slovenskih Konjicah. Medtem ko si prenekateri zdravnik in zdravnica za bolnike vzameta po par minut, on že več generacij spremlja po cele družine in zdravi vse vidike njihovih stisk, od telesnega do duhovnega. Medtem ko se njegovi preobremenjeni, izgoreli kolegi in kolegice zatekajo v zasebnost, sam nikoli ne bi pomislil, da bi zapustil »svoje ljudi«. Še na robu pokoja (šteje 66 let) jih zdravi, tolaži in spodbuja, se jim čudi, se z njimi veseli in kdaj tudi joče ob, prosto po Zupanu, tragediji človeškega tkiva. Njegove roke so roke zdravitelja, a njegova duša je pesniška – nedavno je v Centru Noordung Vitanje predstavil kar tri nove zbirke (Pesmi iz ljubezni, Pesmi za prijatelje in Pesmi iz življenja); večino je napisal v redkih prostih minutah nočnih dežurstev.

VASJA JAGER

Kot zdravnik že skoraj štirideset let zdravite telesa svojih bolnikov in bolnic; ali s pesmi, ki so sedaj izšle, zdravite še duše – tako svojo kot sočlovekovo?

Resnično zdravljenje deluje na treh ravneh: na fizični, na psihološki in na duhovni. Kot zdravnik vsekakor poskušam presegati zgolj prvo raven, saj opažam, da so pri marsikom zdravstvene težave rezultat nekakšne življenjske utrujenosti. Ko nekdo fizično opeša, to poruši tudi njegovo psihološko ravnesje in posledično zmanjka volje do življenja. Običajno so v takšnih okoliščinah pri pacientih prisotne finančne, socialne, pravne in druge težave, ki prizadevajo celotno družino. To so zelo težke situacije, ob katerih ne morem in tudi ne želim ostati ravnodušen. Kakor hitro pa nisi ravnodušen, temveč čustvuješ, si pri poeziji. Gotovo je pisanje tudi zame neka oblika terapije, kot ste rekli sami; srečen sem, kadar napišem kaj lepega. In ja, glede na pozitivne odzive, ki jih dobivam ob predstavitvah svojih pesniških zbirk, se mi zdi, da je to tudi za moje paciente dodana vrednost mene kot zdravnika.

Ampak kako vam vendar uspe, da iz bolezni in stisk, strahu in osamljenosti in obupa, ki ste jim priča v ordinaciji, iztisnete navdih za nekaj tako lepega, kot je poezija?

Takšen pač sem, nesreča in sreča drugih se me globoko dotakneta. Največ pesmi se rodi med dežurstvom v nočnem času, ko prihajajo nenaročeni pacienti z nenavadnimi, dostikrat presunljivimi zgodbami. In tako sem se odločil, da bom poskusil napisati pesem – pa četudi kratko, s tremi ali štirimi kiticami – o prav vsakem izmed njih. Med dežurstvom izkoristim proste minute, da zapišem te primere in jih dam v verze, preden bi se vtisi izgubili.

Mi zaupate zgodbo katerega od teh primerov?

Joj, tega je toliko ... Spomnim se večera, ko sem najprej obravnaval neko gospo, ki jo je mož pripeljal zaradi bolečin v prsih; oba sta bila iz sebe od bojazni, da je doživela infarkt. K sreči se je izkazalo, da gre zgolj za vnetje medrebrnega živca, gospa pa je potrebovala le analgetik. Za njima je prišel delavec iz tovarne Unior, ki se je hudo opeknel na razbeljenem železu in smo ga morali z rešilcem poslati v celjsko bolnišnico. Nakar dobim klic iz policijske postaje, da se moram zglasti v celici za streznitev, kjer si je nekdo zlomil roko in smo mu jo mobilizirali in

spet naročili prevoz v bolnišnico. Takšna so ta nočna dežurstva in na neki točki sem po njih napisal dvajset ali trideset p e -

»Z leti sem spoznal, da ne bom odrešil ne sveta in ne slovenskega zdravstva, zato je najpametneje, da se osredotočim na to, na kar imam vpliv: na zdravje ljudi, ki prihajajo v mojo ambulanto.«

smi zapored. Obenem kot družinski zdravnik v podeželskem okolju spremljam cele družine skozi več generacij; z njimi sem, ko vnuk priveka na svet in ko stara mama postane nepokretna. In marsikatera moja pesem izhaja iz družinskih odisej, ki jih spremljam skozi čas.

Spet – mi lahko poveste kakšno od zgodb družin, ki vas navdihujejo?

Spomnim se gospe, ki je nepokretna ležala na postelji celih 12 let; mož je tu in tam rad malo popil, sicer pa je bil priden, jo je imel rad in je predano skrbel zanjo, vedno je bil ob njej, ko jo je bilo treba obrniti, ji postreči s hrano ali pijačo ali kaj podobnega. Dvanajst let sem jima bil na voljo in kadarkoli je prišlo do kakšnega zapleta, sta me lahko poklicala – in sem prišel. Ta vidik svojega dela jemljem kot veliko odgovornost, pa tudi kot nekaj zelo, zelo lepega. Tako dolgo živim z ljudmi, prihajam v njihove domove in spremljam njihove zgodbe, da nekako postanejo tudi moje. Vsekakor bi moral biti kamen, da bi bil ravnodušen ob preizkušnjah, ki jih zadevajo – tako pa sem raje pesnik. Zato se pri svojem delu pogosto ne držim delovnega časa; dostikrat obiščem koga na domu tudi zunaj uradno določenih ur. Dober družinski zdravnik skrbi za svoje ljudi 24 ur na dan.

In koliko je po vašem v Sloveniji takšnih?

Vem, na kaj namigujete. Takole preko palca bi rekel, da je polovica slovenskih družinskih zdravnikov zelo solidnih, druga polovica pa ne zdrži pritiskov in odgovornosti tega poklica. Meni zadostuje, da me kot dobrega zdravnika prepoznajo ljudje, za katere skrbim in jih zdravim – zato sem bil v življenju najbolj počaščen, ko sem bil v izboru revije Viva razglašen za najzdravnika leta 2016. Pa ne gre za to, da bi dal dosti na slavo in glorio; jaz samo delujem tako, kot mislim, da bi moral delovati dober zdravnik.

Pomagajte razumeti svojo obremenjenost ljudem iz drugih poklicev, ki tudi trdo garajo.

Poglejte, neki družinski zdravnik mora mesečno opraviti 250 delovnih ur, vsak dan je treba iti skozi ves spekter medicinskega znanja, od sprememb na koži in prehladov do kapi in depresij ... Ob tem pa bi morali biti še ves čas pozitivni in nasmejani. Psihološko breme je veliko in vsi ga ne zmorejo prenesti; ljudje smo si pač različni in sam ne obsojam nikogar, ne na strani zdravnikov ne na strani bolnikov. Kako velike so obremenitve splošnih zdravnikov, zgovorno priča statistični podatek, da od vseh bolnikov, ki v primarnem nivoju vstopijo v zdravstveno mrežo, zgolj 14 odstotkov nadaljuje obravnavo na sekundarnem, v bolnišnicah. Kar pomeni, da za 86 odstotkov poskrbimo družinski zdravniki – ki pa številčno gledano predstavljamo manj kot 20 odstotkov vseh zdravnikov v Sloveniji. Če bi imeli v Sloveniji vsaj malce več zdravnikov na primarnem nivoju, bi se bistveno lažje dihalo.

»Ali sam dovolj cenim svoje bolnike, da jih ne bom zapustil, tudi če se mi ponujajo boljše delovne razmere? Jaz vem, da jih ne bom, ker vem, da ni vse v denarju in v udobju – vsaj ne zame.«

Ampak da ne govoriva zgolj o odgovornosti na eni strani – kakšne pa so odlike dobrega pacienta?

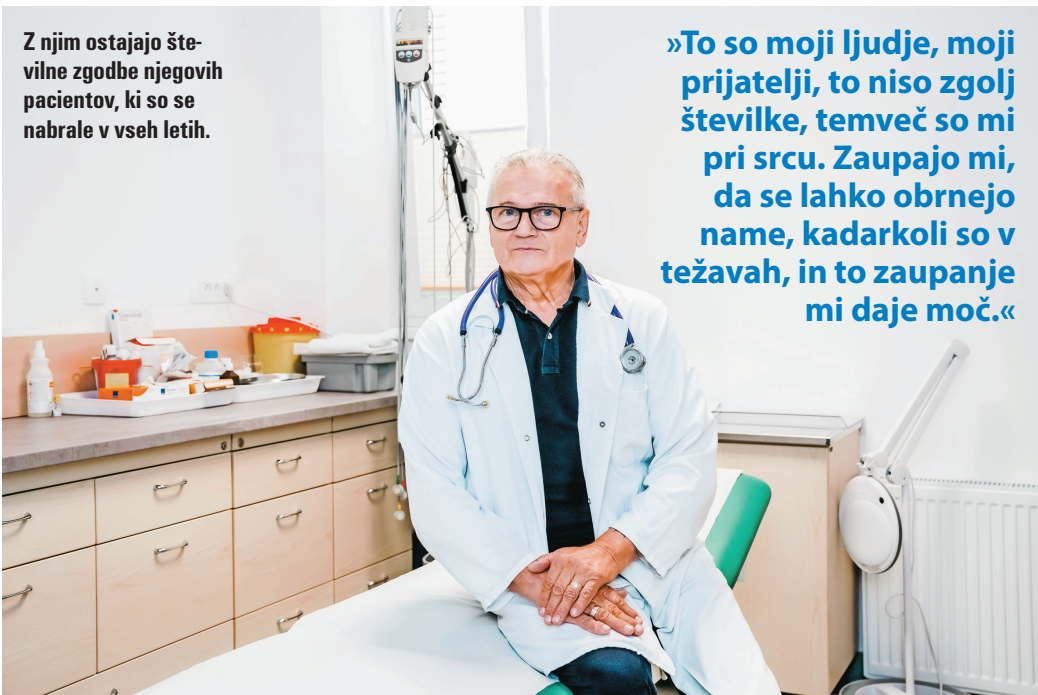
Hja, dostikrat ljudje, zlasti starejši, potrebujejo predvsem družbo. Potrebujejo mene in ljudi v čakalnici, da jim pojamrajo o svojih težavah in vidijo, da tudi pri drugih ni vse idealno. Dvajset, trideset odstotkov jih potrebuje predvsem neko psihološko obravnavo, kakšnih dvajset odstotkov pa je celo povsem nepotrebnih obiskov; če nekoga boli grlo in mu dam zdravilo, učinek ne bo takojšen, grlo bo vneto še par dni in v tem času ni treba kar naprej hoditi v ambulanto. Skratka, tudi pacienti naj se trudijo, da so čim bolj fer in da ne obremenjujejo zdravnika po nepotrebnem.

Marsikateri zdravnik noče delati v majhnem kraju, vi pa ste v Konjicah že desetletja ...

Po njegovem mnenju je polovica slovenskih družinskih zdravnikov zelo solidnih, druga polovica pa ne zdrži pritiskov in odgovornosti tega poklica.

Pozna vse svoje paciente, ki lahko vedno računajo nanj.

Z njim ostajajo številne zgodbe njegovih pacientov, ki so se nabrale v vseh letih.

»To so moji ljudje, moji prijatelji, to niso zgolj številke, temveč so mi pri srcu. Zaupajo mi, da se lahko obrnejo name, kadarkoli so v težavah, in to zaupanje mi daje moč.«

Ah, delo na terenu je čisto drugačno od dela zdravnika v nekem večjem mestu. Zdravnik iz Ljubljane ne bi nikoli mogel opravljati dela zdravnika na podeželju, zdravnik s podeželja pa lahko kadarkoli brez težav dela v Ljubljani. Ljubljanski družinski zdravnik večino časa preživi v ambulantni, ima sicer nekaj hišnih obiskov, vendar bistveno manj. Ob tem pa ne opravlja službe mrliškega oglednika in ne obravnava urgentnih primerov, prijavljenih na telefonsko številko 112, prav tako ne opravlja malih kirurških posegov, kot so šivanje ran in odstranitve lojnic, ker je v mestu pač polno bolnišničnih kirurgov. Mi na terenu pa moramo delati še vse to; naše delo še zdaleč ni zgolj pisanje receptov in napotnic. Ne vem, kako je pri drugih, meni pa je to v zadovoljstvo, kajti nekako sem prisiljen, da sem človek karseda širokih obzorij in da sem vpet v vse aspekte življenja svojih bolnikov.

Kako pa zdržite, ker si še sami nalagate tako visoke poklicne in osebnostne standarde?

No, saj pred nekaj leti sem imel neki kardiološki zaplet. Ampak kaj čem, to so moji ljudje, moji prijatelji, to niso zgolj številke, temveč so mi pri srcu. Zaupajo mi, da se lahko obrnejo name, kadarkoli so v težavah, in to zaupanje mi daje moč. Na koncu je velik del poklicne drže odvisen od človekovega karakterja. V naših vrstah imamo vrhunske strokovnjake, ki pa se ne znajo pogovarjati z bolniki, še manj pa znajo poslušati – to je narobe. Mene ne moti, ko grem peš po svojem kraju in me ljudje ustavljajo na ulici, me cukajo za rokav in razlagajo o svojih težavah.

Bi pustili svoje paciente in šli drugam, če bi dobili boljšo ponudbo, kot je to storila zdravnica v Slovenski Bistrici – kjer smo potem

lahko gledali dolge vrste obupanih ljudi pred zdravstvenim domom?

V njen zagovor naj povem, da je imela res visoko število opredeljenih pacientov, ob tem pa še nihče ne ve, kakšne zahteve so imeli posamezni med njimi, s kakšnimi razlogi vse so prihajali do nje in kaj vse je morala požreti, ker je bila menda prijazna. Tako da spet – ne obsojam. V Mariboru bo delala v zasebni ambulanti, v kateri si bo lahko po svoje razporejala delovni čas, prav tako bo lahko imela manjše število pacientov, pri čemer bo lahko izbrala tiste, ki bo sama želela. Se pa pri tem resnično postavi vprašanje zdravnikove lojalnosti do prvotno opredeljenih bolnikov. Ali sam dovolj cenim svoje bolnike, da jih ne bom zapustil, tudi če se mi ponujajo boljše delovne razmere? Jaz vem, da jih ne bom, ker vem, da ni vse v denarju in v udobju – vsaj ne zame. Imam 1720 pacientov in za vsakega vem ne le ime, temveč celotno življenjsko zgodbo; o prav vsakem vam lahko v tem trenutku napišem vsaj dva lista zgodovine.

Kaj vam je torej dalo teh 37 let v beli halji v majhnem kraju?

Mislil sem, da bom ljudi zdravil, pa tudi jih vzgajal in učil, tako da bom ob odhodu v penzijo imel prazno čakalnico, ker jih bom bodisi vse pozdravil bodisi opolnomočil, da si sami pomagajo. No, zdaj sem na pragu pokoja, v moji čakalnici pa je v povprečju po dvakrat več ljudi kot tedaj, ko sem bil mlad. Nekaj torej ne štima. Moje življenje je kratko, populacija pa je vse starejša in vedno bolj bolna. Z leti sem tako spoznal, da ne bom odrešil ne sveta in ne slovenskega zdravstva, zato je najpametneje, da se osredotočim na to, na kar imam vpliv: na zdrave ljudi, ki prihajajo v mojo ambulanto.

Foto: Sašo Švigelj

V pesmih med drugim razkriva, kako čuti svet. (Foto: Nik Jarh)

Njegove pesmi so hvalnica ljubezni

Ni eden tistih, ki vse življenje tkejo rime in jih skrbno hranijo v kakšnem predalu. Ne. Veliko pesmi zdravnika Marjana Berginca je že objavljenih. Kot pravi, jih je začel pisati pred približno desetimi leti, ko so ga osebne življenjske preizkušnje prisilile, da je pogledal v svoj notranji svet misli in občutij ter v njem odkril prve navdihe za pesnikovanje. Svojo prvo pesniško zbirko Utrip srca je izdal leta 2017, konec oktobra pa so izšle kar tri knjige pesmi – Pesmi iz ljubezni, Pesmi za prijatelje, Pesmi iz življenja.

Odraščal je v Laškem, a se ima po skoraj štirih desetletjih življenja v Slovenskih Konjicah za skoraj pristnega Konjičana. Zdravniško delo ga je povezovalo z mnogimi ljudmi v Dravinjski dolini, ki ga spoštujejo. Tako zaradi strokovnosti kot tudi zaradi empatije. Da je v vseh teh letih v krajih Dravinjske doline stkal številna prijateljstva, je dokazala množično obiskana predstavitev njegovih treh knjig pesmi v Centru Noordung v Vitanju. Skoraj štiristo ljudi se je odzvalo njegovemu povabilu.

Berginčeva poezija se tokrat največkrat ozira v avtorjevo notranjost in razlaga čustva in razmišljanja, ki se rojevajo v odnosih z ljubljeno žensko, s prijatelji in z ljudmi, ki vstopajo v njegovo življenje. Pesmi so hvalnica ljubezni, medosebnih odnosov, včasih so tudi otožne, jezne, družbeno kritične, a vedno iskrene in neposredne.

Avtor kliče v njih po boljšem, novem svetu. V recenziji je Guido Hauptman med drugim zapisal, da so pesmi polne ljubezni in topline. »Avtor ima izjemen občutek za izražanje čustev in globokih misli, pri tem mu pomaga tudi uporaba bogatega besednjaka in slikovitega jezika.«

Prvo pesniško zbirko Utrip srca je Berginc izdal leta 2017. Takrat je zapisal: »V številnih dežurstvih v vseh letih sem

obravnaval številne nujne in manj nujne primere. Številni so primeri neverjetnega veselja, a tudi neslutnih brezen žalosti in obupa. Zelo sem vesel, da sem znal ob vsem ohraniti vedrino in razgibanost. Kdor bo prebiral moje pesmi, bo iz njih dojel, kaj in kako danes čutim svet. To vse sem

Marjan Berginc je med Konjičani priljubljen in spoštovan zdravnik. (Foto: Nik Jarh)

želel deliti z vami. Vsi radi skrivamo svoj čustveni svet, saj se bojimo, da bomo ranjeni in prizadeti. Vendar verjamem, da moramo boljši del sebe dati drugemu, da nas lahko čuti. Predvsem se moramo truditi, da nikomur ne škodujemo,« poudarja Marjan Berginc.

BF

Sredi noči

Ob meni si sredi noči.
Tvoj vdih mi globok govori.
Mi pove, da brezskrbnost živi,
da med nama je dom, ni skrbi.

Kaj potem, če je delo vse dni!
To z ljubeznijo zmoremo vsi.
Brez stanja miru tega ni.
Te gledam ... srce mi kipi.

Je vdih ... in izdih ... in si ti.
Dan in noč v srečo dana si mi.
Več od tega na svetu tem ni.
Več od tega res treba mi ni.

... ker več ni.

(Avtor: Marjan Berginc)

Zanimanje za Frau Komes na nedavnem Kavarniškem večeru v Knjižnici Laško je bilo tolikšno, da je bila dvorana pretesna za vse obiskovalce, zato so organizatorji dogodka obljubili, da bodo podoben večer ponovili.

Obudili so spomin na legendarno Laščanko

Frau Komes se je vrnila v Laško

Bila je drugačna. Bila je posebna. Poznala je vse in vsi so poznali njo. Kjerkoli se je pojavila, je vzbudila zanimanje, včasih tudi kakšen majhen škandal. Nekateri so iskali njeno družbo, drugi so se je izogibali. Ime ji je bilo Mariana, toda to so vedeli le redki. Vsi so ji rekli Frau Komes. O njej se je napletlo polno zgodbic. Nekatere so postale legendarne in z njimi je postala laška legenda tudi Frau Komes. Tako jo je opisal kustos v Muzeju Laško Tomaž Majcen, ki je spomine na to laško posebnico začel obujati v okviru letošnjih Dnevov evropske kulturne dediščine. Neverjetna Frau Komes (1883–1965) je tako javnost dobera razburkala na Kulturnem bazarju v Ljubljani, na Dnevih evropske kulturne dediščine v Laškem in na nedavnem predavanju v Mariboru. Pred dnevi se je »vrnila« v Laško, kjer so spomine nanjo obujali na Kavarniškem večeru v Knjižnici Laško.

BOJANA AVGUŠTINČIČ

Zanimanje za Frau Komes je bilo ta večer tolikšno, da je bila dvorana knjižnice pretesna za vse obiskovalce, zato so organizatorji dogodka (Turistično društvo Laško, Knjižnica Laško in Muzej Laško) obljubili, da bodo podoben večer ponovili, Tomaž Majcen je ob tem napovedal tudi voden sprehod po poti Frau Komes v začetku prihodnjega leta.

Tomaž Majcen je nekaj podatkov o Mariani Komes, rojeni Pintar, našel v arhivih ter zapisih, ki so o njej nekoč izhajali v Novem tedniku. Pri tem mu je pomagal tudi predsednik Turističnega društva Laško Boštjan Vrščaj, ki je objave o Frau Komes izbrskal v časopisih, ki so izhajali v času njene življenja. O Frau Komes, ki je bila ob koncu 19. oziroma v prvi polovici 20. stoletja pomembna ženska v Laškem, sicer ni veliko zapisanega, toda v ljudskem spominu je še zelo prisotna. Starejši Laščani se jo še dobro spominjajo.

Kdo je bila Mariana Komes?

Rodila se je 1. avgusta 1883 v Lahomšku pri Laškem premožnima slovenskima staršema Jožefu in Ivani. Oče je bil mesar in veleposestnik, imel je mesnico in gostilno ter veliko posesti. Mariana se je izučila za gostilničarko in je delala doma. Pri bogatih meščanih se je naučila nemščino. Do-

Kustos v Muzeju Laško Tomaž Majcen je podatke o neverjetni Frau Komes našel v arhivih, starih časopisih ter v zapisih, ki so o njej nekoč izhajali v Novem tedniku. V pomoč pri raziskovanju so mu bili tudi spomini starejših Laščanov, ki se te laške posebnice še dobro spominjajo.

datno se je za gostilničarko izpopolnila na praksi v Gradcu. Od tedaj je govorila večinoma nemško, da bi bila bolj gospodarska. Postala je snobovska, malomeščanska. Uživala je, če so ljudje o njej veliko govorili. Da so imeli kaj govoriti, je z veliko vnemo poskrbela sama, saj je s svojimi dejanji vselej vzbujala pozornost.

Bila je visoke postave, nemirno živahna, vzvišena in željna pustolovščin. V mladih letih se je oblačila po najnovejši modi. Nosila je svilene obleke s čipkami, bele rokavice, čipkaste torbice, lakaste čevlje, pisane

sončnike in klobuke s pavjimi peresi. V starejših letih se je povsem spremenila. Nosila je temne dolge obleke z nagubanimi krili, usnjen predpasnik in usnjen telovnik, obute je imela gležnarje. Dolge lase je imela spete vrh glave. Imela je globok moški glas in tudi sicer se je vedla kot možača. Kadila je cigarete, vtaknjene v dolg pozlačen ustnik. Bila je odrezava ter ostrih, pikrih besed.

Kdor je hotel biti z njo v dobrih odnosih, ji je moral javno izkazovati čast in spoštovanje. Še posebej stroga je bila pri pozdravljanju. Otroci in mlajši so jo morali vljudno ogovoriti in jo lepo pozdraviti, sicer jih je zatožila staršem. Če ji kdo, ki ga je srečala na ulici, ni bil všeč, ga je odganjala s palico. In gorje, če jo je kdo užalil. Takoj se je spustila v tožbo. »Nekoč sem jo srečal pred lekarno in je nisem pozdravil. Doma me je oče oklofotal, saj me je Frau Komes zatožila in očeta sredi Laškega nadrla, kako nevzgojenega sina ima. Od takrat sem jo vestno pozdravljal: »Klanjam se, gospa Komes,« je v smehu povedal eden od obiskovalcev kavarniškega večera v Laškem. Udeleženci dogodka so se spominjali tudi, kako so morali otroci gospe Komes pomagati nositi stvari domov, zanjo nabirati češnje ...

Postala je mesarka

Številni Laščani so radi zahajali v njeno gostilno. V njej je imela veliko glasbeno omaro, biljard in posebno igralno napravo – namizno kegljišče. Rekli so mu »marjanca«, saj je bil način igre podoben kot pri namizni družabni igri z vrtavko. Igralci so z vrhico sprožili jurčka, ki se je vrtel in podiral keglje.

Ker so imeli pri Pintarejih tudi mesnico, se je Mariana odločila, da bo naredila mesarski izpit, kar je bilo v tistih časih za žensko nekaj neobičajnega. Ko se je pojavila pred ocenjevalno komisijo, se ji je ta posmehovala, saj je bila prepričana, da ženska izpita ne bo naredila. Za izpitno nalogo ji je komisija naložila, naj zakolje in razkosa vola. Mariana je to naredila

Frau Komes še danes živi v spominu Laščanov. Bila je posebna in drugačna. (Foto: Muzej Laško)

tako spretno, da so člani komisije ostali odprtih ust. Seveda je mojstrski izpit opravila in o tem so leta 1924 pisali vsi časopisi (Jutro, Narodni dnevnik, Domovina, Obrtni vestnik ...).

Ko je nekoč v mesnici zmanjkalo mesa, je Frau Komes vaje poslala na podstrešje po volovsko polovico. Mladenič ni vedel, kako naj tolikšen kos mesa sam nese v mesnico. Ker se je predolgo obotavljal, je Mariani prekipelo. Šla je za njim, si polovico vola oprtala

na rame in jo odnesla v mesnico ...

Na mostu »ulovljen« mož

Mariana je štela že 25 let, snubcev pa nikjer. Glede na njen značaj in možato postavbo si fantje očitno niso upali blizu. Da bi ji pripomogla k možitvi, sta ji starša prepisala gostilno, mesarijo in vso drugo posest v Laškem. Mož si je Mariana tudi zelo želela, zato je nekega dne javno naznanila,

da se bo poročila s prvim možkim, ki ga bo nekega dne srečala na laškem mostu. Rečeno, storjeno. Že od daleč je opazila postavnega brkatega mladeniča, ki je iz smeri železniške postaje stopal proti mostu in ji prihajal nasproti. Ko se ji je približal, ga je ogovorila in ga vprašala, ali je prišel v toplice, ter mu ponudila sobo v svojem gostišču. A ji je mladenič odvrnil, da išče službo mesarja. Mariana ga je seveda brez obotavljanja odpeljala v svojo

Frau Komes z značilnim klobukom in s cigareto, kot se je spominjajo Laščani. (Foto: Muzej Laško)

Štefan zaljubil v natakario v domači gostilni, je to ni prav nič motilo. Vsi trije so si celo delili spalnico. Ko se je to razvedelo po Laškem, je Mariano na zagovor poklical dekan. A mu je slednja dala jasno vedeti, da se ga te stvari čisto nič ne tičejo. »Če mene to ne moti, tudi vas ne sme!« mu je zabrusila. Mariana je imela s Štefanom tri otroke, še tri mu je rodila ljubica.

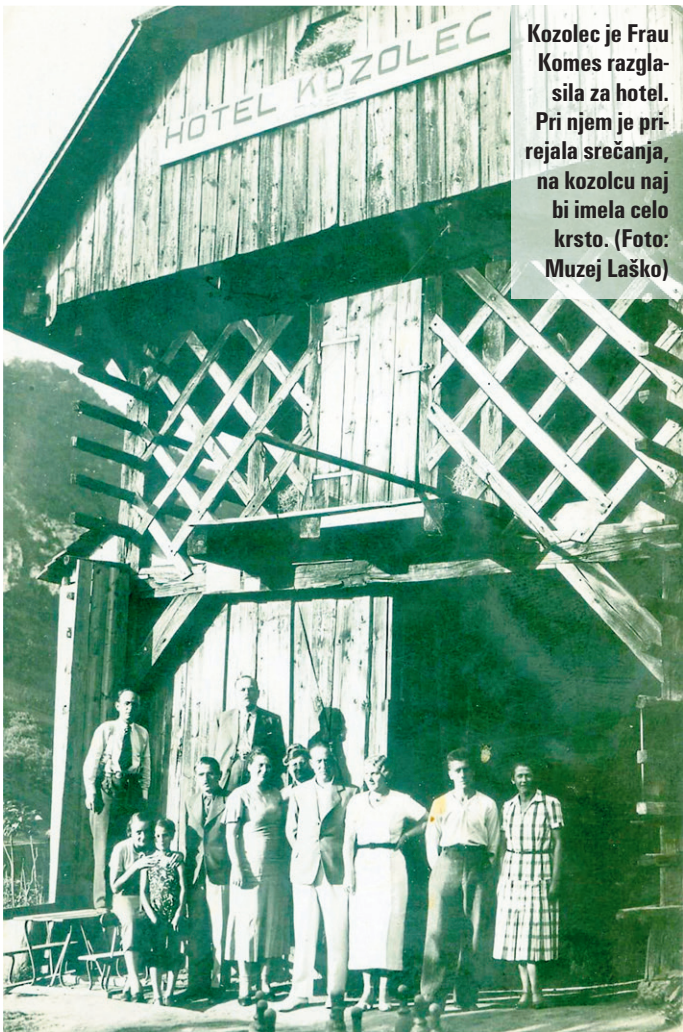
Ko je Štefan Komes leta 1929 umrl, so bile osmrtnice objavljene v več časopisih, celo v časopisu slovenskih izseljencev v Ameriki. In če je Frau Komes do tedaj živela na veliki nogi, je bogastvo kmalu začelo kopneti. Leto po moževi smrti je začela prodajati svoje posesti in druge stvari. Obdržala je zemljišče v današnji Kidričevi ulici, kjer je imela tudi sadovnjak in kozolec, ki ga je razglasila za Hotel Kozolec. Tam je prirejala srečanja za goste iz zdravilišča. Na kozolcu je imela tudi krsto, v kateri je hranila jabolka, občasno naj bi v njej tudi spala. Zlasti tedaj, ko naj bi pregloboko pogledala v kozarec. Pila je jabolčnik, ki ga je stregla tudi gostom.

Krste, ki je bila velika zanimivost, se nekateri Laščani še spominjajo. Kot so povedali na Kavarniškem večeru, so mladi fantje, ki so želeli dokazati, kako pogumni so, šli ležat vanjo. Kako oziroma zakaj se je krsta znašla na kozolcu, sicer ni znano.

Življenje znamenite Frau Komes se je končalo 20. maja 1965. Čeprav je bila drugačna in posebna, ni bila škodoželjna, saj ni storila nič slabega. Da je bila dobrega srca, je pokazala tudi s tem, da je Laščanom po drugi svetovni vojni, ko ni bilo hrane, v obdelavo skoraj zastoj ponudila svojo zemljo. Kot so pripovedovali obiskovalci Kavarniškega večera v Laškem, je bila tudi duhovita in je imela smisel za sarkazem.

Kakorkoli, Frau Komes je znala poskrbeti za senzacijo. Čeprav od njene smrti mineva že skoraj 60 let, se zdi, da je še kako živa. Njene mesnice in gostilne sicer ni več. Tudi mosta, ki je bil ključen za njeno prihodnost, danes ni več. Ostajajo pa spomini in zgodbe, ki jih bodo odslej poznali tudi mlajši.

Foto: Nik Jarh

Kozolec je Frau Komes razglasila za hotel. Pri njem je prirejala srečanja, na kozolcu naj bi imela celo krsto. (Foto: Muzej Laško)

mesnico, pri čemer mladi mesar Štefan Komes iz Maribora niti slutil ni, da bo to srečanje zanj tako usodno. Mariana je seveda svojo namero uresničila in tako sta se s Štefanom 17. februarja 1908 poročila.

Z bankovci si je prižigala cigarete

Našla sta se podjetna človeka, oba sta bila veleposestnika in njuni posli so sijajno cveteli. Mariana je po Laškem v nemščini razglašala, da sta milijonarja. Tudi vedla se je tako. Cigarete naj bi si prižigala kar s petkronskimi bankovci. A to le takrat, ko je imela okoli sebe polno ljudi.

Znala je poskrbeti tudi za spektakel. V nekdanjem hotelu Henke v Laškem (današnjem Hotelu Špica) so prirejali pustna rajanja. Mariana se je odločila, da bo njena hči na pustovanju zmagala. Ne, ni podkupila žirije, ampak je naročila vlak in se z njim odpeljala v Gradec po pustni

kostum. Nekateri pravijo, da naj bi s seboj vzela tudi laško godbo. Kakorkoli, v Gradcu je Mariana kupila pustni kostum za hčerko in slednja je na maškaradi v Laškem zares dobila prvo nagrado. Toda bolj kot o njeni zmagi so ljudje govorili o Mariani in njenem razsipništvu. Njej je to seveda godilo.

Rada je bila v središču pozornosti in znala je poskrbeti, da je bila opažena. Na lukeževo, god svetega Luke, je bila v cerkvi v Tremerjah maša. Mariana seveda ni smela manjkati. In spet je poskrbela za spektakularen prihod. Vlakovodjo naj bi podkupila, da je vlak ustavil v Tremerjah, kjer sicer ni bilo postaje, da je Frau Komes pred očmi udeležencev blagoslova, ki so bili zbrani pred cerkvijo, izstopila in tako spet poskrbela za svojo slavo.

Zagovor pri dekanu in krsta na kozolcu

Frau Komes je bila tudi odprtega duha. Ko se je njen mož

Nekateri Laščani še hranijo tudi fotografije Frau Komes.

Pridruži se gibanju vseživljenjskega učenja!

Odkrivaj znanja in spretnosti – uresničuj svoj potencial.

Kjerkoli in kadarkoli

Povezan z drugimi

V svojem tempu in brez stresa

Lahko.si

Plesno druženje na vrhuncu.

Izjemno obiskan festival swinga v Celju

»Sving je več kot ples. Je druženje in ples sreče«

»Sving je interakcija med plesalci, socialni ples, kar pomeni, da spodbuja druženje in menjavo partnerjev, zato oseba, če pride na tečaj tega plesa, ni vezana na enega plesalca. V bistvu je sving ples sreče,« pravi predsednik društva Vintage Swing Aleš Kolar. O swingu govori s posebnim žarom, želi tudi, da bi ples v današnjem sodobnem in »instagramovskem« svetu privabil še več mladih. Ti bi morali spoznati, da je druženje pomembnejše od preživljanja časa pred zasloni telefonov in računalnikov. Minuli konec tedna je Kolarjevo društvo v Celje privabilo več sto ljubiteljev plesa iz vse Evrope. V Celjskem domu je bilo namreč eno največjih mednarodnih srečanj Vintage swing festival.

SIMONA ŠOLINIČ

Omenjeni festival, ki je bil posvečen plesu sving in glasbi, ima eno najbogatejših tradicij v Evropi. Je del mreže Swinging Evropa, ki združuje 13 evropskih organizatorjev dogodkov, med njimi tudi 1. slovensko plesno društvo Vintage swing, ki ga vodi Kolar. To društvo je trenutno

največji organizator mednarodnih dogodkov swinga v Evropi in letos praznuje dvajsetletnico.

»Bilo je vrhunsko!«

Festival je postregel z izjemno bogatim in pestrim programom. Ves konec tedna so se vrstile delavnice, ki so jih

vodili mednarodno priznani inštruktorji in učitelji plesa, predvajali so tudi dokumentarni film o življenju kraljice swinga Norme Miller. Slednja, ki je bila tudi v Celju na začetnih festivalih, je umrla leta 2019. Tokratni festival je prinesel še plesno tekmovanje, nastop treh glasbenih skupin, vrhunske didžeje, nastope plesnih skupin, stojnice z vintage čevlji in podobno. »Bilo je res vrhunsko, posebna izkušnja,« pravi Kolar.

Dodaja, da so se prvi festivali swinga začeli v Sloveniji leta 2008 in so bili odskočna deska za organizacijo tovrstnih srečanj tudi v drugih državah Evrope. Da ljudi tovrstni ples privlači, kaže to, da so v Celje minuli konec tedna prišli plesalci iz vse Evrope, ne samo iz Slovenije. »Plesali so Avstrijci, Italijani, Nemci, Francozi, Angleži, Madžari.

»Sving ni le en ples, gre za družino plesov. Kamorkoli prideš plesat, se počutiš kot doma. In ko začneš plesati, se preprosto odklopiš. Takrat ne moreš razmišljati o vsakdanjih težavah, ker si v svojem svetu in v trenutku. To je to, kar ti da ples,« pravi predsednik društva Vintage Swing Aleš Kolar. (Foto: SŠol)

Prišli so tudi plesalci iz Srbije in Hrvaške,« dodaja Kolar. Zaradi velikega števila obiskovalcev je bila organizacija velik izziv. Ravno pri tem se je pokazalo tudi, da v Celju primanjkuje hotelskih nastanitev, mnogi gostje so si zato našli zasebne nastanitve.

Ceprav je bil prvi festival v Ljubljani, je bila Kolarjeva želja, da bi ga predstavili v knežje mesto, kar mu je tudi uspelo. »Celje ima te zmogljivosti in dvorane. Ker je ples zelo povezan z ustreznimi prostori, ima tudi svojo prepoznavnost,« razlaga sogovornik. V Celju se ljubitelji swinga dobivajo vsak ponedeljek, ko pripravljajo različne delavnice in tudi plesne večere, društvo ima svoj studio tudi v Ljubljani, kjer imajo plesne večere ob petkih. »Plesalci smo zelo povezani. V Celje ali Ljubljano radi pridejo plesalci tudi iz drugih mest.«

Sving ima izjemno tradicijo v svetu. Po prvi svetovni vojni je bil nekaj novega v Ameriki, kjer ga je takrat začela plesati Norma Miller, danes znana kot kraljica swinga. Bila je tudi v Celju. V tistih časih je bila še najstnica in njen ples se je naprej po svetu začel širiti iz plesne dvorane v Harlemu. Razvoj tega plesa je nekoliko ustavila druga svetovna vojna, a kmalu so ljudje potrebovali druženje in plesne ritme. Eden ključnih plesalcev je bil tudi Američan Frankie Manning, ki je v osemdesetih letih prišel na Švedsko in s plesom »okužil« mlade Evropejce. Od takrat je sving doživel nov zagon.

Ljudje radi plešejo, potrebujejo le priložnost

Plesalce swinga so Celjani zdaj imeli priložnost že večkrat spoznati, letos so bili del letnega dogajanja na mestnih ulicah, enako lani. Med koncem tedna so v Celjski dom prišli tudi naključni plesalci, da bi si plese tudi ogledali ali se preprosto zavrteli, čeprav je največja skupina obiskovalcev sestavljena iz tistih ljubiteljev swinga, ki jim je takšen festival

Plesalci znajo povedati, da jih plesni trenutki popolnoma prevzamejo. Takrat ni prostora za vsakdanje skrbi.

Sving. Ples, ki je navdušil mnoge. Tudi Celjane.

pravo doživetje in si za to vzamejo tudi več dni.

Kolar poudari, da bi njegovo društvo zelo rado k temu plesu pritegnilo mlade: »Ti danes težko najdejo stik, težje se povežejo, zato nam je to še toliko večji izziv. Sodelujemo tudi z ameriško ambasado, s šolami in fakultetami. Mladim želimo pokazati, da ples pomeni prijetno druženje, ki je bolj

pomembno od tega, da smo za mobilnimi zasloni. Radi bi mladim pokazali, da s plesom in z druženjem lahko kakovostno preživljajo svoj čas.«

Družabnih plesov je več in Kolar opaža, da ljudje v bistvu radi plešejo. »Tudi Celjani. Res je, da je treba ljudem ponuditi lokacijo ali nek prostor, kjer bodo vedeli: »Aha, v Celju se ta dan ob tej uri pleše.« Takrat

bodo prišli. Tudi veselice so dobre in prav je, da se vrstijo. Je pa res, da je družabni ples še vedno nekoliko na strani, čeprav bi ljudje plesali. Le prostor jim je treba ponuditi. In mislim, da je v Celju za to še veliko priložnosti. Ker ples ni le konjiček, je veliko več,« še zaključuje Kolar.

Foto: Tadej Mulej – Piqant Visuals

SENIOR PAKET

HOTEL WELL **
TERME TUHELJ, HRVAŠKA**

- › Polpenzion (min. 2 noči),
- › kopanje v **novem wellness bazenu**,
- › uporaba kopalnega plašča in kopalne brisače,
- › animacijske vsebine,
- › darilo na dan odhoda,
- › **dodatnih 20 % popusta pri bivanju min. 5 noči.**

SOBA CLASSIC

Cena: že od 49,50 € po osebi / noč

INFORMACIJE IN REZERVACIJE:
+386 3 829 78 36; booking@terme-tuhelj.hr

Koda za rezervacijo:
NOVITEDNIK

TERME TUHELJ

Na kmečki tržnici v Šentjurju

Domače in lokalno je idealno

Tržnice, kot je bila sobotna, so dobra priložnost, da ljudje spoznajo pridelovalce, ki ponujajo domače dobrote.

Imate radi domač kruh in domača jajca za zajtrk? Domače zelje in klobase za kosilo? Za posladek pa domače piškote in domač čaj? Takšen jedilnik so si lahko brez težav sestavili obiskovalci sobotne kmečke tržnice, ki so jo v občini Šentjur pred eno od znanih trgovin pripravili ob Tednu slovenske hrane. Kupci so pridno povpraševali po lokalno pridelanih dobrotah. Ponudniki – nekateri sodelujejo redno, nekateri so se tokrat pridružili prvič – so bili veseli možnosti za prodajo in predstavitev.

TINA STRMČNIK

S fotografom naju je najprej pritegnila stojnica, kjer nama je v oči padel sveže pečen domač kruh. Slednjega ima med drugim v ponudbi Ekološka kmetija Čadej iz Dobja, ki leži na približno 550 metrih nadmorske višine. Družinski člani obdelujejo skupno 40 hektarjev površin, ob svoji zemlji imajo nekaj zemljišč tudi v najemu. Ko so se odločili za ekološko kmetovanje, so najprej ponujali mleko in mlečne izdelke, zdaj pridelujejo tudi svoje žito, med drugim pšenico, in ponujajo še krušne izdelke. »Ker se z ekološko pridelavo hrane ukvarjamo že približno 17 let, imamo veliko rednih kupcev. Nekateri prihajajo k nam domov. Veliko svojih pridelkov prodamo tudi javnim zavodom, in sicer vrtcem, šolam, domom upokojencev in drugim javnim ustanovam,« je povedala Silva Čadej. In navdušila s podatkom, da je za Tradicionalni slovenski zajtrk spekla kar sto kilogramov kruha.

»To v mestu manjka!«

S sobotnim tržnim dnevom je bila zelo zadovoljna tudi Cirila Lavbič s Ponikve, ki se je tovrstne tržnice na povabilo občine tokrat udeležila prvič. Na stojnico je med drugim prinesla jajca, ocvirke, bučno olje, krompir, redkev in mešani čaj. »Mislim, da takih priložnosti, da se ponudniki predstavimo kupcem v mestu in da z njimi spletemo povezave, manjka,« je dejala predstavnica mešane kmetije. Slednja ima 35 hektarjev obdelovalnih površin in gozdov. Lavbičevi, ki so letos dobili tudi mladega prevzemnika kmetije, gojijo živali, in sicer krave

»Mislim, da takih priložnosti, da se ponudniki predstavimo kupcem v mestu in da z njimi spletemo povezave, manjka,« je dejala Cirila Lavbič.

in prašiče, ter pridelujejo zelenjavo. Zaenkrat še nimajo stalnih kupcev, ki bi na primer tedensko hodili k njim po domačo hrano, po besedah sogovornice pa razmišljajo tudi o takšnem modelu prodaje. »Videli bomo, kako se bodo stvari razpletle. Sin je doma na kmetiji, snaha je zaposlena, gotovo pa je v rednem sodelovanju s strankami veliko možnosti.«

Sladka stojnica

Med rednimi prodajalci v Šentjurju je Rosanda Ploštajner iz Vezovja, ki je že vrsto let znana

po dopolnilni dejavnosti na kmetiji. »Dopolnilna dejavnost se mi je zdelo dobra rešitev, da strankam ponudim, kar z možem pridelava na kmetiji, in da iz tega ustvariva svojo poslovno priložnost. Imava majhno kmetijo, ki ima približno sedem hektarjev obdelovalnih površin in gozdov,« je razložila. Tokrat je s sabo prinesla predvsem mlince, najrazličnejše piškote, rezance in bučnice. »Ljudje so se ponudbe naše kmetije v tem času že navadili, saj smo tu vsako soboto. Sodelovanje na tovrstnih tržnicah je pozitivno, saj je na njih velik pretok ljudi,« je dejala ponudnica lokalne hrane, ki se na kmetiji med drugim ukvarja tudi z rejo kokoši, puranov in gosi.

Tudi za darila

Čeprav ni poletje, je bila vabljava in pisana tudi stojnica kmetije Jezovšek iz Slivnice pri Celju, kjer sta si lastnika ustvarila pravi sadni raj. Na njivi, kjer je nekoč rasla koruza, danes

V osnovnih šolah, vrtcih in vzgojno-varstvenih ustanovah po Sloveniji je bil v petek, 15. novembra, Tradicionalni slovenski zajtrk, vse do minule nedelje pa smo praznovali Teden slovenske hrane. Glavni nameni njegove razglasitve so podpora domačim pridelovalcem in predelovalcem hrane, spodbujanje zavedanja o pomenu samooskrbe, ohranjanja čistega in zdravega okolja, podeželja ter varovanja kmetijskih zemljišč.

Silva Čadej (desno) z družino obdeluje ekološko kmetijo v občini Dobje.

»Lokalna pridelava in ponudba sta ključni za dolgoročni trajnostni razvoj in prehransko samooskrbo. Oboje je tudi izjemnega pomena za ohranitev poselitve našega podeželja in preživetje kmetov ter ponudnikov,« so ob vabilu za sobotno tržnico zapisali v Občini Šentjur.

uspeva več kot tisoč sadik ameriških borovnic, na preostalih treh obdelovalnih zemljiščih prevladujejo lešniki, orehi in še nekatere druge vrste dreves. Medtem ko so v toplih mesecih leta njuni dnevi v znamenju obiranja sočnih plodov, ki jih kar najhitreje dostavita do kupcev, željnih vitaminov, v hladnejšem delu leta sadje predelujeta v najrazličnejše domače izdelke, kot so marmelade in sokovi. Takrat iz njune delavnice med drugim zadiši še po praženih lešnikih. Hladnejše dni popestri tudi liofilizirano sadje, ki je bilo na stojnici med drugim na voljo tokrat. »Imava že veliko rednih strank, česar sva vesela. Tako lešnike kot liofilizirano sadje ljudje novembra in decembra radi kupujejo predvsem za darila,« je dejala Martina Dergan Jezovšek.

Vsaka priložnost je dobrodošla

Čebelarско društvo Dramlje je na stojnici tokrat zastopal David Jager, ki se s čebelarjenjem ukvarja že 24 let, v zadnjem času gospodari z od 40 do 50 čebeljimi družinami. Dejal je, da se potrošniki v zadnjem času k sreči dovolj zavedajo prednosti slovenskega medu. »Zadnjih nekaj let je bilo veliko pozornosti namenjene osveščanju o prednostih domačega medu, zato je postal res prepoznaven. Čebelarji nimamo težav s tem, da tega čebeljega pridelka ne bi mogli prodati. Je pa res, da so letine v zadnjem času podpopprečne, narava v zadnjih letih ni radodarna.« Vsaka priložnost, da se ponudniki domače hrane predstavijo kupcem, se mu zdi dobrodošla. Kdor se tovrstnih tržnic udeležuje dlje časa, se mu to po prepričanju sogovornika vsekakor obrestuje.

Foto: Andraž Purg

S sobotnim tržnim dnevom je bila zelo zadovoljna tudi Cirila Lavbič s Ponikve, ki se je tovrstne tržnice na povabilo občine tokrat udeležila prvič.

Martina Dergan Jezovšek se z možem posveča pridelavi ameriških borovnic. V hladnejših mesecih leta sadje predelujeta v najrazličnejše domače izdelke.

Obiskovalci so na stojnici Čebelarskega društva Dramlje lahko okušali različne vrste medu in številne čebelje pridelke.

Razstavo smo obiskali v času delavnice suhega polstenja okraskov.

V Radmirju pripravili že četrty Festival ustvarjalnosti

S srcem in z dušo ohranjajo tradicijo

V stavbi stare osnovne šole v Radmirju je bil v minulih dneh devetdnevni Festival ustvarjalnosti, ki so ga že četrto leto pripravili člani Toplice, društva podeželskih žena Ljubno. Na festivalu je svoje izdelke predstavilo skoraj petdeset rokodelcev iz doline in širše, ki ohranjajo stare tradicije različnih rokodelskih spretnosti. »Pokazati želimo, da sta Savinjska dolina in celotna država edinstveni. Na razdalji petih kilometrov so drugačne pokrajine in navade. Ko vse to združiš, dobiš pravo bogastvo znanja,« je uvodoma povedala organizatorka Margareta Atelšek. Na festivalu so bile ves čas na voljo tudi brezplačne delavnice, na katerih so udeleženci izdelovali kvačkane nageljne, pletene košare, drobne polstene izdelke in še in še.

SINTIJA JURIČ

Festival ustvarjalnosti ni izdelkov, temveč ravno na prodajna razstava različnih sprotno. Njegov namen je, da

Priznanje za najlepši prtiček

Predsednica Toplice, društva podeželskih žena Ljubno in domača rokodelka Margareta Atelšek je nase opozorila tudi z zmago na nedavnem 7. mednarodnem festivalu vezenja v Velenju. Tam je prejela priznanje za najlepši vezeni namizni prtiček in si s tem prislužila naziv priznane rokodelke za vezenine, ki ga podeljuje Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije. Z njo sta prestižni naziv prejeli še dve rokodelki iz društva, in sicer Jožica Vratnar ter Betka Centrih.

Margareta Atelšek je s svojim prtom nedavno slavila na velenjskem mednarodnem festivalu vezenja.

domači ustvarjalci na enem mestu pokažejo svoje ročne izdelke, se povezujejo, drug drugega učijo in hkrati osvaja nova znanja. »Pravzaprav odpiramo vrata neznanim ustvarjalcem, ki se neradi postavljajo ali se pri tem ne znajdejo. Najbolj pomembno je, da se družimo in uživamo od jutra do večera – enkrat na eni delavnici, drugič na drugi. Vmes spijemo tudi kavo, še kosilo nam včasih skuhamo močje,« je nasmejana povedala predsednica Toplice, društva podeželskih žena Ljubno

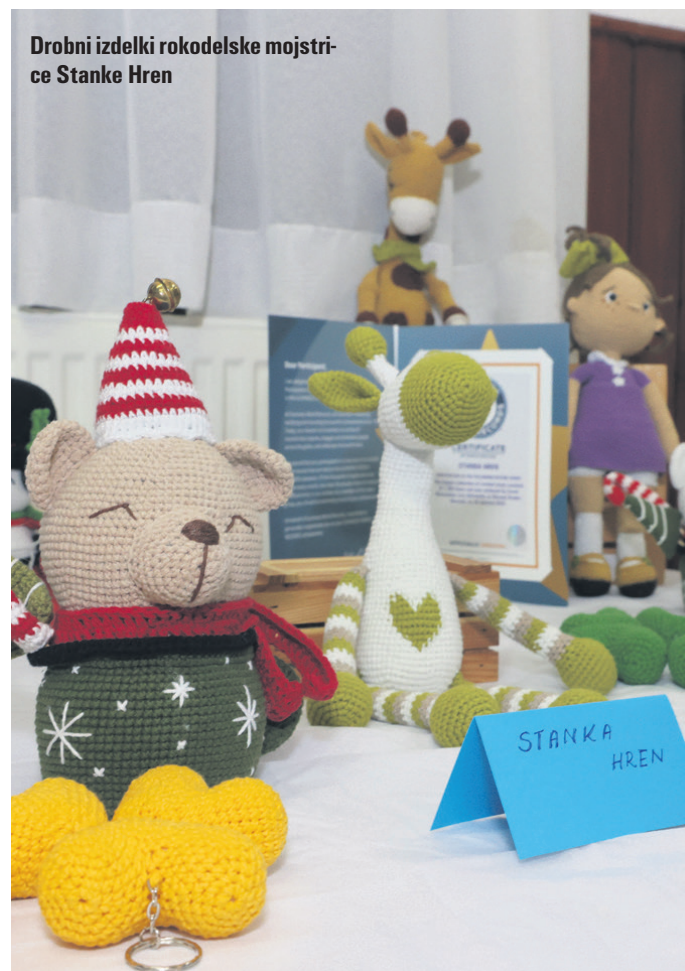
in glavna organizatorka Margareta Atelšek.

Od vezenin do klekljanja

Na festivalu so tudi letos lahko izdelke razstavili vsi, ki so to želeli. Zaradi omejenosti prostora je bil pogoj le, da so bili ti resnično lepi, je poudarila Atelškova. Ob številnih društvih in posameznikih iz Savinjske doline so se tako s svojimi stvaritvami predstavila tudi društva iz Kamnika, Lukovice, Črne na Koroškem in Slovenj Gradca. »Ker smo vsi upokojeni, se z zvezo društev upokojencev srečujemo tudi v Izoli, kjer so se med nami spletle prijateljske vezi. Veliko prijateljev smo v našem društvu dobili tudi lani, ko smo zaradi poplavi izgubili ogromno materiala. Tedaj so nam druga društva podarila različne materiale in tako smo tudi lani novembra ustvarjali skupaj. V društvu smo se

Razstava tudi letos ni imela posebne tematike, saj želijo, da se na njej vsak predstavi s poljubnimi izdelki.

Drobni izdelki rokodelske mojstrice Stanke Hren

takrat odločili, da ne bomo odnehali,« je še poudarila sogovornica.

Devetdnevna razstava je na ogled ponujala najrazličnejše izdelke izpod rok domačih mojstric. Od prtov z različnimi vezeninami do klekljanih in polstarih izdelkov, slik, božičnih voščilnic, okraskov ... Najlepše izdelke so odnesli tudi na ocenjevanje v obrtno zbornico, kjer se potegujejo za certifikat. »Največja nagrada je, ko si ljudje ogledajo razstavo in nas pohvalijo ter rečejo, da je res zelo lepo,« je skromno povedala Atelškova, ki si tudi z organizacijo festivala prizadeva, da bi se izvirne ročne spretnosti in navade iz preteklosti ohranile.

Čar v povezovanju in druženju

Ker je ena od značilnosti rokodelcev, da drug drugega brezplačno učijo različnih veščin, je bilo na radmirskem Festivalu ustvarjalnosti ob razstavi izdelkov tudi letos poskrbljeno za prenašanje in osvajanje različnih ročnih veščin. Tako dopoldne kot popoldne so bile raznolike delavnice, na katerih so udeleženci izdelovali darilne škatlice iz origamija, kvačkane nageljne, pletene košarice, zapestnice

in rože iz krep papirja ter hlačnih nogavic, učili so se tudi kvačkanja prtička in igračk, predenja volne, izdelovali so mozaik na kamnu in še mnogo drugega. Ker je kulinarika tudi ustvarjalnost, so pekli ajdnek in pripravili jedi iz buč. Seveda se je med dejavnostmi vedno našel čas tudi za prepevanje starih pesmi.

»Mislimo, da je izvirna dela treba ohraniti, zato starejši to delamo z dušo.«

»Odziv na delavnicah je izjemen. Že ob 9. uri zjutraj so bili pred stavbo kombiji, saj so prišle vezilje iz Velenja iz Univerze za tretje življenjske obdobje, prišli so udeleženci iz Planeta generacij ...« je zadovoljno povedala sogovornica in dodala, da je bistvo vsega v druženju. V Toplici, društvu podeželskih žena Ljubno, ki je bilo z namenom spodbujanja razvoja podeželja, tradicije in navad ustanovljeno že pred 23 leti, želijo Festival ustvarjalnosti prirediti še vrsto let. Hkrati želijo za ročne spretnosti navdušiti tudi mlade, ki bi ohranjali to slovensko tradicijo.

Foto: Andraž Purg

»Značilnost vseh izdelkov je složnost pri ustvarjanju. Učimo se tako, da drug drugemu kaj pokažemo in povemo ter s tem pridobimo nova znanja.«

Potočnikova skupaj s sovoditelji v Celju vodi šest skupin za dejavno starost. Na fotografiji je skupina, ki se redno srečuje v Socio - Večgeneracijskem centru Celje, ki deluje v Gosposki ulici v Celju.

Irena Potočnik ter njeno izjemno poslanstvo za delo s starejšimi

»Starejši se morajo zavedati svoje vrednosti v družbi!«

Današnja družba na žalost daje mnogokrat občutek, da so starejši na njenem robu. Vendar starejši in stari ljudje tega ne smejo dopustiti. »Ne smejo si dovoliti, da so ponižni in ponižani zaradi starosti. Priznati si morajo, da so še vedno sposobni, da se imajo radi. In da še vedno lahko nekaj dajo,« pravi mag. znanosti Irena Potočnik, dipl. soc. delavka. Tudi sama je upokojena, a izredno dejavna. Več kot 20 let je vodila in bila sovoditeljica skupin za aktivno staranje v Žalcu in po preselitvi v Celje tudi na Celjskem. »Treba se je znati starati, včasih tudi prositi za pomoč in mladi bodo radi pomagali,« dodaja.

SIMONA ŠOLINIČ

Potočnikova, ki je vse življenje kot strokovnjakinja delala na področju sociale, se v zadnjih 35 letih posveča starejšim in že v začetku našega pogovora je povedala izreden življenjski nauk, ki bi se ga morali zavedati vsi: »Ko hodimo po mestu, vidimo »starega« človeka. Toda tudi on je bil včasih mlad, bil je na vrhuncu svoje kariere, ima otroke, družino in je veliko storil za družbo. In danes ga vidimo le kot »starega? A ni samo »star«, je tudi nekaj drugega. Je vse, kar je ustvarjal in dosegel v svojem življenju. Nanj moramo gledati celostno. Ne samo nanj, na vse ljudi.«

Naša sogovornica je skupine za aktivno starost vodila vrsto let v Žalcu, v Celju pa zdaj vodi in je sovoditeljica šestih skupin. Gre za dve

pogovorni, bralno, poho-
dniško-zeliščarsko, vadbe-
no skupino in skupino, ki
se srečuje v OŠ Lava. Celjske
skupine imajo svoje stičišče
v Socio - Večgeneracijskem
centru v Gosposki ulici v Ce-
lju. »Naše vodilo v skupinah
je, da si starejši ne dovoli-
mo, da nas družba postavi
na rob, in da smo dejavni,«
pojasnjuje in izredno pouda-
ri besedo dejavni.

Osamljenost starejših

Ni treba posebej poudar-
jati, da je rak rana današnje
družbe osamljenost starej-
ših. Otroci si ustvarijo svoje
družine in pogosto nimajo
časa za starše, zgodi se, da
oseba ostane sama tudi za-
radi smrti zakonca, ob če-
mer trpi še zaradi procesa
žalovanja. »Osamljenost je

Potočnikova zelo rada
starejšim prebere
kakšno misel, pesem,
nauk. »Ne samo da je
poslušanje osnova,
slišane ali prebrane be-
sede morajo odzvanjati
tudi v duši. Tudi pisanje
občutkov je pomembno,
ker je to, ko sedeš in
zapisuješ svoje misli,
podobno temu, da imaš
sogovornika ...« pojasni.

»V življenju je treba reči tudi kdaj da, čeprav kakšne stvari človek najraje ne bi storil. Kajti največ truda mora človek vložiti v tisto področje, kjer je najbolj šibek. Marsikaj lepega se lahko zgodi, ko rečeš v življenju tudi da.«

Irena Potočnik je pred leti s sodelavkami Vesno Padjan, Romano Tominšek in Metko Horvat ustanovila tudi društvo Dren Celje, ki je eno najdejavnějšíh na področju aktivnega staranja. Danes v njem sodeluje 11 prostovoljcev, voditeljev, sovoditeljev: Vesna Preložnik, Jadranka Prodnik, Cvetka Drozg, Milica Šeruga, Renata Podlinšek Knez, Silvo Pur, Alen Sajtl, Stanka Hojnik Leber in Janez Leber ter Jože in Irena Potočnik. Ne le, da v društvu pripravljajo številna druženja in pohode, pripravljajo tudi vadbe po sistemu 1000 gibov po dr. Grishinu, ki so primerne predvsem za starejše, za njihovo vzdržljivost in za preprečevanje padcev v starosti. Člani društva se odpravljajo tudi na pohode. Koliko motivacije imajo člani, kaže dejstvo, da so na ene najvišjih hribov brez težav prišli tudi starostniki, stari 80 let in več. »Starejši takrat spoznajo, da zmorejo več, kot so morda mislili, priznajo si, da so se potrudili, da so šli ven, da niso samo doma. In to je nekaj najlepšega, ko vidiš, da zmorejo,« pravi Potočnikova.

zelo velik problem, vpliva tudi na človekovo zdravje in počutje. Zato je pomembna vključenost starejšega v različne dejavnosti. V skupinah, kot je naša, ki je tudi odprta za vsakogar, se pogovarjamo o različnih življenjskih temah, pripravljamo vadbe, pohode, druženja, gobarska srečanja, merjenje krvnega tlaka in sladkorja v krvi, strokovna predavanja in številne druge dejavnosti. Vse to je za starejšega pomembno, ker pomeni, da je dejaven. Vsak, ki pride k nam, s svojo vključenostjo podari skupini del sebe in če kdo kdaj manjka, se to v

Potočnikovi je vsa ta leta tesna podpora tudi pri vodenju skupin njen mož Jože.

skupini tudi čuti,« pojasnjuje Potočnikova.

V skupinah vladajo pozitivna energija, medsebojna pomoč, druženje in veliko vzajemnega spoštovanja. »Včasih nas pokličejo tudi otroci starejših, ki opazijo, da so starši osamljeni, in bi jih radi pripeljali v skupino.« To je dobro, doda, kajti svojci se morajo prvi v vrsti zavedati vrednosti in dostojanstva svojih staršev in starih staršev. Starejši so najpogostejše doma, kuhajo ali preživljajo čas z vnuki, toda to vedno ali za vsakogar ni dovolj. »Spomnim se gospe, ki je bila ne glede na to osamljena in smo ji svetovali, da bi morda ob prehodu v novo leto obiskala oskrbovance doma za starejše. Ko je to storila, je dejala, da se je počutila kot prerojena, da je bil občutek ob tem neverjetno dober, ker je spoznala, kako je s tem obiskom nekomu polepšala življenje, a tudi sama je s tem veliko pridobila,« dodaja sogovornica. Kako je v starosti dejaven, je vedno odvisno tudi od človekove osebnosti: »Nekateri ljudje so radi sami, radi preživljajo dneve ob branju knjig in v samoti,« doda. Tudi to je treba spoštovati.

Nič ni samoumevno

Čeprav bi kdo utegnil misliti, da je za vodenje tovrstnih skupin za aktivno in kakovostno starost potrebna le dobra volja, je treba vedeti, da je za takšnim delom ogromno strokovnega znanja. Potočnikova se je 17 let izobraževala pri psihiatru dr. Janezu Ruglju, kot strokovnjakinja je bila vključena v društvo terapevtov za alkoholizem, druge odvisnosti in pomoč ljudem v stiski. Je realitetna terapevtka, strokovna supervizorka in družinska mediatorka. Vrsto let sodeluje tudi z Inštitutom Antona Trstenjaka za gerontologijo in medgeneracijsko sožitje ter z izr. prof. dr. Jožetom Ramovšem, antropologom in socialnim delavcem, ki je vrhunski strokovnjak na področju gerontologije, vede o starejših. Tudi letos oziroma drugo leto bo na inštitutu izobraževanje za vse prostovoljce, ki se želijo usposobiti za vodenje skupine ali biti družabnik starejšemu človeku.

Irena Potočnik, mag. znanosti in dipl. soc. delavka, je 38 let delala na področju sociale, in sicer v CSD Žalec in CSD Celje. Je realitetna terapevtka, družinska mediatorka, supervizorka na področju socialnega varstva ter predavateljica v programu Organizator socialne mreže v višji strokovni šoli, ki deluje v okviru Ekonomske šole Celje. A ne glede na vse nazive je v prvi vrsti vedno dobre volje in nasmejana, pravijo tisti, ki se udeležujejo srečanj, ki jih organizira.

Ko je Potočnikova pridobivala bogato strokovno znanje s področja dela s starejšimi, je videla, da starejšim veliko pomeni predvsem sodelovanje v skupinah: »Navdušilo me je spoznanje, ko sem opazovala delo dr. Ruglja in njegove uspehe v skupinskih obravnavah.« Čeprav so v Sloveniji nekateri način dela psihiatra Ruglja kritizirali, Potočnikova pravi, da ima vsak pravico do svojega mišljenja: »Mene je dr. Rugelj naučil veliko, bil mi je kot drugi oče. Tudi sama sem se spopadala s stiskami, dokler nisem bila deležna njegovega znanja. Naučila sem se, da mora človek svoje stiske znati reševati, ne samo sanjariti in tarnati. Nič v življenju ni samoumevno. Vse se zgodi z razlogom. Ko si v stiski, moraš delovati in biti v akciji. V življenju je treba kdaj reči tudi da, čeprav bi najraje kdaj rekli ne in se umaknili,« pojasni.

Društvo Dren je izdalo tudi pesmarico in petje pesmi je pogosto prisotno na skupinah za aktivno starost. Tudi vadba je nepogrešljiva. Ne boste verjeti, starejši vadijo ne glede na vreme. Tudi če je kdaj zunaj »minus«, brez vadbe ne gre.

»Večina starejših se dejavnosti v svojem okolju zelo rada udeležuje. Morajo pa jim biti zanimive. Upokojenec največkrat nima časa, toda tja, kjer mu je zanimivo in kjer je povezan z ljudmi in spoznava nove stvari, vedno rad pride.«

Izžarevati življenje

»Star človek se ne zaveda, kako bogat je. Včasih so starejši preveč skromni in premalo samozavesti. Da, treba je biti hvaležen, a treba se je tudi zavedati svoje vrednosti. V starosti ima človek drugo vlogo kot v mladosti, ko je na svojem vrhuncu. Upokojenec smo v »sestopanju«, toda kljub temu moramo biti ponosni, moramo se znati veseliti zaradi tega, kar imamo, kar smo naredili in ustvarili v življenju. Še vedno lahko dajemo drug drugemu, ker smo vredni za ljudi in družbo. Treba se je torej znati starati in se ob tem veseliti življenja, ki ga star človek še vedno izžareva,« pravi.

Ob teh besedah se ji orosijo oči. Takrat vzame list papirja in prebere del pesmi o vrednosti človeka. Besede prebere z izrednim občutkom. To večkrat stori tudi v skupinah za starejše. Ali vedno zapise besede dojema tako globoko in ali vedno v njih vidi sporočilo, jo vprašamo. »Ne samo da je poslušanje osnova, slišane ali prebrane besede morajo odzvanjati tudi v duši. Tudi pisanje občutkov je pomembno, ker je to, ko sedeš in zapisuješ svoje misli, podobno temu, da imaš sogovornika ...« nam pojasni. Vidi se, kako globoko čuti svoje poslanstvo in delo s starejšimi.

Poleg vseh svojih dejavnih vlog je tudi družabnica starejšim. Trenutno obiskuje 94-letnega gospoda in z njim enkrat na teden preživi eno uro. Gospod težko hodi in slabše sliši, a je zakladnica življenjskih nauk, pravi. »Na uho mu povem neko temo in nato se o njej pogovarjava. Pogosto o spominih in zgodovini. Izvem veliko zanimivega, predvsem zgodovinske stvari, ki jih poznam zgolj iz literature, on pa jih je doživel. To je neprecenljivo,« se nasmeje. Družabništvo je ena od možnosti pomoči starejšim, pri kateri

je, kot pravi sogovornica, ključnega pomena tudi dober odnos s svojci starejšega: »Ta vez je zelo pomembna.« Še posebej mora biti ta vez močna, kadar se svojci odločijo za odhod starejšega svojca v dom za ostarele.

»Bodite jim ob strani!«

Potočnikova je tudi supervizorka za zaposlene na področju sociale, predvsem za zaposlene v domovih za starejše, varovanih stanovanjih in dnevnih centrih za duševne bolnike. Ti zaposleni pridejo k njej na razbremenilne pogovore. Takrat sliši veliko stisk, s katerimi se soočajo. Delo v centrih za socialno delo, čeprav ga javnost pogosto vidi kot zbirokratizirano, je zelo zahtevno in prepleteno z osebnimi stiskami. Socialni delavci obravnavajo ogromno primerov nasilja, zlorab in bolečih družinskih zgodb, zaposleni v domovih za starejše pa so prav tako pogosto v stiski ne le zaradi kadrovske stiske, ampak tudi zaradi zgodb ljudi. »Te zgodbe lahko človeka prizadenejo, v njem pustijo sledi, lahko ga tudi duševno zlomijo,« pravi Potočnikova. Ob tem tudi svojem starejšim da jasno sporočilo: »Mnogi namestijo starejšega v dom in pričakujejo, da bodo tam popolnoma prevzeli skrb zanj. Toda svojci, pojdite na obiske, tudi vi še vedno skrbite zanj, bodite z njimi ves čas v stiku, bodite v njegovi bližini.« Vez s svojci starejšim namreč še vedno pomeni največ, ne glede na to, da so v oskrbi domov.

Sogovornica razume, da se tudi svojci soočajo s stisko, vendar v domovih delujejo klubi svojcev, kjer te stiske sodelujoči rešujejo in si pomagajo: »A pogosto se zgodi, da svojci nimajo časa in ne pridejo ... A v življenju si je treba vzeti čas za takšne stvari. Zaradi ljudi, ki jih imaš rad.«

Foto: Andraž Purg

Večina mladih celjskih umetnostnih drsalk v svoji majhni telovadnici

Jubilejna prireditev Skate Celje minila brez nevšečnosti

»Prizadevni starši so bili doma le ponoči«

V Celju je bila 30. mednarodna tekma v umetnostnem drsanju z rekordnim številom nastopajočih. Tudi število udeležencev (300) in število držav (30), od koder so prišli, sta bila v znamenju trojke in ničle.

DEAN ŠUSTER

Pri domačinkah so v različnih starostnih kategorijah izstopale Zarja Laznik (kategorija letnikov 2015 in 2016) s tretjim mestom, Tena Evelyn Škalički (letniki 2012–14) s četrtrim, Luna Rozman (letniki 2008–14) z enajstim in Zoja Drobne, ki je bila dvanajsta (letnika 2016–17).

Morali zavračati prijave

Predsednica Drsalnega kluba Celje Polona Čmer je delo v nedeljo končala pozno

ponoči. Po zadnjem tekmovalnem nastopu je dejala: »Končno, tekme je konec. Bistveno je, da se je vse skupaj končalo brez poškodb. 30. Skate Celje je bil za nas velik organizacijski zalogaj. Na drsališču smo bili štiri dni zapovrstjo, priprava na tekmovanje se je začela že dolgo tega. Že pred časom smo začeli zavračati prijave, saj smo časovno omejeni. Kljub temu je nastopilo 300 tekmovalk in tekmovalcev. Starši naših tekmovalk so pomagali pri izvedbi tekme, ves

čas so bili na drsališču, le spali so doma.«

Dekletce s trojnimi skoki

»Bilo je zelo pestro vse štiri dneve. To je bila prva od štirih tekem evropskega kriterija, zadnja bo v aprilu, ko pričakujemo naše boljše rezultate. Trenutno med najbolj obetavnih spada 12-letna Luna Rozman, ki ji že uspevajo trojni skoki. Z njo imava velike načrte,« je povedala trenerka mladih celjskih umetnostnih drsalk Daša Grm, vrsto let najboljša slovenska tekmovalka. Preostale uvrstitve tekmovalk DK Celje v različnih starostnih kategorijah: Gaja Šepec 14., Tinkara Poklič 15., Tinea Kaligaro 18.,

Predsednica kluba Polona Čmer si je ob našem obisku zaželela, da bi fotografirali vsaj del skupine staršev, ki v tistem trenutku niso imeli obveznosti.

Lina Ivanjko 19., Eva Grahut, Tiana Kaligaro in Julija Krpač Laščak 20., Patricija Razno-žnik in Ksenija Savanović 26., Iva Čmer 30., Lana Škalički 32., Izabela Nendl 35., Sara Košir 42., Alja Košir 44. in Zarja Iva Kerner 47.

Foto: Andraž Purg

... in po njem

Lana Škalički med nastopom ...

Predsednica DK Celje Polona Čmer s trenerkama, levo je Daša Grm, desno Teodora Poštič.

»Organizacija sejma je naporna, a je to edini del leta, ko člani kluba pridemo v stik s Celjani. V tem času lahko tudi tisti, ki niso povezani z našim klubom, po dostopni ceni kupijo smučarsko opremo,« je povedala organizatorica sejma Daša Brilej.

Dolge vrste obiskovalcev sejma ne motijo.

Več kot 30 let smučarskih sejmov

Na sejem po nove (stare) smuči

Zima in z njo smučarska sezona sta tik pred vrati. Sredina novembra je pri nas že tradicionalno čas za smučarske sejme. Več kot trideset let ga prirejajo tudi v Smučarskem klubu Snežak Celje. Tudi letos kot že vrsto let ga je gostila dvorana Golovec na celjskem sejmišču, kamor so smučarji od blizu in daleč prinesli smučarsko opremo, ki je ne potrebujejo več, ali so prišli po kos, ki jim bo prav prišel v prihajajoči smučarski sezoni.

JANŽE FRIC

V smučarskem klubu so pripravili tri sejemske dni. »Letos je bilo v primerjavi s prejšnjimi leti več opreme. Zanimivo je tudi, da je dolžin smuči, ki nam jih je lani najbolj manjkalo, letos največ,« je smeje povedala predsednica Smučarskega kluba Snežak Eva Jančigaj.

Prvi dan sejma

Smučarski sejem se je začel v petek ob četrti uri popoldne, uro in pol kasneje je bila dvorana Golovec že polna smučarskih navdušencev, predvsem tistih, ki so prinesli opremo, ki so jo želeli prodati. »Cene postavljajo ljudje, ki prinesejo opremo. Člani kluba jim sicer tudi svetujemo, a večina jih zna dobro oceniti, koliko je vredna. Večina želi opremo prodati, pri čemer ne računa na zaslužek,« je poudarila Jančigajeva.

Največ povpraševanja je bilo po otroških smučeh in

smučarskih čevljih, saj otroci hitro prerastejo smučarsko opremo. »Veliko ljudi je na sejem prineslo opremo, ki so jo tu kupili lani. Zdaj ko so njihovi otroci preveliki, jo želijo prodati naprej. Ti se zavedajo, da je oprema leto starejša in še nekoliko bolj rabljena, zato znajo postaviti tudi ceno,« je še povedala predsednica.

Glavna »stranka« otroci

Pričakovano največ povpraševanja na sejmu je po otroški smučarski opremi, tudi za šolo v naravi. Kot so povedali organizatorji sejma, prihajajo na sejem tudi družine, ki sicer ne smučajo, a njihovi otroci potrebujejo smučarsko opremo za udeležbo v šoli v naravi. Nekatere šole namreč ne ponujajo možnosti izposoje smučarske opreme. »Nekatere šole sicer imajo opremo, a je nimajo dovolj,« je poudarila Eva Jančigaj.

Pred začetkom sezone je treba preveriti in po potrebi posodobiti smučarsko opremo.

»Ni vseeno, kakšne smuči kupimo. Predvsem za začetnike in za otroke smuči ne smejo biti pretežke in pretirne, ampak morajo biti takšne, da jih bodo lahko obvladali. To je pomembno, saj če že tu naredimo napako, potem bo začetniku smučanje pretežko in se mu bo že takoj zamerilo,« je opozorila predsednica Snežaka.

Tem družinam člani Snežaka tudi svetujejo, katera oprema je zanje najbolj primerna, saj same s smučarsko opremo nimajo dovolj izkušenj. »Oprema na smučarskem sejmu je tudi precej bolj ugodna. Tukaj lahko na enem mestu dobijo vse,« je še dodala predsednica.

Oprema in nasvet

Za nasvet, kakšna oprema je najboljša zanj, lahko vpraša vsak. »Ni vseeno, kakšne smuči kupimo. Predvsem za začetnike in za otroke smuči ne smejo biti pretežke in pretirne, ampak morajo biti takšne, da jih bodo lahko

obvladali. To je pomembno, saj če že tu naredimo napako, potem bo začetniku smučanje pretežko in se mu bo že takoj zamerilo,« je opozorila predsednica Snežaka.

Na sejmu prodajajo le kakovostno opremo. Kot je poudarila organizatorica letošnjega sejma Daša Brilej,

Predsednica Smučarskega kluba Snežak Celje Eva Jančigaj je obiskovalcem sejma z veseljem pomagala izbrati pravo opremo.

Daša Brilej pravi, da so vsi, ki so pomagali pri organizaciji sejma, to delali s srcem.

občasno kakšen kos smučarske opreme tudi zavrnejo. »V našem klubu smo zelo pozorni, da je to, kar prodamo, kakovostno. Pozorni smo tudi, da vsak smučar dobi opremo, ki je zanj in za njegovo smučarsko znanje primerna.«

Foto: Andraž Purg

Na sejmu so bili tudi znani Celjani.

Največ povpraševanja je bilo po otroški smučarski opremi.

Dvajset let nove zgradbe podružnične šole in vrtca v Andražu

Z verzom **Stoji učilna zidana**, pred njo je stara jablana smo začeli prireditve ob 20-letnici nove zgradbe POŠ Andraž. Stoji na mestu stare šole, ki jo je po 116 letih najedel zob časa. V novi zgradbi so predšolski otroci v dveh oddelkih in učenci do 5. razreda v treh oddelkih.

Vsi smo se pripravljali na prireditev 18. oktobra. Zanj smo pripravili sceno, program, spominska darila za obiskovalce, šolske kuharice so poskrbele za pogostitev obiskovalcev in sodelujočih.

Tretjeolka **Zala Tič** je zapisala: »V petek je imela naša šola rojstni dan. Na prireditvi smo nastopali šolarji in vrtčevski otroci. Najprej smo šolarji zapeli pesem Učilna zidana, vrtčevski otroci pa Pet

jabolk na mizi. Nato smo folkloristke zaplesale ples Fruške, jabuke, slive. Ta pesem izhaja iz Bele krajine. Potem je mlajši zbor nastopil s pesmijo Mi pa hiško zidamo. Sledila je napoved. Po njej je starejši zbor zapel Dežnik in marelja. Ko smo odpeli, so Benja, Neža in Timotej starejšim učencem zastavili nekaj vprašanj. Potem je nastopil zbor in zapel pesem Bratovščina Sinjega galeba. Za konec je ansambel Zven gora zaigral dve pesmi. Sledila je pogostitev. Dan mi je bil všeč.«

Lara Jelen, prav tako tretjeolka, je dodala: »Prišlo je zelo veliko ljudi oz. krajanov. Vsak od staršev je vzel darilce. Imela sem malo treme, a vseeno mi je bilo zelo všeč.

Učitelj Mitja nas je pohvalil, ker smo peli Bratovščino Sinjega galeba. Pohvalile so me tudi mami ter moja sosedica, babica pa, ker ji je mami pokazala posnetek.«

Na prireditvi so poleg otrok iz vrtca in šole sodelovali tudi naši nekdanji učenci, ki so že obiskovali pouk v novi zgradbi. Dvorano so napolnili številni gostje, med njimi zaslužni krajanji za postavitev nove šole ter nekdanji delavci šole in vrtca Andraž.

Slavnostni govorniki so bili sedanja ravnateljica Bernardka Sopčič, župan Jože Kužnik in predstavnik ministrstva za vzgojo in izobraževanje Sandi Vrabec.

OLGA PALIR,
MANCA KRAJNC in
MATEJA MEDVED

Slovenska vojska ponovno na celjskem sejmišču

Na sejmsko-promocijski prireditvi V službi domovine je Slovenska vojska obiskovalkam in obiskovalcem predstavljala poklice v vojski in možnosti razvoja različnih kariernih poti ter opremo, oborožitev in sredstva, ki jih vojak uporablja pri izvajanju svojega poslanstva in nalog.

Moto predstavitve Slovenske vojske na prireditvi je bil Sku-

paj, enotno in vztrajno, kar so vojaki prikazali s predstavitva-

mi vojaških poklicev, opreme, oborožitve in sredstev, ki jih uporabljajo za izvajanje svojega poslanstva in nalog. Na celjskem sejmišču v hali L in ob njej so pripravili statične in dinamične predstavitve.

JF, foto: Andraž Purg

Bogatinka, skoraj pozabljeno mestno drevo

Pred Celjsko kulturnico na Gledališkem trgu je bila v četrtek, 7. novembra, prireditev Jablana bogatinka na drevesni poti Celja, ki jo je pripravil zavod Racio social s pomočjo sofinanciranja Mestne občine Celje. Sodelujoči so obudili spomin na dogodek, ko sta pred desetletjem bogatinko, staro slovensko sorto jablane, posadila celjski in šentjurski župan kot simbol kulturne raznolikosti in bogate kulturne dediščine obeh mest. Ob tej priložnosti so v četrtek v njeni soseski posadili tudi okrasno jablano sorte liset, ki slovi kot dober opraševalec za različne sorte jablan. Prireditve sta vodili mag. Tatjana Dolinšek, direktorica zavoda Racio social, in Irena Ašič, agronomka in aktivistka. Prireditve je obogatil Ženski pevski zbor KUD Ljubečna.

Kot je pojasnila **Irena Ašič**, je bogatinka v tem času pridobila sloves celjskega mestnega

drevesa: »Spomin na ta dogodek izpred desetih let obujamo tudi zato, da bi še bolj poudarili, kako so mestna drevesa, čeprav brez statusa naravne vrednote ali kulturnega spomenika, pomembna za urbano naravno in kulturno raznovrstnost, zato naj bo njihova ohranitev prav tako zavezujoča tako za lokalno skupnost kot za njene prebivalce vseh generacij.«

Bogatinka je drugo ime za sorto Ipavčeva reneta. V strokovni literaturi jo uvrščajo med zimске sorte jabolk, primerne za predelavo, ki jih obirajo v oktobru. Bogatinko je gojil in žlahtnil Gustav Ipavec, avtor številnih ponarodelih pesmi. Sorto zdaj ohranja Šolski center Šentjur.

Jablana bogatinka na drevesnih poteh Celja je postala starejše mestno drevo, ki kljub vsemu vsako leto cveti in plodi. »Lahko bi rekli, da vestno opravlja delo mestnega drevesa, ki skrbi za bivalno okolje

v vseh letnih časih ne glede na usihajočo življenjsko moč in razbrazdano telo. Po svojih močeh vpliva na ozračje in blaži okoljske spremembe v stanovanjskem območju z lastno mikroklimo. Ta del mesta je obogaten z zeleno površino, ki se je nedavno osiromašila za nekaj starih brez in grmov, ki so bili del parka iz časov delovnih brigad. Obdajajo ga štiri ulice, Gregorčičeva, Vodnikova, Miklošičeva, Kocbekova,« je pojasnila Ašičeva. In dodala, da so v bližino bogatinke posadili okrasno jablano sorte liset, ki slovi kot dober opraševalec za različne sorte jablan. Za jablane namreč velja, da so samoneoplodne sadne vrste, zato v bližini potrebujejo dobre opraševalce.

V nadaljevanju je Irena Ašič simbolično zalila bogatinko in javnost pozvala k večjemu zavedanju, da drevesa potrebujejo vodo in zemljo v enaki meri kot voda in zemlja potrebujeata njih, da ju očistijo. »V mestu je vsaka rastlina, posebej drevo, zatočišče za ptice, čistilo zemlje, čebelar paša. Ob tem drevesa vplivajo na podobo mestne krajine.« je poudarila Ašič.

VTS

V SPOMIN

Franc Puncer, biolog in pisatelj

(1934 – 1994)

Franc Puncer se je rodil 2. 6. 1934 v Zavodni pri Celju. Njegovi spomini na otroška leta so lepi. V nekem intervjuju je dejal: »Moj oče je bil velik ljubitelj umetnosti, estet in zbiratelj. Verjetno imam po njem željo po lepi slovenski besedi. V svet domišljije me je popeljal, ko mi je vsak večer pripovedoval pravljice, ki si jih je sam izmišljal.«

Njegova družina je bila med drugo svetovno vojno izgnana v Srbijo, kjer je preživel štiri leta. Med izgnanstvom se je prvič srečal z znanstveno fantastiko. Po končani osnovni šoli, ki jo je obiskoval v domačem kraju, je nadaljeval šolanje na I. gimnaziji v Celju. V dijaških letih se je ukvarjal tudi s športom. Po končani gimnaziji se je vpisal na naravoslovno fakulteto v Ljubljani, kjer je študiral biologijo in leta 1958 diplomiral. Najprej je služboval v OŠ Vransko, kjer je poučeval fiziko, kemijo, biologijo, srbohrvaščino, prirodo in nemščino. Od 1961 do 1972 je služboval kot profesor na I. gimnaziji v Celju, kjer je poučeval biologijo, kemijo in tudi psihologijo. Večkrat je poudaril: »Če sem pri katerem od dijakov opazil, da ima bujno domišljijo, sem bil posebej zadovoljen. V njem sem videl skriti potencial za znanstvenoraziskovalno delo. Razvita domišljija je zaklad, ki ga je treba razvijati.«

Leta 1972 je bilo v takratni Srednji zdravstveni šoli Celje prosto delovno mesto ravnatelja. To delovno mesto ga najprej ni zanimalo, a ga je 1. 9. 1972 sprejel kot izziv in novo izkušnjo. Spremembe, ki jih je uvedel, so bile za tisti čas precej revolucionarne, saj se je zavzemal za uvedbo sodobnih pedagoških načel z manj strogimi pravili. Ob prevzemu vodenja šole je bilo v šoli skupaj z njim

šest redno zaposlenih učiteljev. Zaradi povečanega zanimanja za vpis v šolo in zaradi vedno večje potrebe po zdravstvenem kadru je šola pod njegovim vodstvom prerasla v sodobno zdravstveno šolo. Kot ravnatelj si je prizadeval za zdravo ozračje vzgojne skupnosti, ki je povezovala vse in v kateri se je vsak počutil sprejetega. Prizadeval si je, da je učni proces potekal v ustreznem intelektualnem, moralnem in varnem okolju. Zavzemal se je za visoko strokovno usposobljenost učiteljskega kadra in splošno razgledanost medicinskih sester. Podpiral je uvedbo usmerjenega izobraževanja, saj so dijaki dobili v tem procesu izobraževanja poleg strokovne izobrazbe tudi dovolj široko splošno znanje, kar je bilo pomembno za njihov nadaljnji študij.

Zaradi izjemne prostorske stiske si je Franc Puncer prizadeval za gradnjo nove šole, kar je ostala njegova neizpolnjena želja.

Gospod Puncer je bil osem let vodja Skupnosti zdravstvenih šol Slovenije, s čimer je prispeval viden delež v razvoju srednjega zdravstvenega šolstva na Slovenskem. Za svoje življenjsko delo je prejel Roševo nagrado.

Franc Puncer je v slovenskem prostoru znan tudi kot pisec znanstvene fantastike. Besedila z znanstvenofantastično vsebino je objavljaval v mladinskih revijah in časopi-

sih ter v reviji Življenje in tehnika. Leta 1970 je SLG Celje uprizorilo njegovo znanstvenofantastično igro *Pregnani iz raja*. Daljša novela z enakim naslovom je izšla leta 1978 v njegovem prvcu *Izgubljeni človek*. To delo je prva slovenska znanstvenofantastična zbirka novel. V antologiji slovenske znanstvene fantastike *Mavrična krila* iz leta 1978 je sodeloval z novelo *Zajedavec*. Z vso vsemoto je ustvarjal tudi po upokojitvi. Leta 1993 je izšla utopična satira *Časovna vrv*. Leta 1994 je izšel roman *Wemarus*, sledila sta še romana *Opna* in *Povzročitelj*.

Zaradi trdega in zavzetega dela so se pri Francu Puncerju začele težave s srcem. Leta 1989 se je zaradi bolezni upokojil le delno, 12. 8. 1991 je bil dokončno invalidsko upokojen. V šolo je tudi po upokojitvi rad zahajal, kolikor mu je dopuščalo zdravje. Po odhodu iz aktivnega življenja v pokoj je nastala praznina, ki jo je zapolnil z ustvarjalno močjo, ki je privrela iz njegovega srca. A žal močna volja do življenja in pisanja nista zmagali v boju z boleznijo, 29. 9. 1994 je smrt prekinila njegovo delo in načrte.

Franc Puncer je kot ravnatelj gradil pristne odnose zaupanja in sodelovanja s profesorji, z dijaki in s starši. Ustvaril je šolsko okolje, v katerem je vladalo ozračje medsebojne pozornosti in spoštovanja. Izžareval je življenjski optimizem. Svoje življenje je posvetil izobraževanju in vzgoji mladih, saj se je zavedal, da je namen vzgoje oblikovati osebnostno zrele, samostojne, svobodne in ustvarjalne ljudi, ki bodo s svojo zrelostjo in odgovornostjo ter strokovnim znanjem znali pomagati ljudem.

FRANJA DOBRAJC, prof.
Srednja zdravstvena in kozmetična šola Celje

V Žalcu veselo martinovanje

Za vinogradnike in druge ljubitelje zlahtne kapljice je bil drugi teden v novembru v znamenju njihovega osrednjega praznika – martinovega. Ta v vseh vinorodnih okoljih predstavlja pomemben čas, ko se po starih šegah mošt s krstom spremeni v vino.

Društvo savinjskih vinogradnikov je pripravilo že tradicionalno Martinovanje na podeželski tržnici v Žalcu. Tokrat že prej, in sicer v petek, 8. novembra. Po slabi lansk letini so letos savinjski vinogradniki ponudili v pokušino zelo dobra mlada vina. Tako so obiskovalci lahko pokušali mlada vina iz Brnice vinogradnika Jožeta Drameta, vina iz Bukovice vinogradnika Aleša Božijaka, vina Slavka Pižorna iz Andraža nad Polzelo, vina savinjske vinske kraljice Suzane Čakš in vina iz ekološke pridelave Silvestra Mariča.

Za program je poskrbel Ansambel Mira Klinca. Škof Miroslov je opravil krst mošta na šaljiv način. Udeleženci so se lahko nasmejali njegovim šalām. Za botra si je izbral župana Občine Žalec Janka Kosa, ki je udeležence martinovanja tudi pozdravil, savinjskim vinogradnikom pa čestital ob njihovi 30-letnici uspešnega delovanja. Martinovanje se je nato nadaljevalo ob prijetnem druženju z mladim vinom. TT

Um in pamet sta boljša kot žamet

Ljudska univerza Šentjur je organizirala že 16. Slomškov simpozij, ki je bil letos poimenovan po Slomškovem citatu: »Um in pamet sta boljša kot žamet.« Žamet je sicer dragocen in zaželen material, vendar je minljiv in omejen. Po drugi strani sta pamet in um trajni lastnosti, ki nam omogočata, da se spopademo z izzivi, sprejemamo premišljene odločitve in živimo bolj izpolnjeno. To odlično sovпада s temo čustvene in socialne komponente poučevanja, kar je v zadnjih nekaj letih ena prednostnih tem, ki jih določi Svet RS za splošno izobraževanje, in najboljše sovпада s Slomškovim pedagoškim delovanjem.

8-urno profesionalno usposabljanje, ki delavcem v VIZ omogoči tudi pridobitev 0,5 točke pri napredovanju v pedagoške nazive, so izvedli trije predavatelji.

Dr. Karel Gržan je svojemu predavanju nadel naslov Dobro šola razjasni glavo in ogreje srce za vse dobro. Poudaril je

pomen vrednot, ki so v šolskem okolju zelo pomembne: da je vsak otrok poseben, osebno, da se mora vsak dan česa razveseliti, da mora biti vztrajen in potrpežljiv. Vloga vzgojitelja/učitelja je, da je otroku v koktajlu njemu danih zmožnosti podpora s svojo celotno, naravno in odnosno inteligen-

co. Dotaknil se je tudi pomena atenske šole, ki je temeljila na podajanju temeljnih podatkov in na mojstrovini zastavljanja vprašanj ter izmenjave mnenj v dopolnjujoči in sodelujoči misli.

Psihoterapevtka in supervizorka Julija Pelc je svoj prispevek poimenovala Tak pač sem, tukaj sem. Zmoreš sobivati z mano, tudi ko jaz ne? Poudarila je pomembno vlogo pedagoškega delavca v državi nenehnega nevednega raziskovalca, ki zna intimno prisluhniti sebi, sodelavcem v kolektivu in otroku. Po njenih besedah mora znati pedagoški delavec usmerjati pozornost tja, kjer je potrebna, da zaob-

jame vse otrokove občutke in mu posledično zna predati občutek o njegovi edinstvenosti, hkrati se v množici informacij zna kreativno prilagoditi, znati ovire in biti podpora.

Matic Novak nam je v prispevku Onkraj oznak: razumevanje, podpora in uspeh otrok z ADHD v šolskem okolju spregovoril o osebni življenjski izkušnji z ADHD. Predstavil je različne tipe motenj pozornosti, njihove simptome, predvsem pa je nanizal svoje izkušnje, ki rušijo stereotipe, navdihujejo, nas učijo strpnosti, delavce v vzgoji in izobraževanju pa učijo, kako lahko z drugačnimi pristopi svoje delo lažje prilagodijo za boljšo integracijo takšnih otrok.

ALENKA TESTANIERE

Sprejem družin z novorojenčki

Županja Občine Kozje Milenca Krajnc je v četrtek, 7. novembra, v Večnamenskem centru Kozje sprejela družine, ki so se jim v letu 2024 in konec leta 2023 pridružili novorojenčki.

V zadnjem obdobju, vse od konca leta 2023, so se naraščajoče razveselili v enaindvajsetih družinah v občini Kozje. Novorojenčki so poleg denarnih sredstev v višini 300 evrov prejeli še sadiko jablane iz Kozjanskega parka s spominsko listino ter personalizirano brisačo. Ob koncu uradnega dela je najmanjše udeležence zabaval čarodej, starši so se družili ob pogostitvi. Veselo in lušno je bilo.

POLONA ZAKOŠEK

Martinovanje v Štorah

V ponedeljek, 11. novembra, je bilo na Lipi v Štorah tradicionalno martinovanje, ki je privabilo lepo število obiskovalcev. Lokalni ponudniki so na stojnicah postregli svoje dobrote.

Za vrhunsko vino so poskrbeli člani Društva vinogradnikov in kletarjev Polič Štore, za odlične domače naravne sokove je poskrbela Kmetija Kroflič, svoj širok nabor čajev je predstavila Kmetija pr'Kofetl, člani Športno-kulturnega društva Rudar Pečovje pa so postregli z mesnimi specialitetami. Seveda ni manjkalo doma pečenih in pripravljenih sladic ter dobrot.

Martinovanje, ki ga obeležujemo 11. novembra, na god sv. Martina, simbolizira prehod iz mošta v vino in označuje zaključek trgatve ter začetek nove vinske letine. Sveti Martin, zavetnik vinogradnikov, vinarjev, gostilničarjev in kmetov, je tokrat povezoval našo skupnost v praznovanju bogate tradicije.

Pihalni orkester štorskih železarjev je z zabavnim programom poskrbel za veselo vzdušje obiskovalcev. V imenu vseh ponudnikov in društev se vsem obiskovalcem zahvaljujemo za obisk in se veselimo ponovnega srečanja drugo leto.

AJDA VRBNJAK

Odprtje rekreativno-zgodovinske poti

V Andražu nad Polzelo so se pri Športnem parku Lipa zbrali številni domačini ter drugi, da bi predali name-nu rekreativno-zgodovinsko krožno pot.

Zbrane je uvodoma pozdravil župan Občine Polzela

Jože Kužnik, več o novi pridobitvi pa je povedal predsednik Športnega društva Andraž nad Polzelo Simon Ograjenšek. Povedal je, da pot, ki je dolga 1.350 metrov, omogoča varno hojo najmlajšim v šolo in vrtec, a tudi drugim omo-

goča gibanje ob najpomembnejših objektih iz zgodovine in sedanjega časa v tem delu Andraža nad Polzelo.

Gradnja je bila financirana iz naslova odškodnin livarske žlindre, ki jo dovažajo v kamnolom Andraž in uporabljajo pri nekaterih asfaltnih mešanicah. Projekt ureditve poti je trajal približno šest mesecev, največ zaslug pri tem ima Simon Ograjenšek. TT

Cvetličarna Mačica

Po najlepši šopek pojdite v Cvetličarno Mačica. Ne verjamete? Preverite sami. Noro, kakšne kombinacije barv, oblik, podrobnosti in domišljije je mogoče združiti v bombastični cvetlični kreaciji. Cvetje je darilo narave in šopek je najlepša zahvala ob vsakem trenutku, ki bo obdarovanca prijetno presenetil ter mu neizmerno polepšal dan. Poleg svežega rezanega cvetja boste v Cvetličarni Mačica našli tudi bogat izbor zelenih in cvetočih lončnic, kolekcije lončkov sisi, ter drugih drobnih in prijetnih daril, ki vam jih bosta Barbara in Jerneja nadvse domiselno ter lepo zavili.

Celjske lekarne

Celjske lekarne posredujejo uporabnikom storitev in zdravstvenim sodelavcem najsodobnejše znanje, informacije, zdravila in izdelke za zagotavljanje in ohranjanje zdravja ter izboljšanje kakovosti življenja. Lekarniška dejavnost je zdravstvena dejavnost, ki zagotavlja strokovnjake, prostore in tehnične možnosti za celovito, kakovostno in etično posredovanje informacij, znanja in storitev, povezanih z zdravili in zdravljenjem. Omogoča tudi izvajanje drugih ukrepov za ohranjanje zdravja in izboljšanje kakovosti življenja uporabnikov, skladnih z najvišjimi standardi in dognanji farmacevtske ter drugih zdravstvenih znanosti.

Studio Adele

Si želite lepe, zdrave in sijoče lase? Pravi naslov je frizerski salon Adele. Izkušena ekipa prijaznih in strokovno usposobljenih frizerk pod skrbnim vodstvom simpatične Adele bo poskrbela, da bodo vaši lasje zasijali kot še nikoli. Privoščite si prestižno razvajanje z najboljšo nego las, ki vključuje svetovanje in uporabo visokokakovostnih izdelkov.

Izvedeli boste tudi več o tem, kakšen šampon je primeren za vaše lasišče, kako izbrati pravo krtačo in glavnik za lase, ali smete uporabljati suhi šampon, kakšne so prednosti pogostega striženja, s čim boste spodbudili zdravo rast las in še mnogo, mnogo več. Ste že radovedni? Pohitite v frizerski salon Adele.

Izvrstne storitve v Planetu Celje

Obiščite odlične storitvene kotičke in navdušeni boste nad celo vrsto izvrstnih storitev pod streho Planeta Celje. Prepustite se izkušenim mojstricam in mojstrom svojega poklica, ki vam bodo prisluhnili in z veliko mero znanja strokovno ter prijazno svetovali. Ponudili vam bodo najboljše rešitve in pripravili prijetna presenečenja, s katerimi si boste polepšali dan in razvajali sebe ter druge.

Čistilnica Penca

Naj čiščenje in vzdrževanje oblačil ter drugih tekstilij postane modna usmeritev. Čistilnica Penca deluje že več kot 50 let, vse od leta 1970. Je hkrati ena najstarejših in tudi najsodobnejših čistilnic v Sloveniji z najnovejšo tehnologijo čiščenja.

Če imate v omari posebne kose klasičnih oblačil, zimskih ali navtičnih športnih oblačil ali druge vrste tekstila, za katere ne veste točno, kako jih očistiti, se obrnite na strokovno in prijazno osebje v Čistilnici Penca, kjer vam bodo zagotovo znali svetovati in vas pravilno usmeriti. Prav tako ne pozabite na ustrezno čiščenje večjih tekstilnih kosov, kot so odeje, pododeje in posteljni nadvložki. Prijazno vabljeni tudi gostinski obrati in podjetja.

Pravi naslov za osvežitev vaših najljubših in kakovostnih oblačil, tekstilnih izdelkov za dom in poslovni prostor je Čistilnica Penca.

Fotka, foto trgovina in laboratorij

V Fotki se ukvarjajo tako s fotografiranjem za dokumente kot tudi s studijsko fotografijo.

Foto studio Fotka spominja na veliko, prijazno in simpatično dnevno sobo. Masivna zofa, kotiček za fotografiranje in lično razstavljeni eksponati ustvarjajo sporočeno vzdušje. Sodoben in hkrati tudi malo nostalgichen salon kliče po ustvarjanju novih in varovanju preteklih spominov. V foto studiu Fotka boste našli le najboljše. Ponudba okvirjev in albumov je pestra in skrbno izbrana. Okvirji so izdelani natančno in kakovostno, kar se izraža v izbiri materialov, med katerimi prednjačita les in kovina. Vsak okvir je lično izdelan in namenjen tudi polepšanju bivalnega okolja. Pri Fotki boste našli tudi izjemno izbiro albumov za vse priložnosti. Naj lepši spomini ostanejo živi in izbranih fotografijah v najlepših albumih.

Čevljarstvo in izdelava ključev

Gospod Anton Pesjak ima neprecenljive delovne izkušnje in je zares pravi mojster svojega poklica, za katerega pa žal ugotavlja, da je med tistimi, ki počasi že izumirajo. V vsej svoji karieri je s svojo izjemno kakovostno in cenovno dostopno ponudbo pridobil zaupanje mnogih zadovoljnih strank, ki se rade vračajo. Ne glede na zahtevnost popravila čevljev ali zahtevnost izdelave ključa ga obiščite. Dal vam bo pravi nasvet ter vam na ustrezen način popravil obutev ali vam izdelal ključ. Poleg popravila čevljev in izdelave ključev ima v ponudbi še brušenje nožev. Prijazno vabljeni.

Prve in verodostojne
informacije s Celjskega

www.novitednik.si

Menjalnica Žnidars, Gosposka ulica 7, Celje.

**Odkup neveljavnih starih
švicarskih frankov serije 8!**
Samo do konca novembra 2024!

03 490 03 36

www.znidars.com

VSE ZA PISARNO

- Prodaja, najem in servis multifunkcijskih naprav
- Celovita ponudba pisarniškega materiala

W: birobit.si
T: (03) 425 6100

www.kamra.si

ZGODBE IZ DOMOZNANSKE KAMRE

Lavoslav Gregorec (1839–1924), duhovnik in politik: ob 100-letnici smrti (2)

22. oktobra je bila v cerkvi sv. Lenarta v Novi Cerkvi v spomin ob stoletnici smrti dr. Lavoslava Gregorca za-hvalna maša, ki jo je daroval domači župnik Alojz Vičman. Med mašo in po njej je predstavil delovanje velikega duhovnika, dekana, kanonika in domoljuba, še posebej v Novi Cerkvi, kjer je bil kar 40 let (od marca 1885 do smrti leta 1924).

Dr. Lavoslav Gregorec je poskrbel za temeljito obnovo cerkve sv. Lenarta (nova stranska oltarja, vrata in okna, nova kritina na zvoniku, prezbitariju in obeh stranskih ladjah) in k njeni poslikavi povabil znamenitega italijanskega slikarja Jakoba Brolla. Freske so se ohranile in so največja umetnina slikarstva v naši škofiji, naslikane so bile v pol leta.

Kraj mu je hvaležen tudi za pobudo za ustanovitev gasilskega društva z imenom Prostovoljna požarna bramba Nova Cerkev, okraj Celje, katerega člani so bili sami Slovenci (1907). Gasilski dom so zgradili sami, ker niso imeli nobenih donacij.

Velja še posebej izpostaviti povezavo z blaženim škofom A. M. Slomškom, ki je tudi bil v Novi Cerkvi dve leti (1827–1829). Že kot mlad se je navdušil nad njegovim delovanjem. Oba sta bila neutrudljivo delovna dušna pastirja, resnicoljubna, imela sta veliko zaslug za katoliško cerkev in bila sta iskrena domoljuba, zavzemala sta se za enakopravnost slovenskega jezika in naroda. In v tem je nadaljeval Slomškovo delo, bil njegov naslednik. V skrbi za slovenski narod so

Rubriko ureja Osrednja knjižnica Celje.

Upodobitev dr. Lavoslava Gregorca, ko je bil v Novi Cerkvi. Delo neznanega avtorja.

bile dr. Gregorcu še posebej pomembne Slomškove zasluge za krepitev slovenstva, ker je leta 1859 prestavil škofijski sedež iz Labodske doline v Maribor in tako preuredil meje škofije v takrat pretežno nemškem Mariboru. Dr. Gregorec si je prizadeval, da bi Slomšek dobil kameniti spomenik v mariborski stolnici. Nemškutarji so pljuvali

po njegovem grobu in to ga je še bolj podžigalo, da je pri nameri vztrajal. Bil je tajnik odbora za Slomškov spomenik, ki je bil končan po trinajstih letih. Takšne podobe ni imel doslej noben slovenski škof. Izbral je tudi motiv za fresko v cerkvi sv. Lenarta Kristus vstaja kot zmagovalec, kjer je med svetniki tudi že naslikan škof A. M. Slomšek.

Nagrobna plošča nad grobom dr. L. Gregorca ob cerkvi

Dr. Gregorec je bil nizke postave in je dobil vzdevek »komar«, a na koncu je po bojevitosti in gorečnosti vse »pokopal«, dočkal je, da je bilo zatrto »zmagoslavno nemštvo.«

Za časa življenja ni prejel odlikovanja, razen tik pred smrtjo red sv. Save, ki pa je prispelo po njegovi smrti. Viri navajajo, da kdorkoli je že bil predlagatelj, pač ni poznal narodnega in prosvetnega delovanja odlikovanca, sicer bi predlagal kaj višjega.

Zapisana je še ena anekdota, ki je ostala v spominu tukajšnjih krajanov. Ko so sredi Lemberga kopali temelje za Škoflekov gospodarsko poslopje, so v zemlji našli veliko človeških kosti. Niso vedeli, kaj napraviti z njimi. Poklicali so svojega župnika dr. Lavoslava Gregorca, ki si jih je ogledal in rekel: »Naj bodo, kjer so bile; ako so krščanske, itak počivajo v blagoslovljeni zemlji; ako so turške, jih pa na pokopališče niti prenesti ne smete!«

Besedilo in foto:
Špela Oprčkal

ALBUM S CELJSKEGA

Spomini Šentlenartčana na služenje v Titovi gardi v letih 1954/56

Kot je bilo za tisti čas običajno, sem se tudi jaz moral pri sedemnajstih letih pred obveznim služenjem vojašine udeležiti prav tako obvezne vojaške vzgoje. Ko sem jih imel dvajset, sem bil na t. i. »štilengi« na Planini pri Sevnici spoznan za sposobnega služenja vojašine v Titovi gardi v Jugoslovanski ljudski armadi kot »zemaljski artiljerijec«.

Od vojaškega odseka v Celju sem dobil poziv, da se moram 18. aprila 1954 javiti v kasarni v Celju. Proti večeru so nas postrojili »2 po 2« in nato smo se ob spremstvu godbe na pihala v koloni odpravili na železniško postajo, kjer nas je že čakal transportni vlak za Beograd. Nam, gardistom, je bil namenjen potniški vagon, ostalim pa živinski. V jutranjih urah smo prispeli v Beograd, kjer nas je pričakal gardijski vojak s puško na rami, z mečem in kartonom z napisano številko vojne pošte 9166. Skupaj smo se odpravili do gardijske vojašnice, kjer so nas pričakali slovenski vojaki s transparenti, na katerih je na sprednji strani pisalo »dobrodošli, Slovenci«, na zadnji pa »najebali ste«.

Takoj po prihodu je sledilo striženje na t. i. »nulo« in kopanje ter prevzem »gardijske« uniforme. Civilna oblačila (»civilko«) pa smo v vreči poslali na domači naslov.

Po treh mesecih »obuke« sem bil določen za delo v pisarni poveljstva divizije in s tem oproščen telovadbe, straže, »požarstva« in redarstva.

V času služenja sem »dal skozi« štiri vojaške parade ob obisku tujih državnikov (Haile Salassie, Nehru, Indira Gandhi, imena četrtega državnika se ne spominjam več), in eno prvomajsko v »pešadijskem« ešalonu ter še v ešalonu na vozilu James z priklopljenimi havbicami. Skupaj torej šest parad.

Za vsako parado smo se pripravljali po mesec dni na zemunskem aerodromu, v prostem času pa smo se lahko kopali v bližnji Savi.

Mnogi od nas smo bili prvič v življenju tako dolgo in tako daleč od doma, zato smo si želeli čimprej dobiti dopust. Posebno prilžnost smo si lahko tudi »pristreljali«. Tako sem si tudi jaz s petimi uspešnimi strelji v tarčo prislužil okrog novega leta 1955 deset dni izrednega dopusta. Nato sem bil v juliju še na rednem štirinajst dnevnem dopustu. Med vojaki se je hitro razširila vest, da lahko pričakujemo skrajšanje vojaškega roka s 24 na 18 mesecev. Tako sem bil tudi jaz deležen »skrajšanja vojnega roka« in tako bil Titov gardist 19 mesecev in 10 dni. Naj dodam, da so pred tem generacije, rojene leta 1929, služile še po tri leta.

Titov obisk je bil vedno nenapovedan. En takšnih obiskov v času zajtrka je bil zabeležen v časopisu Gardist, ki je izhajal enkrat mesečno. Ob obisku je pregledal vse prostore od spalnice, kuhinje do »sošk« za hranjenje orožja. Po ogledu nas je vedno pohvalil z besedami »zadovoljan sam«.

Pri mojih devetdesetih so še zelo živi spomini na čas, ko sem kot dvajsetleten mladenič pred sedemdesetimi leti kot gardist služil maršalu Titu.

Prispeval: Marjan Blatnik (Vrh nad Laškim)

*Imena četrtega državnika se ne spominjam več.

Rubriko pripravlja: Domoznanski oddelek

Osrednje knjižnice Celje

INFO: srecko.macek@knjiznica-celje.si

Medijski pokrovitelj: Novi tednik

Vir: www.kamra.si,

Album Slovenije – osebni spomini 20. st.

V Beogradu 17. novembra pred sedemdesetimi leti

DOBRODELNI KONCERT

SKUPAJ ZA DRUŽINO SKOK

NASTOPAJOČI:

ANSAMBEL BANOVŠEK
ANSAMBEL MURNI
ALFI NIPIČ
ANSAMBEL KIPER
ŠANSONET
ANSAMBEL JURETA ZAJCA
DVOJČICI NA KVADRAT
ANSAMBEL JUHU GLASBENI MIX
ANSAMBEL SIMPL BAND
EVA BRUMEN KOŠAR
VALENTINA IN LUKA ČERNE

1. DECEMBER OB 19. URI

ŠPORTNA DVORANA OŠ
BLAŽA KOCENA PONIKVA

VSTOP S PROSTOVOLJNIMI PRISPEVKI

novi tednik
vedno z menoj!
radio celje

Ste slišali kako dobro šalo? Pošljite nam jo na Novi tednik, Prešernova 19, 3000 Celje ali na mail tajnistvo@nt-rc.si in če se bo tudi nam zdela smešna, jo bomo objavili.

Pismonoša
»Halo, je tam društvo za varstvo živali?«
»Ja, kaj pa je?«
»Pridite takoj sem. Tukaj neki nesramen pismonoša sedi na drevesu in zmerja mojega psa!«

Naočarke
V katero skupino spadajo kače naočarke?
V skupino kratkovidnih.

Ptič pevec
V trgovini z malimi živalmi neki kupec občuduje kletko z dvema ptičema. Eden izmed njiju nemo sedi v kotu, drugi pa žvrgoli čudovite melodije.
»Tega veselega pevca bi rad kupil,« reče prodajalcu.
»Prodajam samo oba naenkrat,« pove prodajalec.
»Ali ne bi mogli narediti izjeme? Nemega ptiča res ne bi rad imel.«
»Ne bo šlo. Nemi ptič je dirigent!«

Zajtrk
Vrabca sta našla konjsko figo in zajtrkujeta. »Ali ti lahko povem en dober vic?« reče prvi.
»Le povej,« prikima drugi, »samo pazi, da ne bo neokusen, ko ravno jeva!«

Turist
Domačin leži na plaži pod palmo. Mimo pride turist in ga vpraša: »Kaj pa vi delate?«
»Nič. Gledam v zrak!«
»Zakaj pa ne kupite trnka in greste loviti ribe?«
»Zakaj pa bi jih lovili?« se začudi domačin.
»Potem bi ribe prodal in bi si lahko kupil ribiško barko, ulovil še več rib in še več zaslužil.«
»In kaj potem?«
»Potem bi toliko zaslužil da bi si kupil še več ribiških bark, z dobičkom pa bi si postavil tovarno konzerv in bi ribe prodajal na veliko.«
»In kaj bi s tem?«
»Potem bi imel pa toliko denarja, da bi ti lahko ležal v senci, drugi bi pa delali za tebe.«
»In kaj zdajle delam?«

Oven

Vaš vladar Mars potuje po sorodnem ognjenem znaku in še dodaja energijo vaši bojeviti naravi. V četrtek vstopi Sonce v ognjenega strelca in se tako pridruži Merkurju, oboje vam je v veliko korist. Kljub temu velja opozorilo. Veliko stvari je še pod vprašajem. Bodite previdni, da česa ne zamudite. Poskušajte se sprostiti. Kar ste naredili, ste naredili, vsega pač ne zmorete takoj. Naglica nikakor ne bi bila dobra izbira!

Bik

Varnost, tako v čustvenem kot materialnem smislu, vam ogromno pomeni. Resno ste pripravljeni prisluhniti in pomagati tudi drugim, kar ne ostaja neopaženo. Želi boste sadove svojega dela. Venera, vaša vladarica, potuje po sorodnem znamenju in vam prinaša dobre obete pri finančah. Tudi na čustvenem področju ne bo manjkalo razlogov za veselje. Čaka vas krajša pot, odlično se boste imeli.

Dvojčka

Vaš vladar Merkur potuje po vam nasprotnem znamenju, zato se bo v teh dneh potrebno bistveno več prilagajati kot sicer. Za nameček bo Merkur pričel upočasnjevati svoje potovanje po nebesnem svodu 26. 11., kar lahko povzroči kar nekaj zmede. Ne boste se pustili prepričati o tem, da bi morali v osnovi vse spremeniti. Vaš občutek, da je prav tako, kot je sedaj, ne bo popolnoma nič drugačen tudi v prihodnje.

Rak

Imeli boste veliko energije, zato velja opozorilo, da ne pretiravajte. Nima smisla, da izvajate pritiske in skušate priti do uveljavitve svojega stališča na silo. To, kar je dobro drugim, pač ne ustreza vam. Znali boste najti pravo pot in pravi način. Venera, ki je zadržana za ljubezen in denar, potuje po vam nasprotnem znamenju. To vam lahko povzroča skrb, dvome, občasno črnogledost brez posebnega vzroka. Bodite bolj pozitivni!

Lev

V četrtek in petek boste gostili Luno, zato bosta ta dva dneva prijetna, ustvarjalna, polna dobre energije. Večje število planetov v ognjenih znakih vas odlično podpira. Sonce se pridruži Merkurju v strelcu, Mars pa potuje po vašem znaku in vam daje veliko moči. Težko boste pojasnili svoje stališče. Pravzaprav bi izgubljali energijo, če bi se izgubljali v podrobnostih. Končno pa to sploh ni potrebno, saj vam ni potrebno polagati drugim računov.

Devica

Čez vikend bo Luna v devici in bo v soboto tvorila zadnji krajec. Kvadrat med Luno in Soncem vedno prinaša potrebo po umiritvi in treznosti. Ravnali boste s pametjo, ne z objestnostjo. Pazite, da čustveno ne izbruhnete s tistim, s čemer ste se dolgo zadrževali. Mogoče bi morali večkrat opozarjati po malem. Obdobja umirjenosti se bodo izmenjavala z obdobji velikega notranjega smirja. Nujno poskrbite za sprostitev, potrebovali jo boste!

HOROSKOP
JE ZA VAS PRIPRAVILA
ASTROLOGINJA DOLORES.

Tehtnica

Velikokrat nočete vedeti ali videti tistega, kar bi vas lahko bolelo. Po eni strani je to praktično, po drugi pa se v vas kopiči zmeda. Soočiti se bo potrebno tudi s tistim manj prijetnim delom. To se bo najbolj odrazilo z nastopom retrogradnosti Merkurja po 26. 11. Od ponedeljka do srede bo Luna potovala po vašem znaku, zato bodo medsebojni odnosi več kot odlični. Porast harmonije bo balzam za vašo dušo, lepo vam bo.

Škorpijon

Skrbelo vas bo zaradi novic, ki jih pričakujete že kar nekaj časa. Mogoče bodo prišle res v zadnjem trenutku, bistveno pa je, da zagotovo pridejo! Kar nekaj stvari se vam bo rešilo, kar bo še najbolj očitno z upočasnjevanjem Merkurja po 26. 11. Čas se bo zavrtel nazaj in marsikaj bo postalo jasno. Neka oseba se bo pokazala v pravi luči, kar vas pravzaprav sploh ne bo presenetilo. V svoji podzavesti ste to že dolgo slutili.

Strelec

V četrtek bo Sonce vstopilo v vaše znamenje, kar vam obeta bistveno več vitalne energije v prihodnjem mesecu. Merkur, planet, ki je zadržan za delo, se 26. obrne v retrogradno smer, kar bo vaš pogled obrnilo v preteklost. Nekako niste zadovoljni s svojim trenutnim slogom življenja, iz vsega srca si želite spremembe. V zelo kratkem času lahko pričakujete novice, ki bodo razbile motečo monotonijo.

Kozorog

Vaš vladar Saturn, ki je pred dnevi pričel z neposrednim potovanjem, bo sprostil veliko pred tem blokiranih zadev. Stvari se po eni strani zelo dobro rešujejo, kar pa je tudi rezultat vaših preteklih aktivnosti in naporov. Lahko ste ponosni nase, da ste vztrajali pri svoji taktiki, čeprav je bilo velikokrat naporno. Venera potuje po vašem znaku, kar je odličen obet na področju financ in ljubezni. V neki situaciji boste naravnost blesteli!

Vodnar

Veliko boste razmišljali o igri, ki ji rečemo življenje, preteklost se bo ponovno postavila pred vas. S starimi zamerami čim prej opravite, saj vas samo ovirajo na vaši poti napredka. Teorijo obvladate, sedaj jo morate samo spraviti še v prakso! Vsega pač ne morete imeti. Potrebno bo narediti prioriteto, kaj lahko počaka in kaj si lahko privoščite takoj. S potrpežljivostjo boste prišli najdlje, zato v prvi vrsti umirite svojega nemirnega duha.

Ribi

O nekem prijatelju boste popolnoma spremenili svoje mnenje. Če vam bi kdo to dejal še pred dnevi, tega ne bi verjeli. Vse boste videli v luči novih dogodkov popolnoma drugače. Seveda bo k temu prispeval tudi retrogradni Merkur, ki vam bo še dodatno odprl oči. Vikend bo nekoliko naporen, notranje ste lahko precej nemirni. Najbolje boste naredili, če se posvetite rutini, pospravljanju in hobi-jem, ki vas sproščajo. Tudi dober klepet bo dobrodošel.

Astrologinja DOLORES je dosegljiva na 041 519 265 in na Facebookovi strani Dolores Astro.

Nagradna križanka

3K	TURISTIČNA ZVEZA SLOVENIJE	SKRB ZBUJAJOČ	ČLOVEŠKA RIBICA ŽIVI V POSTOJNSKI ...	POSTAVA	ŽGANI SLADKOR	NAJVIŠJI VRH TURČIJE	REPUBLIKA SLOVENIJA	ITD. (LAT.)	KREMEN	GLAVNA ARTERIJA
MENAM										
V CELJU IMA DOLGO TRADICIJO										
LADIN AVTO							BORIS GODUNOV JE BIL RUSKI ...			
3K	UKVARJA SE Z RISANJEM V GRČUJI SO ... ZAMENJALIZ EVRI						MASO MERIMO V ...	REGISTRSKA TONA JEZERO NA FINSKEM		
DIREKTNI MARKETING			ŽIVLJENJSKI PROSTOR	ČEBELJA SAMICA						
OTOK V KVARNERJU DEMOKRATI SLOVENIJE			2	ZNAN ANGLEŠKI KOLIDŽ V 11. PONOVI TVI					USTANO-VITELJ MICROSOFTA (BILL)	KRAJŠE LITERARNE RAZPRAVE
						GOLE	AMERIŠKI PISATELJ (MARK)			
KRIŽANKA & UGANKE	LINJA NAJMANJŠE-GA ...	GANSKE	FIGURA PRI ČETVORKI	AM. IGRALEC KUTCHER ZRAK (ANG.)	20		GOGOLJ: ... BULBA	21		
AMERIŠKI IGRALEC (RYAN)						ZDRAVILNA RASTLINA	BELA (ANG.) SL. SLIKAR (JOŽE)			
TRETIJ SKLON, DAJALNIK			19			SKIFA	22		PREBIVALCI NEMČIJE	ERICA JONG PLAVALNA TEHNIKA
PREGLED, PRESEK					1	OPRAVLJA MERITEV	GRŠKI ČRKI Ψ IN Ξ IZBRUH	6		
OBMOČNA ENOTA			PRIJETNA VONJAVA	SEVERNO LJUDSTVO ZNOTRAJ PRAZEN	18		UGLAŠE-VALNIK LETA PONOČI	14		IGRAL JE V FILMU CAT BALLOU NEKDANJA UPRAVNA ENOTA
TAK KOT KOSTANJ ALI ČOKOLADA	3					AM. FILM: DVANAJST ... MOŽ			KDOR VELIKO GOVORI, ... NAREDI	
ZNAMKA BARVIC						TAKA, KI TRPI PREBIVALKA ANDORE	15		OCENA 1 (ŽARG.)	4
Povsod z vami	NOTARJEV URAD ZAPORNIK						... KOT LEŽI SZ OD LOGARŠKE DOLINE	PREPRODA-JALEC MAMIL (POG.) IT. PISATELJICA FALLACI	10	
SAUDIJE SO SOSEDE ...					13	RAJŠI GA ... PELJAM, SE BOLI GA BOM LJUBILA			PREBIVALEC NEKDANJE GALIJE	MEDNAROD-NA OZNAKA MAROKA HUDIČI
SLOVENSKI KNUŽEVNIK FLISAR						AMERIŠKI IGRALEC DAMON	PREDMET SLEPEGA OBOŽEVANJA	MEJI NA ARGENTINO NEKDANJA IT. VALUTA	7	
BLEJSKI VIN...AR			KADMUEV SULFID	OLAJŠATI, UBLAŽITI	8				AGENCIJA ZA REGIONALNI RAZVOJ	16
IGNAC (KRAJŠE)				GUMICA ZA RADIRANJE UNIVERZA V LJUBLJANI	11				VULKANSKI IZMEČEK JADRALNI KLUB	12
NAPRAVA, KI INDUCIRA ELEKTRIČNO NAPETOST								PUŠKINOV JUNAK (JEVGENIJ)	17	
POTREBUJEJO JIH BOROVNICE					9			CEPIVO		

Nagradni razpis:

1. nagrada: športna kapa in krpa za vetrobransko steklo
2. nagrada: čajni keramični lonček in krpa za vetrobran-sko steklo
3. nagrada: rokovnik in krpa za vetrobransko steklo

Pri žrebanju bomo upoštevali kupone s pravilnim geslom, ki ga dobite iz oštevilčenih polj. Rešitve nam pošljite na naslov: NT&RC, Prešernova ulica 19, 3000 Celje, do torka, 26. novembra.

Nagrade je prispevalo podjetje

Emil Frey
Avtocenter, d.o.o., PE Celje.

Geslo iz številke 46: Pisano jesensko listje

Izid žrebanja:

1. nagrado: nahrbtnik za prenosni računalnik prejme: Hermina Rajkovič iz Celja.
2. nagrado: rokovnik in krpo za vetrobransko steklo prejme: Štefanija Krušič iz Dramelj.
3. nagrado: krpo za vetrobransko steklo prejme: Milan Domitrovič iz Vinske Gore.

Nagrajencem čestitamo. Nagrade lahko dvignejo osebno na oglasnem oddelku Novega tednika in Radia Celje v obdobju enega meseca.

novi tednik vedno z menoj! radio celje

SUDOKU 649

			6				4	9
2	3	8						1
9			3				8	
					5		7	8
	1	7			4			
5						9		2
7	8	9						
							6	4
			8	1	2			

SUDOKU 340

			5	1				
						4	6	5
	4	2						
	5	9			2			
		3				5		8
					8			6
4							9	
6	9				7			
			3	4			1	

REŠITEV SUDOKU 648

3	2	1	9	7	4	5	8	6
7	8	4	5	1	6	9	3	2
9	5	6	2	3	8	4	7	1
4	7	9	1	8	3	6	2	5
8	6	5	4	9	2	7	1	3
1	3	2	7	6	5	8	9	4
2	1	8	6	4	9	3	5	7
5	4	3	8	2	7	1	6	9
6	9	7	3	5	1	2	4	8

REŠITEV SUDOKU 339

2	5	7	9	8	3	4	1	6
3	6	9	7	1	4	5	8	2
4	8	1	6	2	5	3	9	7
8	2	3	5	7	9	6	4	1
5	9	4	1	3	6	7	2	8
1	7	6	2	4	8	9	5	3
6	3	5	8	9	1	2	7	4
7	4	8	3	5	2	1	6	9
9	1	2	4	6	7	8	3	5

V naših križankah poznamo tudi števila.

Križanke po meri reševalcev. Ker si zaslužite najboljše.

www.trik.si 3K

KUPON

1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22		

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

E-naslov: _____

Obkrožite: a) sem naročnik b) občasni bralec Novega tednika

Telefon: _____

Podpis: _____

S podpisom tega kupona dovoljujem, da upravljalec podatkov, podjetje NT&RC, uporablja in shranjuje posredovane osebne podatke v skladu z veljavnim zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov, in s splošno uredbo EU o varstvu osebnih podatkov. Sodelujoči dovoljuje, da NT&RC navedene podatke obdeluje v svojih zbirkah za namen pridobivanja novih naročnikov. Sodelujoči v primeru, da je izžreban, dovoljuje objavo svojega imena, priimka in kraja bivanja v Novem tedniku. Navedene osebne podatke lahko NT&RC hrani in obdeluje do pisnega preklica privolitve sodelujočega. Na podlagi veljavne uredbe lahko posameznik kadarkoli prekliche soglasje za obdelavo podatkov, zahteva popravek ali izbris podatkov, in sicer pisno na naslov: NT&RC, Prešernova 19, 3000 Celje ali na nt-rc.si.

Rade petič napolnil dvorano Plesnega foruma

Spada Rade Šerbedžija med najbolj znane obraze iz nekdanje Jugoslavije? Petič je izjemen filmski igralec pel in govoril v dvorani Plesnega foruma. Spremljala ga je skupina Zapadni kolodvor.

Nekateri obiskovalci so po koncu koncerta vzdihovali: »Magično!« Drugi so rekli: »Fenomenalno ...« Spet zelo navdihnjeni mojster je občinstvu dejal: »O, bog, kako obožujem ta prostor.« V njem bosta Goga Stefanović Erjavec in Dušan Erjavec 26. decembra gostila Celjana Gorana Bojčevskega, ki bo podobno kot lani spet imel imenitno gostjo, Neisho. 35 let je minilo od prvega koncerta v omenjeni dvorani, ko je prišel nihče drug kot Arsen Dedić. Zato se bo v spomin pokojnemu poetu v januarju predstavil njegov sin Matija s hčerko Lu.

DŠ, foto: Nik Jarh

Rade Šerbedžija je pripravil magični koncert.

Obiskovalci so bili navdušeni.

Z glasbo do dobrih dejanj

Celjski glasbenik Jože Kastelic – Kastelo je ob dnevu prijaznosti, 13. novembra, v središču knežjega mesta pripravil presenečenje. Izvedel je nenapovedan koncert in tako narisal nasmeh na obraz številnim mimoidočim, ki so lahko dali tudi prostovoljne prispevke, ki jih je v celoti podaril v dobrodelne namene.

»V medijih sem zasledil, da je 13. november mednarodni dan prijaznosti. Tega dolgo časa nisem vedel. Ta dan obeležujemo že od leta 1998. Nastal je iz želje po preprostih dejanjih, s katerimi polepšamo življenje drug drugemu. To sta lahko že prijazna beseda ali nasmeh,« je dejal Jože Kastelic – Kastelo. »Porodila se mi je ideja, da bi kot glasbenik rodnemu kraju Celju v znak geste prijaznosti pripravil nenapovedan koncert,« je dodal. Ob tem je želel, da bi imel koncert dobrodelno noto, zato se je povezal s Škofijsko karitas Celje. Mimoidoči so tako lahko s prostovoljnimi prispevki darovali za socialno ogrožene starejše

Jože Kastelic – Kastelo
(Foto: Andraž Purg)

občane in bolne otroke s posebnimi potrebami, ki so vpeti v programe celjskega Karitasa. V 45 minutah so zbrali 180 evrov. »Vsak evro, ki ga človek daruje v lepe namene, je zlata vreden,« je poudaril Kastelo. Ob tem se je glasbenik zahvalil tudi celjskemu

županu Matiji Kovaču in gospem iz Zavoda Celeia Celje za podporo in pomoč pri izvedbi dogodka. »Hvaležen sem tudi vsem mimoidočim, ki so se ustavili in mi prisluhnili ter darovali bodisi v materialnem smislu bodisi z nasmeškom,« je zaključil. LJ

Kira v pričakovanju nedelje

Konjičanka Kira Štruc Jurički se te dni intenzivno pripravlja na nedeljski polfinalni nastop v priljubljeni televizijski oddaji Slovenija ima talent. »Ker glasujejo gledalci, in to že od petka in vse do nedelje, bom za uresničitev svojih sanj oziroma uvrstitev v finale seveda potrebovala pomoč tudi vaših bralcev,« pravi 18-letna dijakinja konjiške gimnazije, ki je na svoj pevski talent opozorila že v vrtcu.

Kira ima glasbo zapisano v genih. »Že nekaj maminih sorodnikov se ukvarja z glasbo. Moja mama je Celjanka in je pela v kar nekaj kakovostnih pevskih zborih in skupinah v Celju in okolici. V celjskem pevskem zboru Collegium vocale sem se ji tudi pridružila in nekaj časa smo peli skupaj. Sicer pa Kulturno društvo Vladka Mohoriča iz Zreč nosi ime po mojem pradedu. Bil je organist v Zrečah in njegova družina je kasneje zelo uspešno nadaljevala zreško kulturno pot. Tudi oče je bil del glasbe, z bratom in bratrancema so imeli glasbeno skupino Dust,« pove Kira. »Očitno

Polfinalni nastop bo nekaj posebnega, napoveduje Kira. (Foto: arhiv POP TV)

sem otrok glasbe. Starša sta se namreč pred približno dvajsetimi leti spoznala na enem večjih slovenskih festivalov vokalne glasbe Sredi zvezd v Žalcu. Mama je pela

v eni skupini, oče v drugi. Če ne bi bilo glasbe, tudi mene ne bi bilo,« se pošali in doda, da bo zelo vesela vsakega glasu podpore.

BF

Polzelski planinci dvojni balkanski prvaki

Od 8. do 11. novembra je bilo na planoti Rajac v Srbiji Balkansko planinsko orientacijsko tekmovanje (BMU-MOC) Rajac 2024. Na njem se je v štirih starostnih kategorijah pomerilo 24 ekip, sestavljenih iz od treh do petih tekmovalcev iz Slovenije, Srbije, Črne gore in Makedonije. Člani Planinskega društva Polzela so postali balkanski prvaki v pionirski kategoriji in v najtežji članski kategoriji.

Prvi tekmovalni večer je bila na sporedu nočna tekma, na kateri so morali tekmovalci premagati izrazito kraško progo v dolžini od štiri do deset kilometrov, pri čimer so si pridobili odločilno razliko za končni uspeh. Naslednji dan je bila na sporedu daljša dnevna tekma, na kateri je bilo pomembno poznavanje terena, zato so se razlike iz nočne tekme krepko zmanjšale. Na koncu sta odločala preizkus znanja planinske šole in orientacijsko vrisovanje kontrolnih točk na zemljevidu. Člani ekipe Sokoli (PD Polzela) v sestavi Naca in Mance Jazbec, Jureta Lešnika, Teodorja Tominška in Jakoba Pepevnika so postali balkanski prvaki v pionirski kategoriji. Člani ekipe Voluharji (PD Polzela) v sestavi Leva Podbregarja, Martina Rafaela Gulina, Julije Trobina, Bora Kunstelja in Jake Kovševa so postali balkanski prvaki v najtežji članski kategoriji. Uspeh so dopolnili še člani ekipe Stekle lisice (PD Polzela) v postavi Pavla Zapuška, Jakoba Florjanca, Metoda Pusovnika in Klemna Hudeja, ki so osvojili drugo mesto v mladinski kategoriji. SJ

Utrinek s tekmovanja
(Foto: Občina Polzela - Uroš Lešnik)